İSMET ÇALAPKULU
1944 YILINDA SİİRT'TE DOĞDU.
İLK, ORTA VE LİSE TAHSİLİNİ SİİRT'TE
BİTİRDİKTEN SONRA İSTANBUL HUKUK FAKÜLTESİNDEN
MEZUN OLDU. MUHTELİF İL VE İLÇELERDE MEMURİYET YAPTI.

ALLAH
(C.C)

<u>BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM</u>

(Rahman ve Rahim olan yüce Allah'ın adıyla başlarım)

<u>ÖNSÖZ</u>

Allahu Teâlâ Hazretlerine sonsuz hamd-u senalar eder; Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa'ya ve bütün peygamberlere salât-u selam ederim.

Müspet olan ilim hiçbir zaman imana engel değildir. Bilakis inanılan bütün değerlerin kuvvetlenmesini sağlayan, yıkılmasını önleyen en büyük alettir. Her insanın ruhunda, bir Allah'a iman ihtiyacı vardır. Fakat insan zamanla, çeşitli kötülüklere karışır ve doğru yoldan sapar. O zaman insanda iç huzursuzluklar baş gösterir. Bir türlü kendini iç sıkıntılardan ve buhranlardan kurtaramaz. Bu durumdaki insan için tek kurtuluş yolu, tekrar Allah'a iman etmek ve hak yolunda yürümektir.

İslam dini en son ve en mükemmel olan bir dindir. Fakat ne yazık ki bazı zavallı olan gafil ve dalgın münkirler bunu görmemektedirler. Görenlerde cemiyete uyarak batıla yardım etmekte inat etmektedirler. Yirminci asırda bazı materyalist ve dinsizler bu temiz ilahi olan dini lekelemek istemişler, fakat başarı gösterememişlerdir. İslam dini her zaman ve her yerde kendini göstermiş ve nurunu etrafa saçmıştır. Müslüman olanlar dini vazifelerini gereği gibi tam yapabilmeleri için, İslam dini hakkında kâfi derecede bilgi sahibi olmaları şarttır.

Ana kaynaklara dayanarak bizde İslam dininin itikat ve ibadetlere ait hükümlerini mümkün olduğu kadar kısa herkesin anlayabileceği bir tarzda yazmaya çalıştık. Burada belirtilen ibadetler ŞAFİİ MEZHEBİNE göre yazılmıştır. Tevfik ve hidayet Allah'tandır.

İsmet Çalapkulu

ALLAH'IN VARLIĞINI İSBAT

ALLAH'IN VARLIĞI İNSANIN RUHUNDA YERLEŞMİŞTİR

Allah'ın varlığı insanın ruhunda ve beyninde yerleşmiştir. İnsanlar hiç bir zaman bu fikri kendi ruhlarından ve beyinlerinden atıp sökemezler.

Bugün yeryüzünde yedi milyara yakın insan yaşamaktadır. Bu insanların büyük bir kısmı Allah'ın varlığını kabul etmektedir. Bu kadar insanın yanılmasına imkân ve ihtimal yoktur. Tarihi tetkik edecek olursak kavim halinde yaşayan ilk insanlarda dahi Allah fikri mevcuttu, aradan asırlar geçmesine rağmen insanoğlunun ruhundan ve beyninden bu asla silinmemiştir. Allah'ı inkâr edip kabul etmeyen insanlar bile onu hissederler. Ancak onlar Allah'ın nasıl varlık olduğunu akılları ile tasavvur edemedikleri için inkâra gitmektedirler. Allah'ı inkâr edenlerin asıl yanıldıkları nokta şu oluyor: Allah'a iman ile Allah'ın nasıl bir varlık olduğunu tam manasıyla birbirinden ayıramıyorlar. Aslında Allah'a iman ile Allah'ın nasıl varlık olduğu tamamen birbirinden ayrı ve müstakil konulardır. Allah'ın nasıl bir varlık olduğunu insan aklı idrak etmekten acizdir. Çünkü akıl nihayetinde bir yaratıktır, yaratık olan, yaratan hakkında bir hüküm veremez. Onun için inkâra gitmektedirler. Esasen Allah'a hiç bir zaman akıl yolu ile erişilemez. İnsanoğlunun Allah'a erişebilmesi için kalbini şüphe ve bütün kötülüklerden temizlemesi icap eder.

Dünyanın kuruluşundan bugüne kadar aradan asırlar geçmesine rağmen Allah'ın varlığı insanın ruhundan silinmemiştir. Bu da Allah'ın varlığına en büyük delil teşkil eder. Çünkü yok olan bir şeyin bu kadar yaşaması imkânsızdır. Aynı şekilde şimdiye kadar milyarlarca kişinin ittifak ettikleri bir hususta yanıldıkları görülmemiştir. Allah'ın varlığı üzerinde ki ittifakların da yanılacakları tasavvur edilemez.

BÜTÜN VARLIKLAR BİR GAYE İÇİN YARATILMIŞTIR

Kâinatta gördüğümüz bütün varlıklar mutlaka bir gaye için yaratılmıştır. Boş ve lüzumsuz hiçbir varlık yaratılmamıştır.

Bugün mevcut olan su, hava, güneş o kadar ince bir nizam ve plan içinde yaratılmış ki bunlardan herhangi birisinin bir an için yok olduğunu düşünürsek hayat felce uğrar. Mesela yukarıda saydıklarımızdan havayı ele alalım. Dünyada ki mevcut olan havanın bir an için çekildiğini kabul edecek olursak, yeryüzünde bulunan bütün insanlar ölerek yere serileceklerdir. Bir de havanın durumunu inceleyelim. Hava içinde iki element mevcuttur. Bunlardan biri oksijen, diğeri de karbondur. İnsanlar teneffüs ettiklerin de havadan oksijeni alır ve işe yaramayan karbon bitkilerin yaşaması için adeta şart olan bir unsur oluyor. İnsanların ve bitkilerin karşılıklı teneffüsleri sayesinde hava bugünkü durumunu muhafaza etmektedir. Bir an için yeryüzünde bitki olmadığını kabul edelim. İnsanlar hava içerisinde bulunan oksijeni alacak ve karbondioksiti verecektir. Nihayet bir gün gelecek ki hava içerisinde bulunan bütün oksijen bitecek ve insanlar için zehirli olan karbondioksit kalacaktır. Demek oluyor ki hayatın devamı için insanlarla bitkiler arasında karşılıklı bir yardımlaşma olmaktadır.

Görülüyor ki yeryüzünde hiçbir şey boş ve lüzumsuz olarak yaratılmamıştır. Yaratılan her şey bir gayeye hizmet etmektedir. O halde bunları yaratan biri olması icap eder. O da ancak Allah'tır.

ALLAH MEVCUT OLMASAYDI KÂİNATI KİM YARATABİLİRDİ

Allah mevcut olmasaydı, kâinatı ve bunun içinde ki tüm varlıkları hiç kimse sevk ve idare edemezdi.

Kâinatta ki her şeyin çok ince bir hesap ve plan içinde yapıldığını biliyoruz. Mesela dünyanın hem kendi ekseni, hem de güneşin etrafında dönmesi, güneşin yer kabuğundan olan uzaklığı, ay ve gezegenlerin mevcut olan durumu, yer kabuğunun kalınlığı hep planlı bir şekilde hesaplanarak kurulmuştur. Şayet Allah olmamış olsaydı ne bugünkü kainat, ne de kainat içinde ki mevcut olan bu düzen bahis konusu olmayacaktı. Aynı zamanda insanın dünyaya geliş ve gidişi de hiçbir anlam ve mana taşımayacaktı. Hâlbuki Allah'ın mevcut olan emirleri sayesinde bu düzen yürümektedir. Ve insan kendini başıboş olarak değil, âdete bağlı olarak hissetmektedir. Devletin koymuş olduğu kanunlar da bir nebze bağlayıcı oluyor, ama Allah'ın emirleri gibi olamıyor, çünkü kanunlar sık sık değişebiliyor, yarın gayri meşru olabiliyor. Allah'ın emirleri ise öyle değildir, kati ve kesindir, değişmez. Bugün meşru olan bir şey yarın gayrı meşru olamaz. Onun için hayatta Allah'ın emirleri sayesinde bir nizam ve intizam

doğar.

Allah olmamış olsaydı kâinatta ki mevcut olan bugünkü plan, intizam, huzur, sükûn, iyi ahlak ve ebedi saadet olmazdı. Her şey başıboş olacaktı ve nihayet bu düzen yıkılacaktı.

MADDECİLER ALLAH’I KABUL ETMEZLER

Maddeciler; bütün mevcut olan varlıkların maddeden ibaret olduğunu, maddenin yoktan var olamayacağını ve yoktan da meydana gelemez diye iddia ederler.

Maddecilerin ileri sürdükleri bu tez ilmen kabule şayan değildir. Çünkü maddelerin birleşmesiyle, görmüş olduğumuz bugünkü insanın meydana gelebileceği asla düşünülemez. İnsanoğlunda bulunan bazı vasıflar maddede yoktur. Mesela hayat, ilim, düşünebilme, hissetme, görme ve işitme bunlardan hangisi madde de vardır? Madde de bulunmayan bu gibi vasıflar nasıl olur da insana verilebilsin? Verilebildiğini bir an için kabul edelim. Aynı maddeden meydana gelen insanların birbirinin aynı olması icap etmez miydi? Hâlbuki bugün yeryüzünde milyarlarca insan vardır, hiçbirinin sureti katiyen diğerinin suretine benzemez. Hatta öz kardeş olanlar bile aynı surette değildirler. Maddeciler, madde yoktan var olamaz iddiasını ileri sürerler. Bunlara şöyle bir sual tevcih edilirse, acaba nasıl cevap verecekler? Mademki yoktan hiçbir şey meydana gelmiyor, acaba bu kâinat nasıl olmuşta yoktan meydana gelmiştir? Böylelikle ne söylediklerinin farkında olmadan tezada düşmektedirler. Bugün ise ilim maddenin enerjiye, enerjinin maddeye dönebileceğini ispat etmiştir.

Böylelikle ilmen maddecilerin ileri sürmüş oldukları bu tez çürütülmüştür. Maddenin birleşmesinden, değil bir insanın, bir sineğin dahi meydana gelemeyeceği artık bellidir. Acaba madde denilen şey taş, toprak, kum, ağaç değil midir? Acaba bunlarda neden ilim, hayat ve düşünebilme kabiliyeti yoktur? İşte bu suallere maddeciler hiçbir zaman cevap veremezler. Bundan dolayı da iddia edilen bu tez batıldır.

HER AKIL SAHİBİ İNSAN, ALLAH’I VARLIĞINI KABUL EDER

Allah’ın varlığını inkâr etmek için insanın ya deli olması veya yüce yaratık olan aklını kötü işlerde kullanması icap eder.

Deli olanlar şüphesiz akli melekelerini kaybettiklerinden, Allah’ı hissedemezler. Esasında böyle olan insanlar anlayabilme ve kavrayabilme durumunda değildirler. Onun için yaptıkları işin farık ve mümeyyizi olmadıklarından mesul olmazlar. Ya akli muvazenesi yerinde olanlar için ne

diyelim? Onlarda yüce yaratık olan o aklı, maalesef kötüye kullanmaktadırlar. Aklını sadece ticari alışverişte, kadın da kumarda, içki de ve diğer gayrı meşru işlerde kullanan bir şahıs pek tabiidir ki, Allah'ı hissedemez. Çünkü Allah'ı hissetmek de kolay bir iş değildir. Her şeyden önce o da bir ilim ve amel işidir. Bugün ilim ilerledikçe Allah'ın varlığı daha kolay anlaşılmaktadır. İlim sahibi insanlar Allah'ı daha kolay hissedebilir. Çünkü bugün bu gibi insanların anlayabilme, kavrayabilme, idrak edebilme durumları cahil olanlara nazaran daha fazladır. Bugün astronomi, fizik, kimya, atom ve tıp ilmini tam manası ile öğrenenler, Allah'ın varlığını inkâr edemez. Çünkü şimdiye kadar ilim Allah'ın mevcut olmadığını ispat edememiştir. Bilakis Allah'ın varlığına ait çok kuvvetli deliller ortaya atmıştır. Onun için akıl hangi yolda kullanılıyorsa, o yolda bir meleke peyda eder. Eğer bu Allah'ın varlığı için kullanılırsa, mutlaka onu hisseder.

HER CANLI, ALLAH'IN VARLIĞINA BİR DELİLDİR

Canlılara dikkat edilirse erkek ve dişi olarak yaratılmışlar ve bunlarda ancak üreyerek hayatlarını devam ettirebiliyorlar.

Şayet canlılar dişi ve erkek olarak yaratılmamış olsalardı, yeryüzünden kısa bir zamanda nesilleri yok olup gidecekti. Ancak üreme neticesinde canlılar hayatlarını devam ettirebiliyorlar. Şayet maddecilerin iddia ettikleri şekilde, canlılar atomların birleşmesinden meydana gelmişse nasıl, erkek ve dişi olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Bunların hepsinin erkek veya hepsinin dişi olarak meydana gelmesi icap etmez miydi? Ama o zaman da canlılar bugüne kadar nasıl gelebilirdi? O halde maddeyi teşkil eden atomların şuursuz bir şekilde birleşmesinden, hiçbir zaman canlı meydana gelemez. Şimdiye kadar maddeyi teşkil eden atomların birleşmesinden bir canlının meydana geldiği ne ispatlanmış, ne de görülmüştür. O halde maddecilerin ileri sürdükleri bu tez ilmen kabule şayan değildir. Bu fikri bugün savunan kimsede artık kalmamıştır. O halde her canlıyı meydana getirip yaşatan, maddeye hayat veren bir yaratıcı vardır. O da Allah'tır.

ALLAH BİRDİR; BİRDEN FAZLA OLAMAZ

Allah birden fazla olmuş olsaydı, kâinatın kuruluşundan bugüne kadar devam eden ve hiç değişmeyen bu ince düzen yıkılacaktı.

Birden fazla ilahın birbirinin tamamen aynı olması icap eder ki beraber hareket edebilsinler. Yani bu tanrıların yaratabilme güçlerinin,

kabiliyetlerinin, mahiyetlerinin ve ilimlerinin aynı olması lazımdır. Buda imkânsızdır. Bugün yeryüzünde kâinatın kuruluşundan bugüne kadar aynı mahiyet ve kabiliyette iki insana henüz tesadüf edilmemiştir. Bunları birbirinden ayıracak mutlaka bir hususiyet vardır. O halde birden fazla tanrı varsa mahiyet ve vasıf itibarıyla birbirinden mutlaka ayrı olması icap eder. O zaman kuvvetli olan tanrı diğer tanrıları yok ederek tek başına kalacaktı. Yine birden fazla tanrı olsaydı, bunların mevcut olan her işte birlikte hareket etmiş olmaları lazımdı. Aksi halde birinin yapacağı bir işi diğeri bozmuş olsaydı, bugün ki bu düzenin yürümesi imkânsız olacaktı. Her şey birbirine karışarak yok olacaktı.

O halde birden fazla tanrının mevcut olması, bahis konusu olamaz. Bu kâinatı yöneten tek bir vücut vardır ve o da Allah'tır.

BEŞ DUYUMUZ SAYESİNDE ETRAFIMIZI HİSSEDERİZ

Beş duyu organı olan görme, işitme, koku, tat alma ve dokunma sayesinde, insanlar mevcut olan eşyaları hissedebilirler. Fakat beş duyumuz her şeyi idrak edebilecek durumda değildir.

Mesela göz her şeyi görebilecek kudrette değildir. İnsan vücudunda çalışan bir kalbin mevcut olduğuna hepimiz kaniiyiz. Ama hiçbirimiz çalışan bu kalbi gözümüzle göremiyoruz. O halde gözle görülmeyen her şeyin inkârı icap etmez. Eğer inkârı icap ediyorsa, insanın kendi kalbini veya görmediği diğer bütün iç organlarını inkâr etmesi icap eder. Fakat bugün ilmen kalbin ve diğer iç organlarımızın filmlerini çekip görebiliyoruz. Bu filmlerde ayrıca bunların çalışmalarını da inceleyebiliriz. O halde göz her şeyi görebilecek kudrette değildir. Görmediği için de inkârı icap etmez. Bugün insanın yaşaması için şart olan havayı ele alalım. Hava, beş duyumuzun hiçbirinin idrak edebileceği şekilde değildir. Ne gözle görülebilir, ne de elle tutulabilir. Bu durumda havanın mevcudiyetini inkâr mı edelim? Hâlbuki kimya laboratuarlarında hava tahlil edilmekte ve iki elementten meydana geldiği tespit edilmektedir.

O halde beş duyumuz bazı eşya ve hadiseleri hisseder, bazıları ise hiç hissedemez. Allah'ta böyledir. Beş duyumuz onu idrak edebilecek durumda değildir.

MEVCUT OLAN GÜNEŞ ALLAH'IN VARLIĞINA DELİLDİR

Güneşsiz hayat asla bahis mevzu olamaz. Bütün insanların, hayvanların ve bitkilerin hayatı güneşe bağlıdır. Güneş hem ısı hem de ışık kaynağıdır.

Güneşin dünyaya olan uzaklığı tam bir şekilde hesaplandıktan sonra ancak ilmi bir şekilde yerleştirilmiştir. Yoksa kör bir tesadüfün eseri değildir. Zaten tesadüfün ilimde yeri yoktur. Eğer mevcut olan güneş, bugünkü durumdan dünyaya yarı mesafede daha yakın olsaydı, şüphesiz daha fazla ısı verecekti. O zaman dünyada mevcut olan her şeyi yakacaktı. Yarı mesafe daha uzakta olsaydı, mevcut olan ısıyı vermeyecekti, o zaman da donup kalacaktık. O halde güneşin dünyaya olan uzaklığı bir tesadüf eseri değildir. İnsanların, hayvanların, bitkilerin yaşaması için lazım olan ısı ve ışıktan fazlasını da vermiyor. Güneş bugünkü durumdan on kat daha fazla ısı vermiş olsaydı, yeryüzünde mevcut ne varsa hepsi yanıp kül olacaktı. Yine on kat daha aza ısı vermiş olsaydı, bu sefer her şey donup kalacaktı. Ve yine hayat bahis mevzu olmayacaktı.

O halde güneşin bu durumu bir tesadüf eseri değildir. Onu düzenleyen ve idare eden yüce bir varlık vardır. O da Allah'tır.

DÜNYA KENDİ MİHVERİ ETRAFINDA DÖNER

Bugün dünyanın muntazam bir şekilde kendi mihveri etrafında dönmesinden, gece ve gündüz meydana gelmektedir.

Bu meyil olmasaydı, dört mevsim meydan gelmeyecekti. Aynı zamanda bugün güneş ışınlarından elde ettiğimiz faydayı da sağlayamazdık. O zaman güneş ışınlarını gören yerler sıcaktan yanıp kül olur, diğer yerlerde güneş ışınlarını görmediği için tamamen donup kalırdı. Hâlbuki dört mevsimin birbiri ardından muntazam bir şekilde gelmesi, insanların, bitkilerin ve hayvanların yaşamasını sağlamaktadır. Kışın düşen kar, ilkbaharda yağan yağmur, yazın ise güneş harareti sayesinde bitkiler yetişmektedir. İnsanların yaşaması için tek bir mevsim hiçbir zaman elverişli değildir. Aynı şekilde dünyamız 23 derece meyilli olmasaydı, güneş ışınlarının okyanuslarda meydana getireceği buharlaşmadan, her taraf birer buz parçası haline gelecekti. O zaman da yeryüzünde yine yaşamaya imkân kalmayacaktı. Çünkü buzlu bir ortamda insanların, bitkilerin ve hayvanların yaşaması asla düşünülemez.

O halde dünyamızın 23 derece meyilli olması, kör bir tesadüfün neticesi olamaz. Aynı zamanda Allah'ı inkâr edenlerin de eseri değildir. İlmi bir şekilde ince bir plan ve hesap neticesinde dünyamıza bu meyil verilmiştir.

AY'IN YERYÜZÜNDEKİ DURUMU

Ay'ın bugün yeryüzünde birçok faydaları vardır. Hepimizce bilindiği

gibi ay ısı ve ışık kaynağı değildir. Sadece güneşten aldığı ışığı etrafına yansıtır.

Yeryüzündeki hayvanların bir kısmı geceleyin hareket ederler. Bunlar da ay'ın ışığından faydalanarak, bir yerden başka bir yere giderler. Bugün dünyanın her tarafında hatta dağlarda ve ormanlarda elektrik yoktur. Şüphesiz geceleyin bir yerden başka bir yere giden insanlar da ay ışığından faydalanırlar. Demek oluyor ki ay'da sebepsiz olarak yaratılmamıştır. Bir gayeye hizmet etmektedir. Ay'ın dünyadan olan uzaklığı 240.000 mildir. Aynı zamanda ay'ın yeryüzün de bir çekim kuvveti mevcuttur. Açık denizlerde her 24 saat 51 dakikada iki kabartma ve iki alçalma olayını meydana getirmektedir. Eğer ay dünyadan 240.000 mil değil de, 140.000 mil mesafede olsaydı, yeryüzünde hayat bahis mevzu olmazdı. Her gün ay'ın çekim kuvveti sayesinde yeryüzü suların istilasına maruz kalacaktı. Ve muntazam olan bu mevcut hayatta, bir gün sönüp gidecekti.

Görülüyor ki ay'ın dünyaya olan uzaklığı bir ilim ve hesap işidir. Eğer durum böyle olmamış olsaydı görmüş olduğumuz bu muazzam düzen bahis mevzu olmazdı.

İNSANLARDA BİR MUHAKEME KABİLİYETİ VARDIR

Hayvanlarda sevki tabii denen bir hassa vardır. Bu sevki tabii sayesinde hayvanlar bazen o şekilde hareket eder ki insanı hayretler içinde bırakır.

İnsanlar da ise bu sevki tabiiden başka hiçbir hayvanda bulunmayan muhakeme kabiliyeti vardır. Bu muhakeme kabiliyeti sayesinde konuşabilir, konuşulan şeylerin manasını idrak edip kavrayabilir. İnsanlar oturup kendi aralarında anlaşarak bir meseleyi çözebilirler. Fakat hayvanlarda muhkeme olmadığından anlayabilme kabiliyeti yoktur. Hiçbir hayvan konuşamaz, konuşulan şeylerin manasını kavrayamaz. Sadece hayvanlarda sevki tabii vardır ve bu sevki tabii bir sezgi kuvvetidir.

Muhakeme kabiliyeti, mevcut olan bütün varlıklar içinde yalnız insanlar da vardır. Onun için insan diğer bütün varlıklardan üstündür. Acaba bu muhakemeyi insana veren kimdir? Mutlaka bu muhakemeyi insana veren yüce bir varlık vardır. O da ancak Allah-u Teâlâ'dır.

İNSAN VÜCUDU BİR MAKİNAYA BENZER

İnsan vücudu adeta çalışan bir makineye benzer. Ağzımıza aldığımız

besinlerin kana geçecek hale, nasıl geldiğini inceleyelim:

Ağız, mekanik ve kimyasal sindirimin başladığı yerdir. Ağızda dişler, dil ve tükürük bezleri bulunur. Dişler ergin insanlarda 32 tane olup 16'sı üst çenede,16'sıalt çenededir. Dişler gördükleri işe göre kesici, parçalayıcı ve öğütücü olmak üzere üç'e ayrılır. Dil, tat duygusu aldığı için ağza giren besinleri yutmadan önce kontrol eder. Dilin ayrıca çiğnenen besinleri lokma haline getirme ödevi vardır. Ağızdaki kimyasal sindirim organları tükürük bezleridir. Bunların salgın kanalları ağız içine açılır. Sindirim sisteminin ağızdan sonra ki kısmı yutaktır. Yutak yemek borusunun başlangıç kısmını teşkil eder. Yutkunma sırasında gırtlak, yukarı kalkarak gırtlak kapağı ile örtülür. Lokma gırtlak kapağı üzerinde kayarak yemek borusuna girer. Bu kısmın ödevi lokmayı sıkarak mideye göndermektir. Mide karın boşluğundadır. Mide iç zarının bir kısmı hücreleri içe çekerek mide bezlerini meydana getirmiştir. Mide bezleri, mide öz suyu denilen bir salgı çıkarır. Bu salgıda binde iki serbest klor asidi ile proteinleri parçalayan protez mayası bulunur. Midedeki klor asidi, mideye giren bazı mikropları öldürür. Mide kasları çapraz yönlerde olduğundan, mide içinde besinler bir yayıkta çalkalanır gibi çalkalanır. Midedeki kimyasal sindirim iki saat kadar sürer.

Mideden sonra 12 parmak bağırsağı gelir. Buraya koledok kanalı ile karaciğerden safra gelir. Wirsung kanalı ile de pankreastan pankreas dış salgısı akar. Pankreas salgısında tripsinojen, amilopsin, steapsin adlarında üç çeşit maya bulunur. Tripsin, protein ve peptonları parçalayarak aminoasitlere çevirir. Amilopsin nişasta ve şekeri steapsin ise yağları parçalayarak gliserin ve yağ asitlerine ayırır. Bunu takip eden ince bağırsaklarda ise kimyasal sindirimin en son ve tamamlayıcı safhasıdır. İnce bağırsaklarda bezlerin salgıladığı altı çeşit maya vardır. İşte bu altı çeşit mayanın etkisiyle, ince bağırsaklardaki besinler kana geçerek son şeklini alır.

İnsanın bizzat kendi vücudundaki bu sindirim sistemini tam olarak bilmediği halde, nasıl oluyor da bütün âlemi yaratan o yüce varlığı inkâr edebiliyor? İnsandaki bu sistem basit bir tesadüfün eseri olmaz. En modern kimya laboratuarından daha hassas bir şekilde çalışan bu sindirim sistemini, kuran ve idare eden bir kuvvet vardır.

<u>BİTKİNİN MEYDANA GELMESİ TOHUMUN TOPRAĞA DÜŞMESİYLE OLUR</u>

Aynı bahçe içinde çeşitli bitkilerin yetişmiş olduğunu, her gün binlerce defa gözümüzle müşahede ediyoruz. Üzüm, incir, elma, armut, kiraz, fıstık,

şeftali, kayısı v.s gibi bitkiler aynı bahçede yetişebiliyor.

Eğer tabiatçıların iddia ettikleri şekilde toprak yaratmış olsaydı, aynı toprağın aynı bitkiyi yetiştirmesi icap etmez miydi? Farklı bitkileri nasıl yetiştirebilsin? Bitkilerin meydana gelmesi için tohumun toprağa düşmesi şarttır. Tek başına bu da yeterli değildir. Bitkilerin yetişmesi ve büyümesi için ışık, su, karbon, oksijen, kükürt, potasyuma ihtiyaç vardır. Tohum kendisine lazım olanı bunlardan bir laboratuar gibi hesaplayarak alır. Böylelikle tohumun cinsine göre aynı topraktan üzüm, incir, elma, kiraz v.s yetişir. Demek oluyor ki bu faaliyetleri gösteren toprak değildir, tohumdur. Tohum ancak topraktan, sudan güneş sıcaklığından istifade ederek yetişir. Acaba tohuma bu hassayı veren kimdir? İlmi bir şekilde kurulmuş bir kimya laboratuarının dahi tek başına yapamayacağı bu işleri nasıl olurda kendisi yapabilsin? Mutlaka bu işleri yapan ve yaptıran bir gizli kuvvet vardır. Ve o da Allah-u Teâlâ'dır.

ÇOCUK DOĞURAN KADININ ELİNDE HİÇBİRŞEY YOKTUR

Anne ve baba kendi çocuklarının doğumu için sadece bir vasıta teşkil ederler. Yoksa onlar, meydana gelen bu çocuğun asla yaratıcısı değildir. Esasında ana rahminde ne meydana gelirse o doğar. Oğlan ve kız, beyaz veya esmer, sağlam veya sakat, tek veya ikiz olur. Anneler veya babalar ana rahminde meydana gelenlerden haberdar olamazlar. Eğer onların elinde olmuş olsaydı, doğacak olan çocukların dünyanın en mükemmel insanı olması icap ederdi. Ama durum böyle değildir. Bugün yeryüzünde sakat olarak doğan binlerce insan vardır. Bunların bir kısmı kör, bir kısmı topal, bir kısmı da sağır ve dilsizdir. Hangi anne ve baba çocuğunun sakat olarak doğmasını ister? Şüphesiz hiç kimse istemez. Demek ki onların rızasına göre doğum olmaz. Hepimiz aşağı yukarı şahit olmuşuz, öyle kadınlar var ki erkek çocuğu olması için canını vermekte çekinmez. Bir türlü isteği yerine gelmiyor.

O halde kadın doğurduğu çocuğun yaratıcısı değildir. Sadece ana rahminde meydana gelen çocuğu doğurur, bunun dışında bir fonksiyonu yoktur. Eğer bir fonksiyonu olaydı doğumun onun isteğine göre olması icap ederdi. Bu da görülüyor ki imkânsızdır. Demek ki insanı yaratan anne ve baba değil, bizzat Allah'tır.

GÖK ALLAH'IN VARLIĞINA BİR DELİLDİR

Berrak gecelerde, gökyüzünde ince bir bulut halinde görülen yıldız

topluluğuna biz Samanyolu diyoruz. Samanyolu'nda 300 milyar yıldız vardır. Güneş Samanyolu yıldızlarından sadece biridir. Yani gezegeni olan 300 milyar yıldızdan sadece bir tanesidir. Bugün diğer yıldızlarında gezegenleri olduğu hesaplanmıştır. Hepimiz biliyoruz ki ışığın saniye deki hızı 300.000 kilometredir. Samanyolu 90.000 ışık yılı uzunluğunda ve 20.000 ışık yılı genişliğindedir. Gökyüzü sadece saman yolundan ibaret değildir. Samanyolu'ndan başka yıldız birikintileri vardır. Mesela kümesel yıldız kümeleri bunlar 34,0000 ışık yılı uzaklığında ve 160 ışık yılı genişliğinde olan bu kümede yaklaşık olarak 500.000 yıldız vardır. Astronomi âlimleri, fezada dünyanın kuruluşundan bugüne kadar, ışıkları daha dünyaya gelmemiş yıldızların mevcut olduğunu kabul etmişlerdir.

Bu yıldızlardan birinin diğerine çarpması halinde kâinattaki mevcut olan bu nizamın bozulmasına sebep olacaktır. O halde mevcut olan bu yıldızlar kör bir tesadüf eseri değildir, bunlar ilim ve fenne göre fezada yerleştirilmiştir. Milyonlarca yıldızı gökyüzünde yerleştirip idare eden ancak Allah'tır

ALEM DEVAMLI OLARAK DEĞİŞMEKTEDİR

Âleme dikkatle bakacak olursak bunun sabit olmadığı ve sıkça değiştiğini görürüz.

Her gün gece ile gündüzün, birbiri ardından hiç şaşmadan muntazam bir şekilde gelip geçtiğini görürüz. Yani gündüz gelince gece, gece gelince gündüz yok olup gitmektedir. Mevsimlerde aynı şekilde bunlar gibi hiç şaşmadan birbirini takip etmektedir. Kış mevsiminde etrafımıza baktığımızda âlemin içinde bulunan bütün ağaç ve bitkilerin ölü bir vaziyette olduğunu görürüz. İlkbaharda ise tabiat tamamen değişir ve her taraf tamamen değişir ve her taraf yemyeşil olup canlılık kazanır. Yaz ve sonbahar da ise tabiat, tamamen ayrı ve değişik bir manzara ile karşımıza çıkar. Aynı şekilde insanda tabiat gibi, âlem içinde bir değişiklik gösterir. Yeni doğan bir kişi çocukluk, gençlik olgunluk ve nihayet ihtiyarlık devresini geçirir. Bu değişiklik insanın elinde olmadan meydana gelmektedir. Eğer bu durumlar insanın elinde olsaydı, gençlikten ihtiyarlığa geçmesi asla bahis mevzu olmazdı. Peki, bu değişikliği yapan kimdir? Bunlar nasıl değişmektedir? Âlem ve onun içindekiler belirli kanunlar çerçevesinde değişmektedir. Değişikliğin bulunduğu yerde, bunu yapan mutlaka bir değiştiricinin bulunması da şarttır.

O halde âlemdeki gördüğümüz mevcut olan bu muazzam değişikliği yapabilecek yegâne güç ve kuvvet, ancak her şeye kadir olan Allah-u Teâlâ'dır.

KÂİNAT,EZELİ VE EBEDİ DEĞİLDİR

Bugün, modern ilimlerden kimya, fizik, jeoloji kâinatın sonradan meydana geldiğini, bize açıkça göstermektedir.

Bunlardan kimya ilmi yapmış olduğu çeşitli etütler neticesinde, bazı maddelerin yok olduğunu bize açıkça ispat etmektedir. Bu yok oluş bazı maddelerde gayet yavaş, bazılarında ise gayet çabuk olmaktadır. Artık maddecilerin ileri sürdüğü madde varken yok olamaz ve yoktan meydana gelemez faraziyesi tamamen çürütülmüştür. Çünkü bugün, ilim, enerjinin maddeye, maddenin enerjiye döndüğünü artık ispat etmiş vaziyettedir. O halde madde ne ezelî ve ne de ebedîdir. Bize termodinamik kanunları da, bu kâinatı meydana getiren kuvvetlerin yavaş yavaş ısılarını kaybetmekte olduklarını söylemektedir. Yani birgün mevcut olan bu enerjilerin tamamen tükeneceğini ve hayatın imkânsız hale geleceğini ifade etmektedir. O halde bu kâinat, termodinamik kanunlarına göre ne ezelî ve ne de ebedîdir. Kâinat sonradan meydana gelmiş ve belirli bir noktadan başlamıştır. Buna göre belirli bir noktadan başlayan bir şeyin, kendi kendini meydana getirmesi asla bahis mevzu olamaz. Aynı şekilde bu kâinat ebedî değildir, çünkü mevcut olan enerji kaynakları zamanla tükenmiş olacaktır.

Jeoloji ilmi de, yeryüzünün yaşını son derece ince ve derin usullerle ölçmektedir. Bunun için çeşitli metotlar kullanılır. Bu ölçülere dayanarak meselâ kâinatın yaklaşık olarak bundan 5.000.000.000 sene evvel meydana gelmiş olabileceğini söylemektedir. Aynı şekilde bu ilme göre de kâinat ezelî olamaz; çünkü ezelî olmuş olsaydı, ondan hiçbir zaman radyasyon neşreden elementlerin çıkmaması gerekirdi.

İlimlerin ortaya atmış oldukları bu tezler, Allah'ın varlığına bir delildir. Çünkü başlangıcı ve sonu olan bir şeyin kendi kendini meydana getirmesi asla bahis mevzu olamaz. Mutlaka bir başkası tarafından meydana getirilmesi şarttır.

KÂİNAT DEĞİŞMEZ BİR NİZAM TAKİP ETMEKTEDİR

Kâinattaki bütün varlıklar tabiat kanunlarına boyun eğmektedir. Bu gün ilimlerin bir kısmı tabiat kanunlarının nasıl çalıştığını ve bunların çalışabilme şartlarını keşfetmiştir.

Keşfedilen bu mevcut kanunların hepsi aynı neticeleri meydana getirmektedir. Onun için fizik, kimya, astronomi ilimleri bu kanunlara dayanarak ve güvenerek yol alabilmişlerdir. Mesela bunlardan astronomi

ilmi bu mevcut olan düzene dayanarak daha önceden günlük hava raporlarını, güneş ve ay tutulmasını haber vermektedir. Görmüş olduğumuz bu kâinattaki nizam olmasaydı, aynı şekilde peygamberlerin getirmiş oldukları mucizelerden hiçbirisinin gerçek değeri anlaşılamazdı. Peygamberlerin bir kısmı kendi zamanlarında, halka, inandırmaları için çeşitli mucizeler göstermişlerdir. Mesela yeryüzüne inen ayın ikiye ayrılıp Hz. Muhammed'in Peygamberliğine şahadet etmesi, Hz. İbrahim'in ateşe atılıp yanmaması, Hz. İsa'nın ölüleri diriltmesi birer mucizedir. Bunlar ancak belirli kâinatın varlığı kabul edilirse anlaşılır. Çünkü bu mucizeler görmüş olduğumuz tabiat kanunlarının dışına çıkmakla gerçekleşebilir.

O halde kâinattaki bütün varlıklar başıboş değildir. Kesin tabiî kanunlara tabidir. Mevcut olan bu kanunların ötesinde bunları idare eden ve yöneten yüce bir yaratıcı vardır. O da her şeye kâdir olan Allah'tır.

İNSANIN VAR OLUŞU, ALLAH'IN VARLIĞINA DELİLDİR

Bu gün dünyada binlerce şehir ve bunların içinde milyonlarca yapı vardır. Şüphesiz bu yapılar muayyen bir büyüklükte ve küçüklükte olup çeşitli sanat eserlerinden ibarettir.

Bu yapıların en büyüğünden en küçüğüne kadar hangisini ele alırsak alalım mutlaka bunların bir sanatkâr tarafından yapılmış olduğunu görürüz. Mesela her gün binlerce defa tesadüf ettiğimiz ve gördüğümüz betondan yapılmış tek katlı herhangi bir evi ele alalım. Bu ev kendiliğinden olmadığına göre bunu yapan bir sanatkâr mevcuttur. Hatta o sanatkârın dahi bu basit evi yapabilmesi için kendisine lazım olan bütün malzemeleri temin etmesi icap eder. Ancak mevcut olan bu malzemeleri kullandıktan sonra, görmüş olduğumuz o tek katlı basit ev yapılabilir. Ve diğer bütün yapılar da ancak bu şekilde mevcut hale getirilebilir. Bunun aksini iddia etmek imkânsızdır. Çünkü şimdiye kadar en basit evin veya herhangi bir yapının kendiliğinden yapılmış olduğu görülmüş ve işitilmiş değildir. Bunu denemek gayet kolaydır.

Bir evin meydana gelmesi için gerekli bütün malzemeleri mesela demiri, çimentoyu, kumu, keresteyi, taşı, suyu binanın yapılacağı o bahçeye koyup yerleştirelim. Senelerce bu malzemenin kendiliğinden bir ev meydana getirmesini bekleyelim. Eğer mevcut olan bu malzemeler kendiliğinden bir ev meydana getirseler iddia edilen şey doğru olur.

Bu durum karşısında bir yapı veya basit ev kendiliğinden olmadığına göre şu gördüğümüz kâinat, nasıl, kendiliğinden olabilir? Mutlaka bu kâinatı yaratan ve idare eden bir yaratıcının olması şarttır.

İMAN

İmanın lügat manası, bir şeye kesin olarak inanmaktır. Bir şeyi tasdik etmektir. Kalp ile kesin olarak inandıktan sonra bir mani durum yoksa bunu dil ile açıkça ikrar etmek gerekir. Çünkü bir kimse kalben tasdik ettiği halde dil ile ikrar eylemese, durumu insanlarca meçhul olur. O kimsenin iman edip etmediği kesin olarak bilinmez.

Hz. Muhammed (S.A.V.)'e imanın ne demek olduğunu soranlara: "İman, Allah'tan başka İlah olmadığına, Muhammed'in Allah'ın kulu ve Resulü olduğuna, Allah'ın meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, kadere inanmaktır." demiştir. Bu hadisten anlaşılacağı veçhile iman, peygamberimiz olan Hz. Muhammed (S.A.V.) ve onun bütün söylediklerine tereddütsüz bir şekilde inanmaktır.

Bu durum karşısında imanın altı şartı vardır.

1) Allahu Teâlâ Hazretlerine,
2) Meleklerine,
3) Kitaplarına,
4) Peygamberlerine,
5) Ahiret gününe,
6) Kadere inanmaktır.

ALLAHU TEÂLÂ HAZRETLERİNE İMAN

İnsan; ilk önce kendi varlığını, nasıl ve nereden geldiğini düşünecek olursa, en kısa yoldan Allahu Teâlâ Hazretlerinin varlığını anlamaya kâfidir. Bir damla meniden erkek veya dişi olarak Allah'ın insanı nasıl yarattığı, anne karnında nasıl besleyip büyüttüğü hayret vericidir. Allah'ın varlığına ait delilleri kitabın başında naklettiğimiz için, burada bunları tekrar izah etmeye lüzum yoktur. Yalnız Kur'an-ı Kerim'deki bir kısım ayetleri nakletmekte büyük fayda vardır. Allahu Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de:

"Üstlerindeki göğe bir kere bakmıyorlar mı, onu nasıl yaptık, nasıl donattık? Onda bir yarık, bir bozukluk, bir çatlak var mı? Yeri nasıl yaptık, nasıl döşek gibi uzattık ve ona ağır baskılar oturttuk ve her çeşitten bakımına doyum olmayan çiftler bitirdik." (Kaf Suresi, Ayet 7- 8)

Yine:

"Biz yeryüzünü bir beşik, dağları da onun için birer direk kılmadık mı? Sizi çift çift yarattık; uykunuzu dinlenme vakti kıldık; geceyi bir örtü yaptık, gündüzü geçimi sağlama vakti kıldık; üstünüze yedi kat sağlam gök bina ettik; parlak ışık veren güneşi var ettik, taneler, bitkiler, ağaçları sarmaş

dolaş bahçeler yetiştirmek için yoğunlaşmış bulutlardan bol yağmur yağdırdık.” (Nebe Suresi, Ayet 6 -16)

Yine:

“Göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelmesinde, insanlara yararlı şeylerle denizde süzülen gemilerde, Allah’ın Gökten indirip yeri ölümünden sonra dirilttiği suda, her türlü canlıyı orada yaymasında, rüzgârları ve yerle gök arasında emre âmâde duran bulutları döndürmesinde, düşünen kimseler için deliller vardır.” (Bakara Suresi, Ayet 164)

Yine:

“Şimdi gördünüz mü o döktüğünüz meniyi? Siz mi yaratan? Biz takdir ettik aranızda o ölümü ve bizim önümüze geçilmez. Kılıklarınızı değiştirmek ve sizi bilemeyeceğiniz bir neş’ette inşâ etmek üzereyiz. Herhalde ilk neş’eti biliyorsunuz, o halde düşünsenize. Şimdi gördünüz mü o ektiğiniz tohumu? Siz mi bitiriyorsunuz onu? Yoksa biz miyiz bitiren? Onları elbette bir çöpe çeviriverdik de şöyle geveler durdunuz: Herhalde biz çok ziyandayız. Daha doğrusu büsbütün mahrumuz… Şimdi gördünüz mü o içtiğiniz suyu? Siz mi indiriyorsunuz onu buluttan yoksa biz miyiz indiren? Dilersek onu acı bir çorak ediverirdik. O halde şükretsenize. Bir de gördünüz mü o çaktığımız ateşi? Siz mi inşa ettiniz onun ağacını yoksa biz miyiz inşa eden? Biz onu hem bir muhtıra kıldık hem de bir istifade. Alandaki muhtaçlar için.” (Vakıa Suresi, Ayet 58 -73)

Kur’an-ı Kerim’in bu ayetlerini biraz düşünecek olursak her şey kendiliğinden açığa çıkar. Kâinattaki mevcut olan bütün varlıkların plânlı ve hesaplı şekilde Allahu Teâlâ Hazretleri tarafından yaratıldığı kesin olarak anlaşılacaktır.

Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.) bir Hadis-i Şerif’te şöyle buyurmuşlardır: “Allah’ın varlığını, birliğini anlamak için göklere bakın, yere bakın, kendi nefsinize bakın ve bütün bunların yaratılışındaki, akıllara hayret veren incelikleri, bunların kendiliğinden olup olmayacaklarını düşünün: Çünkü bunlar Allah’ın varlığını, birliğini gösteren belirtilerdir. Lâkin Allah’ın zatını, mahiyetini düşünmeyin, Allah acaba şöyle midir? Böyle midir? O’nu görmesi, işitmesi nasıldır? Diye düşünmeye kalkışmayın. Zira buna kudretiniz yetmez; ne kadar özenseniz bunu hakkıyla bilemezsiniz. Şaşırırsınız; bilgi ve görgü ölçüleriniz buna yetmez.”

Bu Hadis’e göre bize düşen Allah’ın varlığını bilmektir. Sıfatlarını öğrenmektir. Aklımız Allah’ın hakikatini idrak etmekten acizdir. Çünkü beşer kuvveti hiçbir zaman buna kâfi gelmez. Akıl ancak belirli maddi şeyleri idrak edebilir. Allah maddiyat ve mümkinâtın tamamen dışında ve onlara hiçbir yönden asla benzemez. Bu durum karşısında akıl, Allah’ın hakikatini ve

mahiyetini hiçbir zaman anlayamaz.

ALLAH'IN SIFATLARI

Allah'ın üç çeşit sıfatı vardır.
1) Sıfat-ı Selbiyye 2) Sıfat-ı Subutiye 3) Sıfat-ı Esma

SIFAT-I SELBİYYE

1) VAHDANİYET: Allah'ın bir olmasıdır. Allah zatında, sıfatlarında, işlerinde bir olup benzeri yoktur.

Zatında bir olması, zatın eşi ve benzeri olmadığı Cenabı Hak bu hususta Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"O; Allah birdir; tektir; Allah sameddir, yani O, hiçbir şeye muhtaç olmayıp, bütün mahlûkatın ihtiyacını gideren mutlak sultandır. O, doğurmamış ve doğrulmamıştır ve hiçbir şey O'na eş ve denk olamaz." (İhlâs Suresi)

Sıfatlarında bir olması, hiç kimsenin sıfatı Allah'ın sıfatına benzememesidir.

Her şeyin yaratıcısı Allah olduğundan ve O'ndan başka mutlak bir yaratıcı mevcut olmadığından işlerinde de tek'tir. Kur'an-ı Kerim'de:

"Eğer yer ve göklerde Allah'tan başka bir ilâh olsaydı bütün kâinat fasid olur, hiçbir şey olmazdı." (Enbiya Suresi, Ayet 22)

Bu düzeni idare eden zat tek olmasaydı, şüphesiz düzen bozulurdu. Çünkü zamanla idareciler çoğalırsa aralarında ihtilâf çıkacağı pek tabiidir. Neticede birinin dediği olur, diğeri mutlaka mağlup olurdu.

2) KIDEM: Allahu Teâlâ'nın varlığı ezeli'dir. Yani, varlığının bir başlangıcı yoktur. Kâinatta görmüş olduğumuz her şey; hatta zaman ve mekanda bunlara dahil olmak üzere hepsi daha sonradan Allahu Teâlâ Hazretleri tarafından yaratılmıştır. O halde bunlar yok iken sonradan mevcut olmuşlardır. Bunların bir başlangıcı vardır. Hâlbuki Allah'ın bulunmadığı bir zaman ve mekân asla tasavvur edilemez.

3) BEKA: Sonu olmamak demektir. Varlığının bir başlangıcı olmadığına göre, bir nihayeti de yoktur. Ezelî olan aynı zamanda ebedidir de. O'nun sonradan yok olması hiçbir zaman bahis konusu olamaz. Çünkü her şeyi yaratan O'dur. Kâinat ve içindekiler sonradan var oldukları için şüphesiz bir zaman gelecek ki yine yok olacaklardır.

4) MUHALEFETÜN LİL HAVADİS (Sonradan olanlara benzememek): Allahu Teâlâ Hazretleri zatında ve sıfatlarında sonradan yaratılmış olan

şeylere asla benzemez. Hatırımıza ne gelirse gelsin, Allah onlardan tamamen başkadır. Çünkü hatırımıza gelen ancak sonradan var edilmiş olan mümkün şeylerdir ve bunların hepsinin de yaratıcısı Allah'tır. Nasıl ki heykel ile bunu yapan şahıs arasında muhalefet (benzememezlik) varsa, Allah ile mahlûkat arasında da böyle bir muhalefet vardır. Allah, Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor ki:

"O'nun misli gibi hiçbir şey yoktur." (Şura Suresi, Ayet 11)

5) KIYAM BİNEFSİHİ: Allahu Teâlâ'nın kendi kendine kaim olmasıdır. Var olmak için başka bir şeye muhtaç değildir. Kâinatta görmüş olduğumuz her ne varsa hiç birisi müstakil değildir. Mutlaka başka bir varlığa, sebep ve şartlara bağlıdır. Allahu Teâlâ ise hiçbir şeye muhtaç değildir.

SIFAT-I SUBUTİYE

1) HAYAT: Diri olmak demektir. İlim, kudret ve iradesi olanın mutlaka hayatta olması zaruridir. Hayatta olmayanın bir şeyi yapması, dilemesi asla mümkün değildir. Hiçbir eser meydana getiremez. Hayat Allah'ın bir sıfatı olup ezelî ve ebedîdir. Bizim ki gibi gelip geçici değildir. Çünkü bizim hayatımız daha sonradan, Allah'ın yaratması ile meydana gelmiştir.

2) İLİM: Allahu Teâlâ'nın her şeyi bilmesidir. Olmuşu, olanı ve olacağı gerek kül gerekse cüz'i olarak bilmesidir. Hiçbir şey O'nun bilgisi dışında kalamaz. Hiçbir hareket ve düşünce O'na gizli değildir. Yerde olsun, gökte olsun, bir zerre dahi O'nun ilminden hariç olamaz. Allah'ın ilmi, insanların ilmi gibi mahdut değildir. Kâinatta görmüş olduğumuz mevcut olan bu nizam ve intizam O'nun ilmine delalet eder. Allah Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

" O her şeyi bilir." (Bakara Suresi, Ayet 29)

Yine:

" Yaratan bilmez mi? O'nun ilmi latif olduğu için her şeyi bilicidir." (Mülk Suresi, Ayet 14)

Yine:

"Gayb'ın anahtarları, Allah'ın katındadır, onları ancak Allah bilir. O'nun ilmi dışında bir yaprak dahi düşmez. Yerin karanlıkları içindeki tek bir tane, yaş ve kuru her şey Allah'ın ilmindedir. (En'am Suresi, Ayet 59)

3) İRADE: Allahu Teâlâ'nın dilemek ve seçmek sıfatıdır. Dilediği şeyi yaratır. Kâinatta her ne varsa hepsi O'nun dilemesi ve isteği ile meydana gelmiştir. Allahu Teâlâ'nın iradesi haricinde, hiçbir şey olamaz. İşlerinde tamamen hür ve serbesttir. Bir şeyi yaratmak veya onu yok etmek mecburiyetinde değildir. Allah Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

" Rabbin dilediğini yaratır ve seçer. İrade serbestlik onların değil, Allah

münezzehtir ve onların ortak koştukları şeylerden yücedir. (Kasas Suresi, Ayet 68)

4) KUDRET: Güçlü olması. Allahu Teâlâ'nın kudreti ezelî ve ebedîdir. Bitmek tükenmek bilmeyen nihayetsiz bir kudrete sahiptir. Görmüş olduğumuz bu muazzam kâinat, O'nun kudretinin bir eseri ve aynı zamanda şahididir. Dilerse bu kâinat gibi binlerce kâinatı bir lahzada bunların hepsini yok edebilir. Kudretinde her şey aynıdır. Hiçbir şey O'na asla zor gelmez.

5) SEMİ': İşitmek kuvvetidir. Allahu Teâlâ Hazretleri hareketleri sesleri ve sözleri, hatta en ufak fısıltıları dahi vasıtasız bir şekilde işitir. O'nun işitmesi hiçbir zaman mahdut değildir. O'na uzaklığın veya yakınlığın hiçbir tesiri yoktur. Gizli olsun aşikâr olsun her sesi işitir.

6) BASAR: Görme kuvvetidir. Allahu Teâlâ her an varlıkları olduğu gibi görür. O'nun görmesinden bir zerre dahi gizli kalmaz. Görmesi için şartlara ve vasıtaya ihtiyaç yoktur. İnsan ancak muayyen bir mesafe ve muayyen bir ışıkta görebilir. Bunun dışında göremez. Hâlbuki Allah'ın görmesi böyle değildir. Ezelidir.

7) KELAM: Söz söylemesidir. Allahu Teâlâ Hazretleri, peygamberlerine emirler verdiği için konuşur. Fakat bizim anladığımız manada kelamımız gibi ses, harf ve lafızlarla olmamaktadır. Allahu Teâlâ'nın harf ve sese muhtaç olmadan söylemesidir.

Maturidi'ye göre Tekvin sıfatı; icat etme, meydana getirme manasındadır. Allahu Teâlâ, bu sıfat ile, dilediği bir şeyi yok iken var eder veya var iken yok eder.

SIFAT-I ESMA

Allahu Teâlâ Hazretlerinin zat ve sıfatlarına delalet eden sıfatlardır.

1) HAY: Daima diri olan,
2) KADİR: her şeye gücü yeten,
3) SEMİ: Her sesi işiten,
4) BASİR: Her şeyi gören,
5) ÂLİM: Her şeyi bilen,
6) MÜRİD: Dileyen,
7) MÜTEKELLİM: Konuşandır.

MELEKLERE İMAN

Meleklere iman etmek; Müslümanlığın iman esaslarındandır.

Melekler, ağırlığı olmayan ve yer kaplamayan nuranî cisimlerdir. Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.) bir Hadis'te melekleri şöyle tarif etmişlerdir: " Melekler, nurdan, cinler de ateşten yaratılmışlardır." Bugün her ne kadar melekleri gözle görmüyorsak da, akıl ve mantık hiçbir zaman onların varlığını inkâr edemez. Çünkü her şeyin vücudu kendisine göre yaratılmıştır. Gözlerimiz meleklerin vücudunu görebilecek bir şekilde yaratılmamıştır. Görülmeyen her şeyi inkâr etmek, doğru bir şey değildir. O zaman kendi ruhumuzu, bütün iç organlarımızı ve aklımızı gözle göremiyoruz diye bunları inkâr etmek gerekir. Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetlerinde meleklerden bahsolunmuştur. Ayrıca Peygamberler melekleri görmüşler ve bize haber vermişlerdir. Allahu Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

" Peygamber Rabbinden ne indirildi ise, ona iman getirdi. Müminler de, her biri; Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, peygamberlerinden hiç birinin arasını ayıramayız diye iman getirdiler ve şöyle dediler: Semi'na ve eta'na gufranını dileriz ya Rabbena sanadır gidiş…" (Bakara Suresi, Ayet 285)

Yine:

"Ey Resulüm söyle: Her kim Cibril'e düşman ise kininden helak olsun. Gerçekten Cibril, daha önce indirilen kitapları tasdik etmekte olan Kur'an-ı Allah'ın izniyle senin kalbine indirdi." (Bakara Suresi, Ayet 97)

O halde Kur'an-ı Kerim'in bu kesin haberlerine rağmen, melekleri inkâr etmek küfürdür.

Melekler insanlar gibi, ihtiyar sahibi değildirler. Ne emrolunduysa onu yaparlar, asla günah işlemezler. Onların yemesi, içmesi, yatıp kalkması, erkekliği, dişiliği yoktur. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

" Allah kendilerine ne emretti ise, ona isyan etmezler ve ermedikleri şeyi yaparlar." (Tahrim Suresi, Ayet 6)

Yeryüzüne hep peygamber insanlardan gönderilmiştir. Böylelikle insan, yeryüzünde Allah'ın bir halifesi olmuştur. Yalnız Cebrail; Mikail, İsrafil ve Azrail gibi melekle, insanların avâmından efdâldirler.

MELEKLERİN GÖREVLERİ

Meleklerin çeşitli görevleri vardır:

1) Meleklerin en büyükleri Cebrail, Mikail, İsrafil ve Azrail'dir.

Bunlardan Cebrail; peygamberlere vahiy getiriyordu. Cenabı Hakk'ın kitapların, peygamberlere tebliğ etmeye memur edilmiştir.

Mikail; rızıkların, rüzgârların, bulutların, yağmurların ve ekinlerin

meydana gelmesine memurdur.

Azrail; insanların ölecekleri zaman onların ruhlarını almaya görevli memurdur.

İsrafil; kıyamet surunu üfürmeye görevlidir. Yani kıyamet gününün meydana gelmesi ve insanların öldükten sonra tekrar dirilmeleri hususlarına görevlidir.

Kiramen Kâtibin denilen melekler; biri insanın sağında diğeri de solundadır. Hayır işlediği zaman sağdaki melek, kötülük yaptığı zaman soldaki melek yazar, böylelikle insanın kıyamette okunacak olan amel defterini meydana getirirler.

Münker, Nekir denilen melekler ise; insan öldükten sonra, kabirde ona sual sormaya görevli memurdurlar.

2) Melekler, Allahu Teâlâ Hazretlerini tespih ederler. Usanmazlar ve uykuları gelmez. Bedenlerinde dermansızlık olmaz. Allahu Teâlâ melekleri hakkında Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

" O'nun katındaki mukarreb melekler, ona ibadetlerinde kibir etmezler. Ve ibadetten usanmazlar. " (Enbiya Suresi, Ayet 19)

Yine:

"Rablerinin ani azabından korkarlar ve emrolundukarı taati işlerler. (Nahl Suresi, Ayet 50)

Yine:

" Hamele-i Arş melekleri ve Arşın etrafında tavaf eden melekler Rablerini tespih ederler ve vahdaniyetini tasdik ederler ve müminler için mağfiret isterler." (Mümin Suresi, Ayet 7)

3) Cennet işlerini düzene sokmak ve hizmet etmek. Cennette görevli meleklerin en büyükleri Rıdvan'dır.

4) Cehennem işlerini düzene sokmak ve hizmet etmek. Cehennemde görevli meleklerin reisi Malik'tir. Allahu Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"Cehennem için memur, haşin melekler vardır. Allahu Teâlâ'nın kendilerine emir buyurduğu şeyde asla isyan ve muhalefet etmezler. Emrolundukları şeyi yaparlar." (Tahrim Suresi, Ayet 6)

5) Melekler, harp eden müminlere yardım etmek için gönderilirler.

6) İman eden kimselere dua ve istiğfar eden melekler vardır.

ALLAH'IN KİTAPLARINA İMAN

Müslümanlığın iman esaslarından biri de Allah'ın göndermiş olduğu kitaplara inanmaktır. Allahu Teâlâ Hazretleri insanlardan seçmiş olduğu Peygamberleri vasıtasıyla kullarına iyiyi, kötüyü, helâli ve haramı

öğretmiştir. İşte Peygamberlerin Allah tarafından tebliğ ettikleri o emirler ilahi kitapları teşkil etmiştir.

Bunların bir kısmına suhuf denir. Hz. Âdem (A.S.)'a 10 sahife, Hz. Şit (A.S.)'a 50 sahife, Hz. İdris (A.S.) 30 sahife, Hz. İbrahim (A.S.)'a 10 sahife verilmiştir.

Büyük kitaplara gelince; birincisi Hz. Musa (A.S.)'a verilmiş olan Tevrat'tır. İkincisi, Davut (A.S.)'a verilen Zebur'dur. Üçüncüsü, Hz. İsa (A.S.)'a verilmiş olan İncil'dir. Dördüncü, en son Peygamber ve kâinatın efendisi olan Hz. Muhammed (S.A.V.)'e verilmiş olan Kur'an-ı Kerim'dir.

Allahu Teâlâ Hazretlerinin bütün kitaplarına iman etmek her Müslüman için farzdır. Bu kitaplardan birisini inkâr etmek, hepsini inkâr etmek demektir. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

" Ey Resulüm, sana da bu hak kitabı (Kur'an-ı), kendinden önceki kitapları hem tasdikçi, hem onlar üzerine bir şahit olarak indirdik." (Maide Suresi, Ayet 48)

Biz Müslümanlar bu kitapların tahrif edilmeden önce asıllarına aynen inanır ve tasdik ederiz. Fakat bu kitapların hükümleri Allah tarafından iptal edildiğinden, Kur'an-ı Kerim'le amel ederiz.

TEVRAT

Tevrat (Ahd-i Atik) Hz. Musa (A.S.)'a Allah tarafından gönderilen ilahi bir kitaptır. Bu dine Musevilik, buna mensup olanlara ise Musevi denir. Tevrat, İbranice bir kelimedir, "Şeriat ve hak kelamı" manasına gelmektedir. Yahudi ile Hıristiyanların Ahd-i Atik'te müştereken kabul ettikleri kitaplar 39'dur.

Tevrat, beş bölümden meydana gelmiştir. Bu bölümleri sırası ile inceleyelim.

1) TAKVİN (LA GENE'SE): Dünya ve kâinatın nasıl yaratıldığını, insanların ilk suçundan, Nuh tufanına kadar geçen devreyi anlatır. Ayrıca, Hz. İbrahim, İshak, Yakup, Yusuf'un hayat hikâyelerini anlatır. Takvin 50 bap'tır.

2) HURUÇ – ÇIKIŞ (L'EVODE): Hz. Musa (A.S.)'nın doğuşunu ve peygamberliğini, Tur dağında Musa (A.S.)'a ilahi kanunların bildirilmesinden bahseder. Huruç 40 bap'tır.

3) LEVİLİLER (LEVİTİQUE): Âyin ve merasime ait usullerden, kurban kesmekten, temizlikten ve bayramların tanziminden bahseder. Levililer 27 bap'tır.

4) ADAT – SAYILIR (LES NOMBRES): Hz. Musa (A.S.)'ın vefatından sonraki, İsrail oğullarının Filistin'e girmelerinden bahseder. Adat 36 bap'tır.

5) TESNİYE (DEUTERONOME): Hz. Musa (A.S.)'nın ölümünden bahseder. Bu kitaba ikinci şeriat kitabı da denir.

Tarih ve hikmet kitapları: Bunlar on beş tanedir.

1) Hâkimler, 2) Rut, 3) Samuel I, 4) Samuel II, 5) I Krallar 6) II Krallar, 7) Ezra, 8) I ve II Tarihler, 9) Nehemya, 10)Ester, 11) Eyyub, 12) Zebur, 13) Süleyman'ın meseleleri, 14) Vaiz. 15) Neşideler Neşidesi

Peygamberlerin eserleri:

1) İşaya, 2) Yeremiye, 3) II Eşkıya, 4) Hezekiel, 5) Daniel, 6) Hoşea, 7) Amos, 8) Yoel, 9) Obadya, 10) Yunus, 11) Mika, 12) Nahum, 13) Habakkuk, 14) Tsefanya, 15) Malaki, 16) Zekeriya, 17) Haggay

Bunları yazmaktaki gayemiz, Tevrat üzerinde yapılan tahrifleri daha iyi anlamak içindir.

<u>TEVRAT ÜZERİNDE YAPILAN TAHRİFLER</u>

Tevrat'ın nasıl tahrif edildiğini kısaca gösterelim:

1) Tesniye kitaplarında şu satırlar yer almaktadır. " Ve Rabbin sözüne göre, Rabbin kulu Musa orada, Moab diyarında öldü ve Moab diyarında Beyt-Peor karşısındaki derede onu gömdü, fakat bu güne kadar kimse onun kabrini bilemez.

Dikkat edilirse Tevrat Hz. Musa (A.S.)'nın ölümündeki sonraki hadiseleride anlatmaktadır. Hâlbuki Tevrat Hz. Musa (S.A.)'nın bizatihi kendisine inmiştir. Bundan anlaşılıyor ki Tevrat muhtelif zamanlarda, muhtelif kimseler tarafından tahrif edilmek suretiyle kaleme alınmıştır. Eğer tahrif edilmeseydi, ilahi vahiyde bu cümle asla yer almazdı. Çünkü yaşayan bir insana "Bu güne kadar kimse senin kabrini bilemez." diye söylenemez. Düşünebilen bir mantık bunu kabul edemez.

2) Hz. Harun (A.S.)'nun Masera'da öldüğü yazılmaktadır. (Tesniye 10: 6)

Sayılar kitabında (33: 38) te ise Hor dağında öldüğü kaydedilmiştir.

Tesniye ve sayılar adlı ilahi kitaplarında mevcut olan bu iki cümleyi inceleyelim. Burada açıkça göze batan bir tenakuzun var olduğu görülmektedir. Şöyle ki Hz. Harun (A.S.) iki ayrı yerde ölmemiştir. Mutlaka bit tek yerde ölmüştür. O halde bu iki ilahi kitaptan biri yanılmıştır. Hâlbuki ilahi kitaplarda yanılma olamaz.

3) Yahudiler Cibril'i hiç sevmezler. O başlarına Tur dağını kaldırmış, kendilerine azap indirmiş, düşmanlık etmiş diye inanırlar.

Esasında Cibril, Allah tarafından yaratılmış olan görevli bir melektir. Hiç kimseye düşmanlık etmez, o sadece Allah'ın emirlerini yerine getirmekle mükelleftir. Eğer onlara azap indirmişse, bunu kendiliğinden

değil, Allah'ın bir emri ile indirmiştir. O halde Cibril'e sebepsiz yere düşman olmak, Allah'a düşman olmak demektir.

4) Hz. İbrahim'in bir tek oğlunu kurban etmek istediğini ve bunun İshak olduğunu söyler. (Tekvin: Bab: 22, Ayet 1 -19)

Hâlbuki aynı kitap Hâcer'den Hz. İsmail'in doğduğunu o zaman Hz. İbrahim'in 86 yaşında bulunduğunu ve kendisi 100 yaşında iken de Sâre'den İshak'ın doğduğunu söyler. (Tekvin Bab: 16, Ayet 1 -16)

Bu iki tekvin ayetinde, herkesin görebileceği açık bir tezatlık mevcuttur. Şöyle ki Hz. İsmail 14 yaşlarında iken kardeşi olan Hz. İshak doğmuştur. Bu durumda Hz. İbrahim'in büyük oğlu Hz. İsmail hayatta iken, küçük oğlu Hz. İshak için bir tek oğul demek nasıl doğru olabilir? Bu iki ayet birbirini tutmamaktadır. Nasıl olur da birbirini tutmayan bu tezatlı ayetler, Allah'a isnat edilir?

5) Allah'ı Hz. Yakup'la yüz yüze getirilerek güreştirir. (Tekvin Bab: 32 Ayet 24 – 29)

Allah her şeye kadirdir. O'na denk olacak bir güç ve kuvvet yoktur. Değil Hz. Yakup (A.S.) gibi bir peygamber bütün göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nun tasarrufu altındadır. Bilinmeyen her şeyin tek hâkimidir. Durum böyle iken, nasıl olur da Hz. Yakup (A.S.) Allah'la güreşir.

6) Hz. Lut'un iki kızı ile zina ettiği yazılmaktadır. Sarhoş ederek babaları ile yatan iki kız kardeş gebe kalmışlardır. (Tekvin 19: 30 – 36)

Hâlbuki aynı kitap, Hz. Lut'un Salih bir zat olduğunu açıklamaktadır. (Tekvin 18 ve 19. Bablar)

Yine aynı kitapta melekler: Lut'a: kalk, karını ve bulunan iki kızını al, ta ki şehrin fıskında helak olmayasın. (Tekvin Bab: 19 Ayet 15)

Bir ilahi emir sayılan bu ayetlerdeki tezat ve tenakuzlara bakın:

Hz. Lut (A.S.)'un, iki kızı ile haşa zina yaptığını ve onarlı gebe bıraktığını yazıyorlar.

Peygamberlik sıfatı ile asla bağdaşmayan bu iğrenç hikâyeler, ancak bunu böyle yazan sapık fikirli kişiler için bahis mevzu olabilir.

Hâlbuki yine aynı tekvin ayetlerinde; Hz. Lut'un salih bir zat olduğu, ahlaki mazbutiyeti sebebiyle helaktan kurtulduğu söylenmektedir.

Hz. Musa (S.A.)'ya isnat edilen Tevrat'ın nasıl tahrif edildiğini bu birbirini tutmayan ayetlerden görüyoruz.

7) Huruç'ta Hz. Harun (S.A.)'un peygamberliğinden şöyle bahsedilir:

“ Ve Rab Musa'ya dedi ki; bak ben seni Firavuna ilah tayin ettim. Ve karındaşın Harun senin peygamberin olacaktır. Sen her ne ki sana emredersem söyleyesin ve Beni İsrail'i diyarından salıvermesi için Firavuna karındaşın Harun söyleyecektir. (Huruç Bab 7, Ayet 1 – 2)

Aynı Huruç'ta ise, tapılan altın buzağının Hz. Harun tarafından

yapıldığını söyler.

“ Ben dahi onlara kimin altını var ise çıkarsınlar dedim ve bana verdiler. Ben dahi ateşe attım ve bu buzağı çıktı.” (Huruç Bab 32, Ayet 24)

Huruç’un bir ayetinde Hz. Harun’un, Allah tarafından tayin edilen görevli bir peygamber olduğunu söylüyor. Diğer bir Huruç ayeti ise, yine aynı peygamberi bu sefer putperest olarak gösteriyor. Bu iki ayet birbirinin tamamen zıddı olduğu görülmektedir. Çünkü tevhidi kurmakla görevli bir peygamberin, altın buzağıya tapması imkânsız bir şeydir. Böyle bir iddia bizce mantığa aykırı olduğu gibi çok gülünçtür. Böyle bir şey ancak ilimden nasibini almamış, çok cahil olan kimseler için belki doğru olabilir. Ama Hz. Harun için asla.

8) Hz. Süleyman (S.A.)’ın ecnebi kadınlarla evlendiği ve bunların onu hak yolundan çıkartarak puta taptığını söylüyorlar. (Müluki Salis Bab 11, Ayet 1 – 13)

Peygamberlik derecesine kadar yükselen bir şahıs, şehvani arzularına kapılarak puta tapacağı asla tasavvur edilemez. Bütün Peygamberler, Allah’ın sevgili kullarıdır. Böyle günah işlemekten masumdurlar. Çünkü böyle günah işleyecek olan bir şahsı hiçbir zaman, Allah kendine Peygamber seçmez.

9) Yahudiler, “Uzeyr Allah’ın oğlu.” dediler.

Nasıl olur da her fani varlık gibi ölmüş olan Uzeyr, Allah’ın oğlu olur! Çocuk yapmak ancak bizim gibi fani olan varlıklar için bahis mevzu olabilir. Hâlbuki Allah her şeyden münezzehtir. Onun için öyle bir şey asla düşünülemez.

10) Tevrat “İsrail Tanrısından bahseder.”

Bu inhisarcı görüş, İsrail milletinin ancak kendi uydurmasıdır. Allah yalnız İsrail milletinin değil, bütün âlemlerin, inanan ve inanmayan bütün insanların Rabbidir. Çünkü görülen ve görülmeyen her şeyin mutlak yaratıcısıdır. Peki, Allah, tek İsrail milletinin tanrısı olarak düşünülürse bunun dışında kalan diğer bütün milletlerin tanrısı kim olacak?

Hz. Musa (A.S.) İsrail oğullarına gönderilen büyük bir peygamberdir. Allah tarafından kendisine tebliğ edilen o ilahi Tevrat’ı olduğu gibi kavmine tebliğ etmiştir. Fakat daha sonra bu değiştirilerek, başlangıçtaki mahiyetini tamamen kaybetmiştir. Yahudiler Tevrat’ın bir kısmını tamamen kendi arzularına göre tahrif etmişler, bir kısmını da yanlış tefsir etmişlerdir. Böylelikle tahrif edilen bu günkü Tevrat, Allah’ın kelamı olamaz.

İNCİL

Hıristiyanlığın kutsal kitabı Tevrat’la, İncil’den ibarettir. Bunların kitap

sayısı 66'tır. Bu kitapların 39'u aynı zamanda Yahudilerinde okudukları kutsal kitaplardır. Geride kalan 27 kitap ise, İncil'i teşkil eder. Aslında değişik İncil'lerin sayısı çok fazladır, fakat kilisenin benimsediği dört tanedir.

1) MATTA İNCİLİ: Matta, havarilerden biridir. Esasında bu İncil İbranice olarak yazılmıştır. Fakat daha sonra bu İncil yok edilmiş, bu gün elde mevcut sadece Yunanca şekli kalmıştır. Bu İncil Hz. İsa (A.S.)'nın Mesihliği üzerinde durmaktadır. 28 Bab'tır.

2) MARKOS İNCİLİ: Markos, havarilerden Petrus'un talebesidir. Fakat bu kitabın esas yazarının bu gün kim olduğu kesin olarak bilinmemektedir. Bu İncil İsa (A.S.)'nın hayatını anlatmaktadır. 16 Bab'tır.

3) LUKA İNCİLİ: Luka, Pavlos'un talebesidir. Hocasının tesiri altında kalarak bu İncil'i yazmıştır. Bu İncil İsa (A.S.)'nın hayatından bahseder. 24 Bab'tır.

4) YUHANNA İNCİLİ: Bu İncil'i yazan şahsın, havarilerden olduğu söylenmektedir. Fakat bu İncil'in kimin tarafından yazıldığı kesin olarak bilinmemektedir. Hz. İsa (A.S.)'nın Allah'ın oğlu olduğunu söylemektedir. 24 Bab'tır.

Resullerin İşleri: Dört İncil'in dışında kalan bu kısmın ise Luka tarafından yazılmıştır. Hz. İsa (A.S.) ile Pavlos'un mücadelesinden bahseder.

Ta'limi İnciller: Bunlar 22 risaledir. 14'ü Pavlos'a, 3 tanesi Yuhanna'ya, 2 tanesi Petrus'a, 1 tanesi Yakub'a 1 tanesi de Yehûda'ya aittir.

İNCİL ÜZERİNDE YAPILAN TAHRİFLER

Şimdi İncil üzerinde yapılan tahrifleri kısaca anlatalım.

1) İsa ölüler arasında kıyam ettiği gün veya ertesi gece göğe kaldırılmıştır. (Luka 24: 21 – 29, 36 ve 51)

İsa kıyamdan kırk gün sonra kaldırılmıştır. (Resullerin İşleri: 1 – 3)

Allah'a isnat edilen bu İncil'lerin birden fazla olduğunu ve birbirinin aynı olmadığını başta söylemiştik. Hâlbuki Allah'ın Hz. İsa (A.S.)'nın indirilmiş olduğu o ilahi kitap tektir. Altmış tane değildir.

Luka İncili'nden, Hz. İsa (A.S.)'nın kıyam ettiği gün veya ertesi gece göğe kaldırılmıştır, denmektedir.

Bu cümle nasıl olur da İncil'de yer alabilir! Ve bu Allah'ın kelamı olabilir! Çünkü İncil bizatihi Hz. İsa (A.S.)'ya indirilmiştir. O'na indiğine göre, ondan sonraki olan bu hadiseyi nasıl anlatabilir? İncil'ler yalnız bu hadiseyi değil, Hz. İsa (A.S.)'nın çarmıha gerilmesini ve defnini de teferruatlı bir şekilde anlatmaktadırlar. Bu sözler ne Allah'a ne de Hz. İsa (A.S.)'ya isnat

edilebilir. Bunlar ancak, Hz. İsa (A.S.)'nın hayatı için kaleme alınmış tarih veya tercüme-i hal kitabı olabilir.

Resullerin İşlerinde ise; " Hz. İsa kıyamdan kırk gün sonra kaldırılmıştır." Denmektedir.

Hz. İsa (A.S.), ya aynı gün ya da kırk gün sonra göğe kaldırılmıştır. Şimdi biz bu iki kitaptan hangisine inanacağız? Çünkü mevcut olan bu iki kitap arasında herkesin görebileceği açık bir tezat vardır. Allah'ın esas kelamı olan hakiki İncil olsaydı, içinde şöyle bir tezat olmazdı.

2) Hz. Yahya'yı peygamberlerden daha büyük gösterir. (Matta İncili Bab:11, Ayet 9 – 11)

Dinde bugüne kadar peygamberlikten daha büyük bir görev ve sıfat işitilmiş değildir. Eğer daha büyük bir görev ve sıfat varsa, bu Hz. Yahya (A.S.)'ya değil, onun yaratıcısı olan Allah'a aittir. Çünkü kul için en son makam peygamberliktir.

3) Ve biri İsa'ya dedi ki: İşte anan ve kardeşlerin seninle söyleşmek isteyerek dışarıda duruyorlar. Fakat İsa cevap verip kendisine söyleyene dedi: Benim anam kimdir? Ve kardeşlerim kimlerdir? (Matta 12: 47 – 48)

Matta İncil'ine göre; Hz. İsa (A.S.) annesine karşı hiç saygısı yoktu. Peygamberlik makamına kadar yükselebilen bir zatın annesine karşı saygısız olacağı asla düşünülemez. Çünkü Peygamberleri görevlerinden biri de, insanlara güzel ahlâkı öğretmektir. Hâlbuki anneye saygısızlık büyük bir ahlâksızlıktır. O halde Matta İncili'nin Hz. İsa (A.S)'ya yaptığı bu çirkin iftira, onun peygamberlik sıfatı ile asla bağdaşamaz. Ve Hz. İsa (A.S.)'ya bu iftiralar bilerek kasti bir şekilde yapılmıştır.

4) Yuhanna İnciline göre, İsa, Yahya'nın hapse atılmasından evvel tebliğ vazifesine başlamıştır. (Yuhanna 3: 22 26 ve 4: 1 – 3)

Hâlbuki Matta ve Markos İncillerinde ise, İsa'nın Yahya'nın hapsinden sonra vazifeye başladığı söylenmektedir. (Matta 4: 12 – 17) ve (Markos 1: 14 – 15)

Bu üç İncil'deki mevcut olan tezata bakın. Hz. İsa (A.S.)'nın tebliğ vazifesine başladığı o kesin tarih üzerinde, bu gün mevcut olan İnciller bize ayrı ayrı zamanlar beyan etmektedirler. Peki, biz bu İncillerden hangisine inanacağız? Mutlaka bunlardan biri yanılmıştır. Çünkü Hz. İsa (A.S.)'nın tebliğ vazifesine başladığı tarih kesindir. Ayrı tariklerde tebliğ vazifesine başladığı hiçbir zaman düşünülemez. O halde bu İncillerin hepsi Hz. İsa (A.S.)'dan sonra tahrif edilmek suretiyle kaleme alınmıştır.

5) İsa'nın ilk memleketi Yahudiyedir. (Yuhanna 4: 3 ve 43 – 45)

Hâlbuki Matta, Luka ve Markos'ta ise:

İsa'nın ilk memleketi Galile olduğu söylenir. (Matta 13: 54 – 58), (Luka 4: 24), (Markos 6: 4)

Hz. İsa (A.S.)'nın ilk memleketi üzerinde bu İnciller yukarda görüldüğü gibi bize ayrı yerler göstermektedirler. Hâlbuki Hz. İsa (A.S.)'nın ilk memleketi kesin olarak tek yerdir, ayrı yerler değildir. Bu cümleler bir de bize, İncilleri yazan kişilerin Hz. İsa (A.S.)'nın hayatını asla bilmediklerini ve onunla hiç kalkıp oturmadıklarını gösteriyor.

6) Hıristiyanlıkta iman esaslarından olan teslis, üçlü bir Allah inancıdır. Bu üç Allah'ın biri Baba (Allah), biri oğul (Rab İsa), biri de Ruhu-l Kudüs (Allah'ın mukaddes ruhu)dur.

Bu hususta İncillerde şu cümleler yer almaktadır. " İsa Mesih yaratılmamış ve kendiliğinden mevcut olup ezeli ve başlangıcı yoktur.", " Kutsal ruh yaratılmamış ve kendiliğinden mevcut olup ezeli ve başlangıcı yoktur." Keza " Baba Allah yaratıcı ve halıktır.", "İsa Mesih yaratıcı ve halıktır."

Teslis akidesine göre Hıristiyanlar, Allah'ı bir insan göstermek suretiyle inanırlar. Ve hatta Allah'a çocuk isnat ettirip onu bir insan seviyesine indirirler. Şöyle ki Hz. İsa (A.S.) Allah'ın oğludur. Hâlbuki Hz. İsa (A.S.) herkesçe bilindiği gibi, Hz. Meryem'den doğmuştur. O halde Hz. Meryem Allah'ın oğlu olan İsa'yı doğurduğuna göre, kendisi Allah'ın bir zevcesi oluyor, yine Hz. İsa (A.S.) Rab olduğuna göre, Hz. Meryem aynı zamanda Allah'ın da annesi oluyor. Görmüş olduğumuz gibi teslis akidesi, tamamen matematik problemi veya bir bilmece gibidir. Anlaşılması gayet güçtür. Dolambaçlı yollardan tevil edilecek bir yönü de yoktur. Artık Hıristiyanların üçlü Allah inancı, ilkel insanların çok tanrıcılık dinine dönmüş gibi oldu. Hâlbuki Hz. İsa (A.S.) olsun, annesi Meryem olsun, bütün canlı varlıklar gibi doğurmuşlar, yemişler ve içmişlerdir. Allah ise bu gibi şeylerden tamamen münezzehtir. Bu durum karşısında akıl ve mantık sahibi olan bir şahsın artık teslis akidesine iman etmesine imkân yoktur.

7) Hz. İsa (A.S.)'nın çarmıha gerilmesi: Hıristiyanlığın iman esaslarından olan ikincisi, Hz. İsa (A.S.)'nın insanların günahları yüzünden idam edilmesidir. Hz. Âdem, Allah'ın yasak ettiği meyveden yemek suretiyle günah işlemiş ve böylelikle bütün gelecek neslinin günahkâr olmasına sebep olmuştur. İnsanların bu günahlarını temizlemek için, Hz. İsa (A.S.) kurban edilmiştir. İncillerde bu hususta şöyle cümleler vardır. " Canını fidye vermek için geldi", "Biricik oğlunu verdi, iman eden her âdem helak olmasın","İsa Mesih olan fidye vasıtasıyla, onun inayetiyle bedelsiz Salih sayılırdı."

Hıristiyanlığın bu ikinci iman esası olan asli suç, mantık ölçüleriyle asla bağdaşamaz. Hz. Âdem günah işledi diye, neden bütün insanlık ondan mesul olsun? Neden yeni doğan bir çocuk günahkâr olsun? Çünkü herkes ancak kendi yaptıklarından mesul olur. Başka kimsenin yaptığı bir

suçtan mesul olamaz. Allah mutlak adildir, hiçbir zaman zulmetmez.

Hz. İsa (A.S.)'nın kurban edilmesine gelince; yoktan bütün insanları ve kâinatı yaratan Allah, kullarının günahlarını affetmekten aciz midir ki, Hz. İsa (A.S.)'yı kurban etsin? Hâlbuki Allah hiç kimsenin yardımı olmadan, tek başına istediği zaman kullarının günahlarını affeder.

8) Peygamberlik hususu; Hıristiyanlar Tevrat ve İncillerde geçen bütün peygamberleri kabul ederler. Yalnız kilise büyüklerine de Allah'tan vahiy gelebilir. Nitekim kilise azizelerinin ve havarilerinin hepsine vahiy gelmiştir. Mevcut olan İncillerde ancak böylelikle kaleme alınmıştır, demektedirler.

Hâlbuki Allah tarafından vahiy, yalnız peygamber olan şahıslara gelir. Bunun dışında diğer avam tabakasına hiçbir zaman vahiy gelmez. Esasında kilise büyükleri kendi menfaatleri icabı, halkı aldatmaktadırlar. Bugün Hıristiyanlık âleminde binin üstünde mezhep vardır. Ve her birisi diğerini tamamen çürütmektedir. Şüphesiz hiç birisine inanamayız, Çünkü vahiy sadece Hz. İsa (A.S.)'ya gelmiştir. Bunun dışında peygamber olmayan, başka bir Hıristiyan'a asla vahiy gelmemiştir. Hz. İsa (A.S.) İbranice konuşuyordu ve hakiki İncilinde konuştuğu lisanla olması gerekiyordu. Fakat bugün yeryüzünde herhangi bir İbranice İncile tesadüf edilmemektedir. Demek oluyor ki Hz. İsa (A.S.)'dan sonra Allah'ın kelamı olan İncil tahrif edilmek suretiyle kaleme alınmıştır. Onun için eldeki mevcut olan İncillerin hepsinde tezat vardır.

9) Hepimize malum olduğu gibi Yahudiler, Hz. İsa (A.S.)'nın peygamberliğini kabul etmezler. Ve Hıristiyanlar ise Yahudilerin okumuş oldukları 39 kutsal kitabını aynen okurlar onlarla amel ederler. Fakat Yahudiliğin hiçbir esasa dayanmadığını söylerler. Hıristiyanlar, mademki Yahudiliğin hiçbir esasa dayanmadığını söylüyorlar, o halde onların kutsal kitaplarını neden okuyorlar? Bu hal aynı kitabı okuyan, hem Yahudilere hem de Hıristiyanlara yakışmaz. Temel olan esasta aralarında büyük bir ihtilaf vardır. Her iki tarafta tenakuz içindedir.

10) Hıristiyanlık dininin sosyal bir yönü yoktur. Bütün okunan mevcut İncilleri ele alıp tetkik edin, içlerinde dünyevi hayatla ilgili bir tek prensip bulamazsınız. Hâlbuki insanların çeşitli sosyal problemleri vardır. Bunların da halli gerekir. Eğer din önder olmasa, insan tek başına bunları isabetli bir şekilde halledemez. O halde Hıristiyanlık dini, bugünkü beşeriyetin bütün sorunlarına cevap verecek durumda değildir. Eğer İncil tahrif edilmeseydi, mutlaka o ilahi vahiyde dünyevi hayatla ilgili ayetlere tesadüf edilecekti.

Hz. İsa (A.S.), Allah'ın bir kulu ve Resulüdür. İncil'de ilahi bir kitaptır, fakat daha sonra çeşitli nedenlerle tahrif edilmek suretiyle, bu duruma kasti bir şekilde getirilmiştir. Tahrif edilmeyen hakiki İncil şüphesiz tevhid dinini

emreder. Bugün Viyana'da bulunan Barnaba İncili tetkik edilirse, Hz. İsa (A.S.)'nın kul bir Peygamber olduğunu, Allah'ın birliğini, en son Peygamberin Hz. Muhammed (A.S.) olacağını açıkça yazmaktadır.

TEVRAT VE İNCİL'DE HZ. MUHAMMED (S.A.V.)'İN GELECEĞİNE DAİR AYETLER

Tevrat ve İncil'in tahrif edilmesine rağmen, yine içlerinde Hz. Muhammed (S.A.V.)'in geleceğine dair bazı ayetler vardır. Tevrat'ta bulunan şu ayeti inceleyelim.

"İlahın Rab sana aranızdan, kardeşlerinizden benim gibi bir peygamber gönderecek, onu dinleyiniz. Onlara kardeşleriniz arasından senin gibi bir peygamber göndereceğim ve sözümü ağzına bırakacağım. (Tevrat Beşinci Sıfır, 18. Fasıl, Ayet 15, 18 – 22)

Ayeti dikkatle okuyacak olursak, aranızdan ve kardeşlerinizden, Hz. Musa (A.S.) gibi bir peygamberin gönderileceği söyleniyor. Şimdiye kadar İsrail oğulları arasından Hz. Musa (A.S.) gibi bir şeriat sahibi peygamber gelmiş değildir. Her ne kadar Hz. İsa (A.S.) varsa da, o yeni bir din getirmemiş, sadece düzelticidir. Aynı zamanda, Hz. İsa (A.S.) İsrail oğullarından olduğu için ancak kendi aralarından bir peygamber olabilir. Hepimizce malum olduğu gibi Hz. İbrahim (A.S.)'in iki oğlu vardır. Bunlardan biri İsmail ve ötekisi de İshak'tı. İsmail'den Hicaz bölgesinde Kureyş kabilesi, İshak'tan da İsrail oğulları türemişti.

İsrail oğulları ile Kureyş kabilesi, ayetin zikrettiği gibi tam kardeştir. Bu durumda Hz. Muhammed (S.A.V.) Kureyş kabilesinden geldiğine göre ve Hz. Musa (A.S.)'dan sonra yeryüzünde ondan başka yepyeni bir şeriat getiren Peygamber bulunmadığına göre, bu ayet acaba ona delalet etmez mi? Eğer Hz. Muhammed (S.A.V.) gerçek bir peygamber olmasaydı, O'nun getirdiği din bugüne, kadar asla devam etmezdi.

İncil'de, Hz. Muhammed (S.A.V.)'in geleceğine dair ayetleri inceleyelim.

"Pederden çıkan Hak Ruhu Muazzi (teselli edici) gelirse o bana şahadet eder. Siz de şahadet edersiniz; çünkü siz baştan beri benimle berabersiniz." (Yuhanna İncili: Fasıl: 15, Ayet 23 – 25)

Bütün beşeriyetin dertlerine ilaç olan o teselli edici Peygamberliğine konuşmaları ile hiç şahadet etmemiş midir? Ayrıca ilahi vahiy olan Kur'an-ı Kerim tetkik edilirse, Hz. İsa (A.S.) ile diğer Peygamberlerin durumları ayrı ayrı zikredilmiş olduğu görülecektir. O'nun için Hz. Muhammed (S.A.V.) bütün Peygamberlerin şahidi sayılır.

“Pederin benim adıma göndereceği Muazzi (teselli edici) Ruh’ul Kudüs (Kutsal Ruh) ise size her şeyi öğretecek ve benim bütün söylediklerimi hatırlatacak. Size selamımı bırakıyorum.”

Hz. Muhammed (S.A.V.)’den önce bütün beşeriyet tam bir vahşet ve cehalet içinde idi. İnsanlığa her şeyi tam olarak öğreten o yüce Peygamberdir. Ancak O’nun sayesinde bu vahşet ve cehalet yok olmuştur.

“Benim gidişimde sizin için hayır var. Çünkü ben gitmesem size Muazzi (teselli edici) gelemez. Ama ben gidersem onu size gönderirim. O geldiği zaman da âlemi günahtan, bir (iyilik) den ve deynunet (kaza ve hesap)’ten dolayı cezalandırılacaktır. Bende daha size söyleyeceğim çok şey var. Fakat şimdi siz, onu taşımaya tahammül edemezsiniz. Fakat ne zaman ki o hak Ruhu gelirse, o sizi bütün hakka irşat eder. Çünkü O, kendinden konuşmaz, o ancak bütün işittiklerini söyler ve kendisine geleni size haber verir.” (Yuhanna İncili Fasıl 16, Ayet 1 – 18, 12 – 13)

Hz. İsa (A.S.) ben gideyim o gelsin, size söyleyeceğim çok şey var taşımaya tahammül edemezsiniz, o hakkın ruhudur, o hakka irşat edecektir, demektir.

Peki, bu İncil ayetlerine göre bu Peygamber kim olabilir? Şüphesiz Hz. İsa (A.S.)’dan sonra, bugüne kadar Hz. Muhammed (S.A.V.)’den başka hakka dayalı bir din kuran yoktur. O yüce Peygamber beşeriyeti tam manasıyla irşat etmiş ve yeryüzünde en mükemmel olan dini kurmuştur. Yuhanna İnciline göre, Hıristiyanlık dini tamamlanmamış yarıda kalmıştır.

Bu gün Viyana şehrinin resmi bir kütüphanesinde bulunmakta olan ve çeşitli lisanlara tercüme edilen Barnaba İncilinde ise; gelecek olan son Peygamberin Hz. Muhammed (S.A.V.) olduğunu açıkça yazmaktadır. (Barnaba İncili 17 Fasıl 22: 35 Fasıl 8. Ayetleri)

KUR’AN-I KERİM

Kur’an-ı Kerim, Hz. Muhammed (S.A.V.)’e Allah tarafından gönderilen ilahi bir kitaptır. Kur’an lügatte “okuma, ezberden okuma” manalarına gelir. Hz. Muhammed (S.A.V.)’e gelen vahiyleri, ashabına ezberlemelerini yazmalarını söylemiştir. Böylelikle Kur’an-ı Kerim’i her türlü tahriften muhafaza etmiş oldu. Ayrıca her sene Ramazan ayında, Hz. Muhammed (S.A.V.) Cebrail (A.S.)’ın huzurunda, gelen yeni vahiyleri tekrar okurdu. Yeryüzünde mevcut olan bütün Kur’an-ı Kerim’ler harfiyen birbirini tutmaktadır. Kur’an-ı Kerim, 114 sure ve bunların ihtiva ettiği 6666 ayetten ibarettir. Surelerin 93’ü Mekke’de, 21’i de Medine’de inmiştir. Şimdi ilahi kitap olan Kur’an-ı Kerim’i incelemeye çalışalım:

1) Kur’an-ı Kerim’in üslubu çok muhteşemdir. Bu gün yeryüzünde

mevcut olan bütün eserleri tetkik edelim. Bu üslupta hiçbir esere tesadüf edilemez. Okunduğunda anlamayanların ruhları üzerinde bile büyük bir tesir icra eder. Bu da O'nun ilahi bir kitap olduğuna en büyük delildir.

2) Kur'an, bütün insanlara hitap eder. İçinde herkesin istifade edebileceği bilgiler vardır. İlahi bir hikmetin tecellisi olarak, Kur'an-ı Kerim'den, büyük bir âlim, ilmine göre hisse alabileceği gibi, en cahil bir insanda istifade edebilir.

3) Kur'an-ı Kerim Allah kelâmıdır. Sadece Hz. Muhammed (S.A.V.) bunu tebliğ etmek için, bir vasıta olmuştur. Yoksa muharrir veya müellif olarak, bu kitapta hiçbir rolü yoktur. Hz. Muhammed (S.A.V.), hepimizce malum olduğu gibi okur-yazar değildi. Okur-yazar olmayan bir şahsın böyle hikmetlerle dolu ve her ilimden bahseden bir kitabı yazması asla mümkün değildir.

4) Kur'an-ı Kerim yeryüzünde en fazla ezberlenen kitaptır. Bu gün İslam diyarında Kur'an-ı Kerim'i ezberden bilen yüz binlerce hafız vardır. Bu da Kur'an-ı Kerim için bir mucize sayılır. Küçük çocukların dahi, hafızalarında kolaylıkla nakşedilebildiği için, ayrıca ilahi bir kitap olduğunu teyit eder.

5) Kur'an-ı Kerim, insana değer veren bir kitaptır. Daha önce hakir ve hor görülen insan, Kur'an sayesinde yükseldi. Bütün hak ve hukukunu değişmeyen bu son ilahi kanundan aldı.

6) Kur'an-ı Kerim, bugünkü mevcut mukaddes kitapların hiç birisiyle asla mukayese edilemez. Çünkü daha önce görmüş olduğumuz gibi, Tevrat ve İncil tahrif edilmiştir. Her iki kitap tezatlarla doludur. Hâlbuki Kur'an-ı Kerim ayetlerinde, bir tek tezat bulunamaz.

7) Kur'an-ı Kerim Allah kelâmıdır. Çünkü aradan bu kadar zaman geçmesine rağmen, hiçbir ayeti ilme muhalif düşmemiştir. Daima ilerleyen ilimle beraber, mutabakat halinde kalmıştır. Ve sonuna kadar da olacaktır.

8) Kur'an-ı Kerim, Hz. Muhammed (S.A.V.)'in en son Peygamber olduğunu beyan etmektedir. Aradan uzun bir zaman geçmiş olmasına rağmen, şimdiye kadar peygamber gelmiş değildir. Eskiden kısa aralıklarla peygamberler geliyordu. Acaba bu durum Kur'an-ı Kerim'in doğru olduğuna delil değil midir?

9) Kur'an-ı Kerim bir ilahi kitaptır. Çünkü Allah, bütün insanları ve cinleri bu Kur'an-ı Kerim'in bir benzerini yapmaya davet ettiği halde, bugüne kadar böyle bir kitap yazılmış değildir. Mademki benzeri yapılamıyor, o halde bu insanüstü, ilahi bir kitaptır. Kur'an-ı Kerim'in değil hepsini yazmak, bütün beşeriyet birleşse içindeki bir ayetin benzerini bile yapmaya kudretleri yoktur.

10) Hıristiyanlar Yahudiler, Kur'an-ı Kerim'e inanmazlar. Tevrat'ı,

İncil'i ve Zebur'u indiren o yüce Allah, acaba Kur'an-ı Kerim'i indirmekten aciz midir? Şüphesiz Allah her şeye kadirdir. Esasında Kur'an-ı Kerim'e inanmayanlar, onu bir defa olsun tetkik etsinler ve ondan sonra kesin hükümlerini versinler. O zaman bütün gerçekler tam manasıyla aydınlatır.

PEYGAMBERLERE İMAN

Peygamberlere iman, Müslümanlığın temel esaslarındandır. Allahu Teâlâ Hazretlerinin emirlerini insanlara bildirmeye memur edilmiş zatlara peygamber denir. İnsan kendi aklını güzel kullanırsa Allah'ı tanıyabilir. Fakat hiçbir zaman Allah'a ait sıfatları, O'na nasıl ibadet edileceği, hangi işlerde rızası olabileceği, ahiretteki ceza ve mükâfatın ne şekilde cereyan edeceğini bilemez. Onun için Allahu Teâlâ Hazretleri her kavme doğru yolu gösteren bir peygamber yollamıştır. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

" Hiçbir ümmet yoktur ki, içlerinden cehennem ile korkutucu bir peygamber geçmiş olmasın." (Fatır Suresi, Ayet 24)

Allah tarafından gönderilen Peygamberlerin sayısı kesin olarak belli değildir. İlk peygamber Hz. Âdem (A.S.), en son peygamber Hz. Muhammed (S.A.V.)'dir. Bu ikisi arasında gelip geçmiş olan bütün peygamberlere iman etmek gerekir. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de:

" Deyin ki, biz Allah'a, bize indirilene ve İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Esbata indirilene, Musa'ya ve İsa'ya ne verildi ise ve bütün peygamberlere rablerinden olarak ne verildiyse hepsine iman ettik. O'nun resullerinden birinin arasını ayırmayız ve biz ancak onun için boyun eğen Müslümanlarız." (Bakara Suresi, Ayet 136)

Allah tarafından gönderilen bütün Peygamberlere, ayetin hükmüne göre inanmak gerekir. Kur'an-ı Kerim'de isimleri geçen peygamberler şunlardır: Âdem, İdris, Nuh, Hud, Salih, Lut, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup, Yusuf, Şuayb, Harun, Musa, Davud, Süleyman, Eyyub, Zül'l Kifl, Yunus, İlyas, El-yesa, Zekeriya, Yahya, İsa, Muhammed (S.A.V.)

PEYGAMBERLERİN SIFATLARI

Peygamberlik; tamamen bir Allah vergisidir. Hiç kimse ibadetle Peygamber olamaz. Allahu Teâlâ Hazretleri lâyık olana Peygamberlik verir. Peygamberler de bizim gibi insanlardır. Onlar da herkes gibi doğar yaşar ve ölürler. Fakat Allah'ın sevgili kullarıdır. Peygamberlerin en bariz sıfatları beştir:

1) SIDK: Doğruluktur. Bütün işlerde peygamberler doğrudur. Asla yalan söylemezler.

2) EMANET: Üstün zekâ. Bütün peygamberler üstün zekâya sahiptirler. Asla gafil olmazlar.

3) FETANET: İtimattır. Bütün işlerde peygamberler itimada şayandırlar. Asla ihanet etmezler.

4) İSMET: Günahtan masum olmak. Bütün peygamberler masiyet ve günahtan uzaktırlar. Asla günah işlemezler. Hz. Âdem (A.S.) yasak ağaçtan her ne kadar yemişse de unutkanlık neticesinde bunu yapmıştır. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"Doğrusu bundan önce Âdem'e bu ağaçtan yeme diye emrettik de unuttu. Biz onda, bir sabır ve sebat bulmadık." (Ta Ha Suresi, Ayet 115)

5) TEBLİĞ-İ ŞERİAT: Allah'tan aldığı emirleri aynen tebliğ etmek. Allah tarafından bildirilen emirleri, insanlara olduğu gibi eksiksiz ve fazlasız duyurmaktır.

MUCİZE

Allahu Teâlâ Hazretleri, peygamber olarak tayin ettiği zatlara devrin icaplarına göre mucizeler verir. Mucize; insanlar tarafından yapılması mümkün olmayan olağanüstü bir şeydir. Bu da ancak Allah'ın kuvvetiyle olur. Hiçbir zaman maddi menfaat karşılığı olamaz. Mesela; Hz. İbrahim (A.S.)'ın ateşe atılıp yanmaması, Hz. Musa (A.S.)'ın asasının sihirbazları yok etmesi, Hz. İsa (A.S.)'ın ölüleri diriltmesi, Hz. Muhammed (S.A.V.)'ın ayı ikiye bölmesi ve Kur'an-ı Kerim'i birer mucizedir.

Peygamberler yaptıkları vazifelere göre ikiye ayrılır. Nebi ve Resul. Nebi; belli bir kavme gönderilen ve müstakil bir şeriata sahip olmayan peygamberdir. Görevi kendinden önce gelmiş olan peygamberin şeriatını tebliğ etmektir. Karşı gelen olursa, onlarla savaş edemez. Sadece beddua eder, helak olurlar. Resule gelince, bunların durumları tamamen farklıdır. Tamamen yeni bir kitap ve yeni şeriatla gelir. Müstakildir, başka peygamberin şeriatına bağlı değildir. Resul; getirmiş olduğu yeni şeriata uymayanları cezalandırır ve icap ederse onlarla savaşır. Mesela Hz. Nuh (A.S.), Hz. İbrahim (A.S.), Hz. Musa (A.S.), Hz. İsa (A.S.), ve Hz. Muhammed (S.A.V.) gibi.

HZ. MUSA

Hz. Musa (A.S.), Allah'ın İsrail oğullarına gönderdiği büyük bir peygamberdir, zatı levi sülalesinden olup İmran'ın oğludur. Hz. Musa (A.S.)'ın kısaca hayatını incelemekte fayda vardır:

O tarihte İsrail oğulları Mısır'da, kendilerini gösterebilecek bir şekilde çoğalmışlardı. Aynı şekilde büyük miktarda mal ve mülkte edinmişlerdi. Firavun İsrail oğullarının bu durumlarından korkarak, onların bütün mal ve mülklerini almıştı. Ayrıca Firavun, nesillerini de yok etmek için bütün yeni doğan çocukların öldürülmesini emretti. Bu sıralarda İsrail'in levi sülalesinden olan İmran adındaki bir zat ile Yuhbes ismindeki bir kadından, bir erkek çocuk doğdu. İşte Hz. Musa (A.S.) budur. Annesi bu çocuğunu kurtarmak için çeşitli çareler aradı. Nihayet annesi Allah'ın emri ile ziftli bir yaptı ve ağzını kapatarak Nil nehrine bıraktı. Sular bu sandığı alıp Firavun'un sarayına kadar götürdü. Bunu gören saray hizmetçilerinden biri, bunu hemen alarak Firavun'un karısı olan Asiye'ye götürüp verdi. Hiç çocuk doğurmayan ve Allah'a iman etmiş olan Asiye, bu sevimli çocuğu görünce çok sevindi. Firavun'a götürerek sarayda büyütülmesi için ondan müsaade aldı. Hz. Musa (A.S.) böylelikle sarayda büyük bir ihtimamla büyütülmüş ve bu arada bazı bilgileri de öğrenmişti. O'na halk aynı Mısırlılar gibi muamele ediyordu.

Hz. Musa (A.S.) birgün bir Yahudi ile bir Mısırlı'nın kavga ettiğini görmüş, bunları ayırmak isterken haksız gördüğü Mısırlı'ya bir tokat atınca, Mısırlı ölmüştü. Elinden çıkan bu kazadan dolayı Hz. Musa (A.S.) çok üzülmüş ve Allah'a yalvararak ondan af dilemişti. Bu olaydan sonra Hz. Musa (A.S.) Mısır'ı terk ederek, Meyden şehrine gitmişti. Orada Hz. Şuayb (A.S.)'ın kızı olan Safura ile evlenmiş, on sene gibi bir süre kaldıktan sonra ayrıldı. Tur dağına geldiği zaman, uzakta yanan bir ateş gördü. Soğuk bir geceydi, ateşi almak için gittiğinde orda ne ateş, ne de ateşe benzer bir şey vardı. Yalnız ilahi bir ses işitti. O'na şöyle diyordu:

"Ey Musa; Ben Senin Rabbinim, ayakkabılarını çıkar. Çünkü sen kutsal Tuva vadisinde bulunuyorsun. Ben seni peygamber seçtim. Sana vahyolunanı dinle. Şüphesiz ben Allah'ım benden başka Tanrı yoktur. Bana ibadet et ve beni anmak için namaz kıl."

Böylelikle Allahu Teâlâ'dan, Hz. Musa (A.S.)'a peygamberlik geldi. Ayrıca Firavun'u hidayete getirmesi ve onu hak dine davet etme vazifesini de aldı. Allah, Hz. Musa (A.S.)'ın Mısır'da bulunan kardeşi Harun'u da ona yardımcı verdi. İki kardeş Firavun'un sarayına gittiler.

Hz. Musa (A.S.) Firavun'a "Allah'ın peygamberiyim, İsrail Milletini serbest bırakman için Allah beni sana gönderdi" dedi.

Firavun ondan delil istedi. Hz. Musa (A.S.) bir mucize göstermek için elindeki asasını yere attı, kocaman bir yılan oldu. Firavun bu mucizeye

inanmadı. O sıralarda Nil Nehri taştı, Firavun Hz. Musa (A.S.) ile kardeşi Harun'a "Eğer bizleri bu felaketten kurtarırsanız dediklerinizi aynen yapacağım" dedi. Fakat sular çekildiği halde sözünde durmadı. Allah, Firavun'a sırasıyla çekirge, kurbağa, bit istilâsı gibi felaketler verdi. Her defasında Hz. Musa (A.S.)'ın mucizesini gördüğü halde inanmadı.

Nihayet Firavun'un bu kötü tutumuna karşı İsrail oğulları, Mısır'dan çıktılar. Ertesi gün bunları yakalamak için Firavun ve ordusu onları takip etti. Tam onları yakalayacakları bir sırada Hz. Musa (A.S.) büyük bir mucize gösterdi. Elindeki asasını denize vurdu, Kızıldeniz'den bir yol açıldı. İsrail oğulları karşıya geçti. Fakat arkadan gelen ve aynı yolu takip eden Firavun ve ordusu suların hücum etmesi ile boğuldular. Çünkü bunlar Allah'ın varlığını inkâr eden bir millet idi. Ve böylelikle lâyık oldukları cezayı gördüler.

Allah, İsrail oğullarını selametle Mısır'dan kurtardı. Sina Sahra'sına vardıklarında, burada yiyecek ve içecek namına bir şey bulamadılar. Hz. Musa (A.S.) dua etti, gökten bıldırcın ve kudret helvası yağdı, asasını vurduğu kayadan ise sular akıttı. Buna rağmen yine de birçoğu iman etmedi.

Allah'ın emriyle Hz. Musa (A.S.) Tur Dağı'na çıktı, orada kırk gün kaldı, giderken beraberinde götürmüş olduğu on iki levha üzerine İsrail oğulları için lazım gelen ilahi ahkâmın yazılmış olduğunu gördü. Onları alarak kavmine döndü.

Fakat Hz. Musa (A.S.) kavmine döndüğünde, onları altından yapılmış bir buzağı heykeline tapar halde buldu. Bu duruma fena halde öfkelendi. Hz. Musa (A.S.) buzağının nereden geldiğini sordu. Onlar da "samirî adında biri var; o yaptı" dediler. Demek oluyor ki Yahudileri, her zaman olduğu gibi, Allah'tan çok altın alâkadar ediyordu.

Hz. Musa (A.S.) ilahi levhalardaki ahkâmı, kavmine aynen tebliğ etti. On emir şunlardır:

1) Huzurumda başka tanrıların olmasın.
2) Kendin için put yapmayasın.
3) Tanrın olan Yahova'nın ismini boş yere anma.
4) Altı gün çalış, yedinci gün istirahat et.
5) Babana, anana hürmet et.
6) İnsan öldürme.
7) Zina işleme.
8) Hırsızlık yapma.
9) Komşunun aleyhinde yalan şahadet etme.
10) Komşuna fena gözle bakma ve hiçbir şeyine tamah etme.

Bu olaydan sonra İsrail oğulları Filistin'e doğru yola çıktılar. Hz. Musa (A.S.) kavmine putperestlerle savaş etmelerini emreyledi, bu emre başta riayet etmek istemediler. Tam bu sıralarda büyük bir kayanın üstlerine düşmek üzere olduğunu gördüler. Hz. Musa (A.S.)'a kavmi gelip yalvararak bu kayayı durdurmasını, putperestlerle savaşacaklarını söylediler. İsrail oğulları hiçbir zaman Allah'a tam iman etmediler. Korkularından emin oldukları zaman, Allah'ın bütün emirlerine karşı geldiler. Hayatta iken Hz. Musa (A.S.)'ın sözünü kardeşi olan Harun'dan başka hiç kimse tutmadı, bu durumu Allah'a arz etti. O zaman da Allah (C.C.) Hz. Musa (A.S.)'a şöyle buyurdu:

"Artık o topraklar kırk sene onlara haram kılınmıştır. Bulundukları yerde perişan, serseri dolaşacaklar, sen artık o asi insanlara acıma, onlar için kendini üzme."

Bundan sonra büyük bir fırtına oldu. Bunların bir kısmı kum deryasında yok oldu, kalanlar ise perişan ve serseri dolaştılar. Allah'ın emirlerine karşı gelmenin cezasını böylece çekmiş oldular.

HZ. İSA (A.S.)

Hz. İsa (A.S.) İsrail milletine Allah tarafından gönderilen bir peygamberdir. Hz. İsa (A.S.)'a nispetle bu dine mensup olanlara İsevi veya Hıristiyan denir. Şimdi Hz. İsa (A.S.)'ın kısaca hayat hikâyesini görelim:

Hz. İsa (A.S.), annesi olan Meryem'den babasız olarak dünyaya gelmiştir. Hz. Meryem soy itibariyle İsrail oğullarının en ileri gelenlerinden olan İmran'ın kızıdır.

Birgün Hz. Meryem'in annesi olan Hene, Allah'a şöyle dua etmişti. "Bana bir çocuk ihsan edersen, bunu Beyt-i Mukaddesin hizmetine vereceğim" kız çocuğu olunca da adını Meryem koydu ve onu hemen alarak Beyt-i Mukaddese götürüp bıraktı. O zamanda Beyt-i Mukaddesin reisi Zekeriya peygamberi idi.

Hz. Meryem gece ve gündüz mabette kendisine verilen özel odadan hiç dışarıya çıkmamış, hep kendi ibadetiyle meşgul olmuştu. Birgün yine ibadet edince ona bir melek göründü ve bir erkek çocuğu olacağını söyledi. Bu durum karşısında hayretler içinde kalan Hz. Meryem, meleğe bekâr olduğunu ve hiçbir erkekle görüşmediğini söylemesi üzerine Melek: "Cenabı Hak insanlara alamet ve bir rahmet olmak üzere tıpkı Âdem'i anasız yarattığı gibi, senin oğlunu da babasız yaratacaktır, bu O'nun için kolaydır." Dedi.

Doğum vakti gelince, kimse görmesin diye mecburen şehrin dışına

çekildi. Nihayet bir kuru hurma ağacı altında Hz. İsa dünyaya geldi. O sırada Hz. Meryem büyük bir mucize gördü. Su içmesi için alt tarafından bir su aktığını, yemesi için de o kuru ağacın hurma verdiğini gördü.

Hz. Meryem çocuğunu alarak şehre döndü. Halkın bir kısmı bu kötülüğü niçin yaptığını ondan sormak istediler. O da günahsız olduğunu, hakikati ancak beşikte bulunan çocuktan öğreneceklerini söyledi. O sırada Hz. İsa (A.S.) beşikten konuşmaya başladı. “Ben hakikat Allah’ın kuluyum. O bana kitap verdi. Beni anneme hürmetkâr kıldı. Beni bir zorba, bir bedbaht olarak yaratmadı. Dünyaya getirildiğim günde öleceğim günde, bir diri olarak (kabrimden) kaldırılacağım günde selam (ve selamet) benim üzerimedir.”

Hz. İsa (A.S.) belli bir yaşa gelinde, Beni İsrail’e bir peygamber olarak gönderildi ve bu peygamberliğini teyit için ona çeşitli mucizeler verildi. Bu mucizeleri arasında; anadan doğan körlerin gözlerini açma, alaca hastalığa tutulan hastaları iyi etme, ölüleri diriltme, evlerinde ne yiyip ne içtiklerini söyleme, çamurdan bir kuş yapıp Allah’ın izni ile ona üfürmek suretiyle canlı bir kuş yapma, havarilerin isteği üzerine gökten yemek sofrası indirme gibi mucizeler vardır. Mucizelerin hepsi ancak Allah’ın izni ile olur. Peygamberlerin büyük bir kısmı, kendi zamanlarında yaygın olan şey ne ise, halkın hidayete gelmesi için o neviden mucize verirdi. Buna rağmen halkın bir kısmı yine iman etmiyordu. Hz. İsa (A.S.) da mucize gösterdiği zaman İsrail oğulları itiraz ederek sihir olduğunu iddia ettiler.

Hz. İsa (A.S.) Hıristiyanlık dinini yaymak için Suriye, Filistin, Irak taraflarını dolaşmıştı. Her gittiği yerde göstermiş olduğu o mucizeleri görmek için büyük bir halk tarafından karşılanıyordu. Fakat kimseden onun telkin ettiği tevhid dinine iman etmiyordu. Nihayet fazla dolaştığından, ondan korkmaya başlayan Museviler çeşitli şekillerde ona iftira ederek, Romalılar aleyhinde isyan hazırlıyor dediler. Ve halkı ona düşman ettiler. Birgün Hz. İsa (A.S.) Kudüs’te bulunduğu bir sırada ona iman eden 12 havariden biri olan Yehuda, gidip onu Musevilere ihbar etti. Hz. İsa (A.S.)’ı yakalamak için Yehuda ile Museviler bulunduğu evin etrafına tam geldiklerinde, ilahi bir kudretin tecellisi olarak Yehuda Hz. İsa (A.S.)’ın kıyafetinde göründüğünden, Museviler onu hemen yakalayarak çarmıhta idam ettiler. Ve böylelikle Hz. İsa (A.S.) idamdan kurtuldu.

HZ. MUHAMMED (S.A.V.)

Allah, her millete hak yolunu göstermek için bir peygamber göndermiştir. Onun için hiçbir millet kendini asla mesuliyetten kurtaramaz. Dünyaya gönderilen ilk peygamber Hz. Âdem (A.S.), en son peygamber de

Hz. Muhammed (S.A.V.)’di. Hz. Muhammed (S.A.V.)’in tebliğ ettiği din, İslam’dır. En son din olduğu için, dünyanın sonuna kadar bütün insanların ihtiyaçlarına ayrı ayrı cevap verebilecek şekildedir. Şimdi Hz. Muhammed (S.A.V.)’in kısaca hayatını inceleyelim:

Bütün âlemlere rahmet olan o büyük kurtarıcı Peygamber Hz. Muhammed (S.A.V.), Rebiu’l Evvel ayının 12 pazartesi gecesi Miladın 570 senesinde Mekke’de dünyaya geldi. Babası Abdullah, Mekke’nin en büyük eşraflarından olan Kureyş kabilesinin Haşimi kolundandır. Annesi olan Hz. Âmine ise, Kureyş kabilesinin Zühre Oğullarındandır. Hz. Muhammed (S.A.V.) doğmadan babası Abdullah vefat etmişti. Peygamberimiz doğunca, Mekke’nin eşrafı ve reisi olan dedesi Abdulmuttalip onu himayesine aldı. Altı yaşında iken annesi Hz. Amine’yi, sekiz yaşında iken dedesi Abdulmuttalip’i kaybetti. Ondan sonra amcası olan Ebu Talip’in himayesine girdi.

12 yaşlarında iken Hz. Muhammed (S.A.V.) bir gün amcası Ebu Talip ile birlikte Şam’a gittiğinde, Bahire adındaki bir papaz İncil’in son peygamber için gönderilmiş olduğu beyanlara dayanarak onu tanıdı. O zaman Yahudilerin muhtemel bir suikastına maruz kalmaması için amcası Ebu Talip’i ikaz etti. On yedi yaşında ticaret için Yemen’e gitti. Hz. Muhammed (S.A.V.) yirmi beş yaşlarında iken, Mekke’nin eşrafından Hz. Hatice ile evlendi. O zaman Hz. Hatice kırk yaşlarında bulunuyordu. Otuz beş yaşlarında iken Hz. Muhammed (S.A.V.) Kâbe hakemliğini yapmıştı. Mekke halkı onu haddinden fazla sever ve O’nu “El Emin” lâkabı ile tanınırdı. Bu tarihlere kadar Hz. Muhammed (S.A.V.) hep halkı arasında kalmış ve ticaretle meşgul olmuştur.

Bundan sonra kendini ibadete verdi. Kırk yaşına gelince ona bir melek gelerek, Allah’ın bütün insanlara O’nu peygamber olarak seçtiğini bildirdi. Ve melek şu ilahi sözleri tebliğ etti.

Yaratan Rabbinin adıyla oku.
O, insanı bir kan pıhtısından yarattı.
Oku, Rabbin nihayetsiz kerem sahibidir.
Ki O, kalemle (yazı yazmayı) öğretendir.
İnsana bilmediğini O öğretti.

Hz. Muhammed (S.A.V.) önce İslam’ı akrabaları ve samimi olan dostları arasında yaymaya başladı. Daha sonra açık olarak bütün insanları bu dine davet etti. Allah tarafından inen o ilahi vahiylerin yazılmasını ve ezberlenmesini sahabeleriyle sağladı. Hz. Muhammed (S.A.V.)’ın kurmuş olduğu bu dine kızmaya başlayan Mekke putperestleri, Müslümanlara karşı büyük zulümlere ve işkencelere başladılar. Bu arada Müslümanlar Mekke’yi terk etmek zorunda kaldılar. 1. ve 2. Habeş hicretleri yapıldı. (615)

Ayrıca müşrikler, öldürmek için Haşimi Oğullarından, Hz. Muhammed (S.A.V.)'i istediler. Müslüman olan ve olmayan bütün Haşimiler bu isteği şiddetle reddettiler. Üç sene süre ile hiçbir müşrik, Haşimi Oğulları ile konuşmadı ve ticaret yapmadı. Tam bu sıralarda, Hz. Muhammed (S.A.V.)'ın eşi ve amcası da vefat ettiler. Kendisi Müslümanlığı yaymak için Mekke'yi terk ederek Taif'e gitti. Fakat bütün âlemlere rahmet olan bu şerefli misafiri, Taif halkı kabul etmeyerek memleketlerinden çıkardılar. Bundan sonra Hz. Muhammed (S.A.V.), Mirac ile şereflendirildi. Ve Mirac'ta beş vakit namazı ümmetine hediye olarak getirdi. (621)

Bu sıralarda Medinelilerin bir kısmı Müslüman oldular ve Hz. Muhammed (S.A.V.)'e gelerek İslam'ın yayılması için ona destek olacaklarını söylediler. O zaman İslam'ı yaymak için Medine'ye hicrete karar verildi. Müslüman olanlar küçük gruplar halinde gizli bir şekilde, Medine'ye göç etmeye başladılar. En son olarak Hz. Muhammed (S.A.V.) ile yakın dostu Hz. Ebubekir (R.A.) Medine'ye şeref verdiler. (622)

Hz. Muhammed (S.A.V.) Medine'ye geldikten sonra boş durmadı, ilahi dini yaymak için fazla uğraşmaya başladı. İlk önce Mekkelileri iktisaden sıkıştırdı. Bu duruma fazla öfkelenen Mekkeliler, bir ordu hazırlayıp Medine'ye yürüdüler. Bedir'de karşılaştılar; fakat ağır bir şekilde mağlup oldular. (13 Mart 624) Mekkeliler Bedir'in intikamını almak için büyük bir ordu ile ikinci sefer Medine'ye yürüdüler; fakat yapılan Uhud harbinde yine bir netice elde edemediler. (27 Mart 625)

Bu iki harpten sonra müşrikler, Yahudilerle birleşmek suretiyle Hendek harbini hazırladılar. Medine'nin savunması için hemen etrafına hendekler kazıldı. Bu savaşta da Hz. Muhammed (S.A.V.), üstün bir başarı göstermek suretiyle düşmanı bölmeye ve mağlup etmeye muvaffak oldu. (Şubat 627)

Nihayet Hz. Muhammed (S.A.V.), fazla kan dökülmemesi için Mekkelilerin bütün isteklerini kabul etti ve Hudeybiye'de onlarla bir anlaşma yaptı. (628) Bu arada İslam'ın yayılması için bütün komşu devletlere, Hz. Muhammed (S.A.V.) tebliğ mektupları gönderdi. Fakat Mekkeliler yine boş durmadılar, Hudeybiye anlaşmasını tek taraflı olarak bozdular. O zaman Hz. Muhammed (S.A.V.) kumandasındaki bir İslam ordusu Mekke'yi fethetti. (630) Ve bütün Mekkelilerin hepsini istisnasız olarak af etti. Hz. Muhammed (S.A.V.)'ın bu büyük hareketine karşı, Mekkelilerin hepsi Müslüman oldu.

Taifliler Mekke'nin fethinden sonra Hz. Muhammed (S.A.V.)'e harp ilan ettiler. Huneyn denilen yerde Taifliler mağlup oldular. Aradan çok geçmeden onlar da İslam'ı tam olarak kabul ettiler. Hz. Muhammed (S.A.V.) Hıristiyan ve Yahudilere asla dokunmamış, bunları kendi dinleri üzerinde serbest bırakmışlardı. Onuncu hicret yılında, Hz. Muhammed (S.A.V.) hac

için Mekke'ye gittiğinde, yüz kırk bin Müslüman hac farizasını ifa etmek için toplanmıştı. (9. Zilhicce)

Nihayet birgün Medine'de ibadet ederken, O mübarek ruhunu Allah'a teslim etmiştir. (8 Haziran 632)

HZ. MUHAMMED (S.A.V.) SON PEYGAMBERDİR

Dinler tarihini kısaca tetkik edecek olursak, her peygamber kendi milletine gönderilmiş olduğu açıkça görülecektir. Hâlbuki en son peygamber olan Hz. Muhammed (S.A.V.) bütün insanlara bir peygamber olarak gönderilmiştir. Bu hususta Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"Seni de başka değil, ancak bütün insanlara şamil bir risaletle (rahmetimizden) müjdecisi, (azabımızın) habercisi olarak gönderdik ve lâkin insanların çoğu bilmezler. (Sebe Suresi; Ayet 28)

Yalnız insanlara değil, aynı zamanda bütün cinlere de yollanmış bir peygamberdir. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

" Ey Muhammed, biz seni bütün âlemlere rahmet olarak gönderdik."

Ayrıca, Hz. Muhammed (S.A.V.) peygamberlerin en sonudur. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"Muhammed sizin adamlarınızdan hiç birinin babası değil ve lâkin Allah'ın Resulü ve peygamberlerin hatemidir! Allah her şeyi bilici olmuştur. (Ahzap Suresi, Ayet 40)

Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis'i şerif'te:

"Peygamberler benimle tamam olup, peygamberlik, son buldu." Buyurmuştur.

Aradan bu kadar uzun bir zaman geçmiş olmasına rağmen, hiçbir peygamberin gelmemesi olayın canlı bir delilini teşkil eder.

HZ. MUHAMMED (S.A.V.)'İN MUCİZELERİ

1) Savaştan Ashaptan olan Ükkaşe (R.A.)'ın kılıcı kırılmıştı. Hz. Muhammed (S.A.V.)'e silahsız kaldığını ve bir silah temin etmesini söyledi. Hz. Muhammed (S.A.V.) Ükkaşe'ye bir değnek verdi ve onu kullanmasını emretti. O. Ükkaşe'nin elinde uzun, keskin bir kılıç oldu. Bedir'de Ükkaşe onunla savaşa girdi. Hz. Muhammed (S.A.V.)'ın vefatından sonra mürtedlerle yapılan savaşta da aynı kılıcı kullanmıştır.

2) Bedir savaşında Ashaptan olan Muavviz (R.A.)'ın eli Ebu Cehil tarafından kesilmişti. Muavviz (R.A.) kesilmiş olan elini, öteki eliyle tutarak

Hz. Muhammed (S.A.V.)’e geldi. Hz. Muhammed (S.A.V.), kesilmiş olan eli hemen yerine koyarak üzerine üfledi. Allah’ın izniyle eski halini aldı.

3) Uhud savaşında Numan oğlu Katade (R.A.)’ın gözünün biri yuvasından fırlamış, kör olmuştu. Hz. Muhammed (S.A.V.)’e gelerek "Ben körlükle ayıplanmayı hoş görmüyorum gözümü yerine koy!” dedi. Hz. Muhammed (S.A.V.) mübarek elleriyle yuvasından fırlamış olan gözü yerine koydular ve güzelleşmesi için dua buyurdular. Hayatı boyunca yerine konan o göz ağrımamıştır.

4) Birgün Hz. Muhammed (S.A.V.) Ashab-ı Kiram’la sohbet ederken, mübarek elleriyle yerden 7 yahut 9 adet çakıl aldılar. Bu çakılların Hz. Muhammed (S.A.V.)’in ellerinde açıkça tespih ettiklerini işittiler.

5) Hz. Muhammed (S.A.V.) veda haccın da Mekke’de bir evde bulunuyordu. Bir zat henüz yeni doğmuş bulunan kundaktaki çocuğu getirdi. Hz. Muhammed (S.A.V.)’ın kucağına verdi. Hz. Muhammed (S.A.V.) bu çocuğa hitaben:

“Ben kimim?” diye sordu. Bebek:

“Sen Allah’ın Resulüsün” dedi. Hz. Muhammed:

“Allah mübarek kılsın! Doğru söyledin.” Buyurdu. Çocuk konuşma çağına gelinceye kadar bir daha konuşmadı. Halk arasında bu çocuğun adı “Mübarek Ül- Yemame” olarak kaldı.

6) Hz. Muhammed (S.A.V.) birisini imana davet etti. O da “ölmüş kızını diriltmedikçe ben sana iman etmem” dedi. Hz. Muhammed (S.A.V.) “Kabrini göster bana” diye söyledi. Adam kabri gösterdi. Hz. Muhammed (S.A.V.): Kızı kendi adıyla çağırdı. “Lebbeyk ve Saddeyk” cevabını aldı. Bunun üzerine Hz. Muhammed (S.A.V.) “Dünyaya dönmeyi arzu eder misin?” diye sordu. Kız: “Hayır, Vallahi Ya Resul Allah, lüzum yok. Allah’ı, anamdan babamdan ahireti de dünyadan hayırlı buldum” dedi.

(Bu kız küçük yaşta iken ölmüştü. Hz. Muhammed (S.A.V.)’in hadis-i şerifinde “Kâfirlerin küçük yaşlarında ölmüş olan çocuklarına azap edilmeyecektir.” Demektedir. Bu küçük kızcağız da azap edilmediği için yerinden memnundu.)

7) Mekke’nin fethinden sonra Hz. Muhammed (S.A.V.) yanlarında Ebubekir, Ömer, Osman, Ali, Talha, Zübeyr ve Sa’d bin Ebi Vakkas (R.A.) oldukları halde (Hira) dağı üzerinde bulunuyordu.

Hira dağı sallanmaya başladı. Hz. Muhammed (S.A.V.) :

“ Dur, sallanma Hira! Senin üstünde Nebi, Sıdık ve şehitler vardır.” Buyurmuşlardır.

Tarih tetkik edilecek olunursa, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali, Hz. Talha, Hz. Zübeyr ve Sa’d Bin Ebi Vakkas’ın şehit edilmiş oldukları açıkça görülecektir. “Sıdık” da Hz. Ebu Bekir (R.A.) olduğu malumdur.

(Dikkat edilirse burada Hz. Muhammed (S.A.V.) iki büyük mucize göstermiştir. Birincisi Hira dağının altında sallanması ve durmasıdır. İkincisi de yanında bulunan sahabelerin şehit edileceğini önceden işaret buyurmalarıdır.)

8) Ashab'tan Ebu Eyyub- el Ensari (R.A.) Hz. Muhammed (S.A.V.) ile Hz. Ebubekir (R.A.) için bir yemek hazırlamıştı. Hz. Muhammed (S.A.V.), Ebu Eyyub'a:

"Ensarın eşrafından 30 kişi çağır" buyurdular. 30 kişi doyup gittiler. "60 kişi daha." Ondan sonra " 70 kişi daha çağırın" buyurdular. Hepsi karınlarını doyurup gittiler ve yemek olduğu gibi duruyordu.

Ebu Eyyub (R.A.) o gün, iki kişi için hazırlanmış yemekten tam 180 kişi yediler buyurmuştur. Bu iki kişilik yemeğin böyle bereketlenmesi şüphesiz Hz. Muhammed (S.A.V.)'in bir mucizesidir.

9) Ashaptan Cabir (R.A.) anlatıyor: " Bir gün Hz. Muhammed (S.A.V.)e yemek hazırlamak için evde bulunan koyunun kesip, zahireyi de un yapmıştım. Et piştikten sonra Hz. Muhammed (S.A.V.)'e gittim. Bana

" Ya Cabir! Kavmini topla" dedi. Toplayıp eve gittik. Hepsi yediler. Hz. Muhammed (S.A.V.) "Kemiklerini kırmayın" demişti. Kemikleri bizzat çanağın içine topladı. Elini üzerine koyup dua etti. Koyun kulaklarını silkeleyerek kalktı. Bana "koyunu al!" buyurdu.

Kesilip yenilen o koyun Hz. Muhammed (S.A.V.)'ın duası ile tekrar dirilerek hayat buldu.

10) Hüman (R.A.) anlatıyor: Bir gün kuyu kazdık, suyu acı çıktı. Bunu Hz. Muhammed (S.A.V.)'e gelerek anlattım. Bana kap içerisinde bir miktar su verdi ve " Bunu götür, kuyuya dök" buyurdu. O suyu götürüp kuyuya döktüm. Kuyunun suyu tamamen tatlandı. Yemen sularının en tatlısı oldu.

Hz. Muhammed (S.A.V.) adedi sayılamayacak kadar çok mucize göstermiştir. Okur-yazar olmayan Hz. Muhammed (S.A.V.)'ın kurmuş olduğu o İslam dini ile milyonlar insanın hayatına yön vermesi kadar büyük bir mucize acaba ne olabilir? Biz sadece burada Hz. Muhammed (S.A.V.)'ın on mucizesini naklettik.

AHİRET GÜNÜNE İMAN

Ahret gününün olacağına iman etmektir. Dünyanın ölümü ile başlayıp, sonsuz olarak devam eden bir zamandır. İnsanların öldükten sonra tekrar dirileceği ve bu dünyada yapmış oldukları bütün iyi veya kötü işlerden tekrar sorguya çekilecekleri, iyilerin mükâfat, kötülerin ise ceza görecekleri bir hesap günüdür.

Biliyoruz ki her doğan ölür, insan dünyada ne kadar yaşarsa yaşasın

mutlaka birgün ölmeye mahkûm olur. Dünyada böyledir. O da muvakkat bir zaman için yaratılmıştır. Ölmeye mahkûmdur. Çünkü Allahu Teâlâ Hazretlerinden başka baki yoktur. Bunun dışında kalan her ne varsa mutlaka birgün yok olacaktır.

Ahret âlemi başlamadan evvel, dünyanın ölümü olan kıyamet kopacaktır. İsrafil (A.S.) sur denilen ve mahiyeti bizce belli olmayan bir şeyi üfürmesi ile ortaya çıkacak bir ses, mevcut fani olan tüm varlıkları, yok edecektir. Yer ve göklerin bütün düzeni bozulacak, her şey altüst olacaktır. İşte kıyametin kopması budur. Fakat bunun ne zaman olacağını Allahu Teâlâ Hazretleri bilir. Kıyametin yakın olduğunu gösteren çok ayetler ve hadisler. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"Ya Muhammed, sana kıyamet ne zaman kopar diye sorarlar. Onlara deki, onu ancak Rabbim bilir. Onu kimse bilemez. Vakti gelince onu ancak Allahu Teâlâ izhar eder. Gökte ve yerde meleklerin, insanların ve cinlerin, dehşetli kıyamet gününü bilmesi ve görmesi ağır oldu. O size ansızın gelir." (A'raf Suresi, Ayet 186)

Her ne kadar kıyametin ne zaman kopacağı belli değilse de, büyük ve küçük bir takım alametleri vardır. Küçük alametleri; zinanın artması, öldürme hadiselerinin çoğalması, içki içilmesi, yüksek binaların yapılması, depremlerin çoğalması ve çok uzak bir mesafenin çok kısa bir zamanda kat edilmesidir. Kıyametin büyük alametlerine gelince; Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis-i şerifte şöyle buyurdu: "On büyük alamet görülmeyince kıyamet kopmaz. Ateş, Deccal, Dabbe-tül Erd, Güneşin batıdan doğması, Hz. İsa (A.S.) gökten inmesi, Ye'cüc ve Me'cüc'ün çıkması, doğuda-batıda ve Arabistan'da ay tutulması olacak, Bunlardan sonra Yemen'den bir ateş çıkıp halkı bir araya getirecektir." Diğer sahih hadislerde Hz. Mehdi'de bildirilmektedir.

Kıyamet koptuktan sonra Allahu Teâlâ Hazretleri İsrafil (A.S.)'ı tekrar diriltecek ve ikinci defa sur ile üfürmeyi emredecektir. O zamanda, bütün canlılar Allahu Teâlâ Hazretlerinin emriyle yeniden hayat bulacak ve hepsi mahşer meydanında toplanacaktır.

KABİR HAYATI

İnsan öldükten sonra kabir de iki melek tarafından sorguya çekilir. Rabbin kim? Peygamberin kim? Kitabın nedir? Hangi dindensin? Eğer ölen Müslümansa Allahu Teâlâ Hazretlerinin inayetiyle gelen o iki meleke cevap verir. "Rabbim Allah, Peygamberim Hz. Muhammed (S.A.V.), kitabım Kur'an-ı Kerim, dinim İslam!" der. Kabrin bütün saadetine nail olur ve kıyamete kadar azap görmez. Eğer cevap vermese kıyamete kadar azap

içinde kalır. Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis-i şerifde: "Kabir, cennet bahçelerinden bir bahçe yahut ateş çukurlarından bir çukurdur." Yine başka bir hadis-i şerifde: "Kabir, ahiret menzillerinin (konaklarının) birincisidir. Ondan kurtulana, sonraki konaklar kolay olur. Kabirden kurtulamayana, ondan sonraki menziller daha zor olup, azapları da daha şiddetlidir." Kabirde insan vücudu çürür, fakat ruhu ölmez. Cesetten ayrılan ruhun idraki her zaman yerindedir. Bir hadis-i şerifde: "Hiçbir kimse yoktur ki, dünyada tanıdığı bir mümin kardeşinin kabrini ziyarete gitsin ve ona selam versin de, mezarda yatan onu tanımasın ve selamını almasın." Buyurdu.

KIYAMETTE HESAP

İnsanoğlu dünyaya, boşuna olarak yollanmış değildir. İnsan, Allahu Teâlâ Hazretlerinin bütün emirlerini yerine getirmekle mükelleftir. Esasında dünya bir imtihan yeridir, yoksa ahret bir imtihan yeri değildir. Ahret sadece dünyada yapılan iyi ve kötü işlerin hesap edildiği, iyilerin mükâfat, kötülerin ise cezalandırılabileceği bir yerdir. Allahu Teâlâ Hazretleri kıyamet günü büyük bir adalet mahkemesini kuracak ve herkesin dünyada yapmış olduğu bütün işlerden teker teker sorguya çekecektir.

Allahu Teâlâ Kur-'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"Meleklerim, mahşerde olanları hapsediniz, onlar sual olunacaklardır." (Saffat Suresi, Ayet 24)

Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis-i şerifde: "Kıyamet günü herkes beş şeyden sual olunur:

1) Ömrünü nerede geçirdiğinden,
2) Gençliğini hangi amel ve işe harcadığından,
3) Malını nerede kazandığından,
4) Malını nereye harcadığından,
5) İlmi ile amel edip etmediğinden."

Sırat, Cehennem üzerinde kurulmuş olan bir köprüdür. Bunun üzerinden müminler Allah'ın kuvvet ve inayetiyle kolaylıkla geçer. Kâfirler, af edilmeyen bir kısım müminler geçemeyecek ve cehenneme düşeceklerdir.

Cennete girmeden evvel her peygamberin bir havuzu vardır. Ve ondan bir yudum su içen bir daha susamaz. Cennet, maddi ve manevi nimetlerin devamlı olarak bulunduğu yerdir. Nimetler cennette ebedidir. Allahu Teâlâ Hazretlerini, müminler cennete mekân ve zamandan tamamen münezzeh olarak, görmek şerefine nail olacaklardır.

Cehennem, kâfir ve bazı günahkâr kullar için hazırlanmış olan kötü bir

duraktır. Kâfirler Cehennemde ebedi kalacaklar, günahkâr müminler ise cezalarını çektikten sonra Allahu Teâlâ Hazretleri onları af edecek ve böylelikle cennete gireceklerdir.

ŞEFAAT

Her peygamber kıyamet günü şefaat edecektir. Şefaat günahkâr müminlerin günahlarının affedilmesi, günahkâr olmayanların ise daha yüksek mertebelere ulaşabilmeleri için Allahu Teâlâ Hazretlerine yapılan istirhamdır. Peygamberler gibi Allahın sevdiği bazı kulları da, kıyamet günü şefaat edeceklerdir. Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.)'ın kıyamette şefaati umumi olacaktır. Buna Makamı Mahmud denir. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor ki:

"O'nun izni olmadıkça katında kim şefaat edebilir!" (Bakara Suresi, Ayet 255)

Demek oluyor ki, kıyamet günü, Allahu Teâlâ Hazretlerinin izni ile şefaat edecek muhterem bazı zatlar olacaktır. Şefaat yoktur diyen yanılmıştır. Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadiste buyuruyor: "Şefaatim büyük günahlar işleyenler içindir."

KADERE İMAN

Allahu Teâlâ Hazretlerinden başka bir mutlak yaratıcı yoktur. En ufak bir hareket dahi O'nun bilmesi, dilemesi ve yaratması ile olur. Allah'ın kudreti olmadan hiçbir varlık yerinden hareket edemez. Hayır ve şerrin de yaratıcısı O'dur. Allahu Teâlâ Hazretlerinin herhangi bir şeyi ezelde dilemiş olmasına "KADER" denir. Zamanı gelince Allah'ın iradesinin tecelli etmesine ve dilenen şeyin vücuda gelmesine "KAZA" denir.

Kaza ve kader meselesini kimse anlayamamıştır. Ehl-i Sünnetin reisi İmamı Azam Ebu Hanife, İmam-ı Cafer'i Sadık'dan sordu:

- Allahu Teâlâ, insanların istekli işlerini, onların arzusuna bırakmış mıdır?

- Allahu Teâlâ, rububiyetini, yaratmak ve her istediğini yapmak büyüklüğünü, aciz kullarına bırakmaz, buyurdu.

- Kullarına, işleri zor ile mi yaptırıyor?

- Allahu Teâlâ adildir. Kullarına zor ile günah işletip sonra cehenneme sokmak, O'nun adaletine yakışmaz, buyurdu.

- O halde, insanların, istekli hareketi, kimin arzusu ile oluyor, kim yapıyor?

- İşleri insanların arzularına bırakmamış ve kimseyi cebr etmemiştir. İkisi arası olagelmektedir. Yaratmayı kullarına bırakmadığı gibi, zor ile de yaptıramaz.

Her insan yapmış olduğu işlerden mesuldür. Çünkü insana bir irade-i cüz'iye (yapacağı işleri seçme kudreti) verilmiştir. Yaptığımız bütün iyi veya kötü işleri kendi arzumuzla ve seçerek yaptığımızdan fail sayılırız. Yoksa yaptığımız işin hiçbir zaman yaratıcısı değiliz. İnsan kudreti hiçbir zaman işin meydana gelmesine tesir etmeyip, yalnız iyi veya fena olmasına tesir eder. İşin yapılması başkadır, iyi ve fena olması başkadır.

Bazı insanlar günah işledikten sonra "ben ne yapayım, Allah böyle takdir etmiş" diyerek kendini mesuliyetten kurtarmak ister. Hâlbuki insan kendi düşünce ve arzusuna göre hareket eder. Kaderini düşünerek hareket etmez. Zaten kaderin mahiyeti bizce bilinmez, gizli bir sırdır. O halde; kendi arzu ve irademizle yapmış olduğumuz işleri, bizce belli olmayan o kadere nasıl isnat edilebilsin.

İnsan yapacağı iyi ve kötü işlerde tamamen muhayyer olup, mecbur değildir. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"Ve de ki Hak, Rabbiniz (tarafın) dandır. Artık dileyen iman etsin, dileyen küfür. (Kef Suresi, Ayet 29)

Yine:

"Kim de gönül verirse, kendine, hidayet buyurur." (Rad Suresi, Ayet 27)

İSLAMIN ŞARTLARI İBADET

İslam'ın lügat manası; din, itaat ve teslimiyet manasındadır. Bütün hakiki dinlerin adı İslam'dır.

Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis-i şerif de şöyle buyuruyor: "İslam, günde beş vakit namaz kılmak, zekât vermek, ramazan ayında oruç tutmak, hacca gitmek, Allahu Teâlâ'dan başka ibadete lâyık ve müstahak bir şey olmadığına ve Hz. Muhammed'in, Cenabı Hakkın kulu ve resulü olduğuna kalbi ile inanıp bunu dili ile ikrar etmektir." Bu hadis-i şeriften anlaşılacağı gibi, İslam'ın şartı beştir. (Kelime-i Şahadet, namaz kılmak, zekât vermek, hac etmek ve ramazanı şerifte oruç tutmaktır.)

Allah'ın birliğine ve Hz. Muhammed (S.A.V.)'ın bütün insanlara yollanmış en son peygamber olduğuna iman etmeyen kimse, Müslüman değildir. Fakat namaz, oruç, hac ve zekâtın Allah'ın birer emirleri olduğuna iman ettikten sonra, bunları yapmayan kimse, yine Müslüman'dır, Fakat günahkârdır. İmanı kâmil değildir. Namaz ve oruç mükellef olan her akıllı insana farzdır. Zekât ve hac farzlarında mükellef ve akıllı olmakla beraber

ayrıca zengin olmak da şarttır.

TEMİZLİK

İslam dini temizliğe çok ehemmiyet vermiştir. O kadar ki; dini tamamen maddi ve manevi temizlik esasları üzerinde kurmuştur. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur:

"Allah'ın muradı sizi sıkıntıya koşmak değil ve lakin sizi temizletmek ve üzerinize nimetini tamamlamak istiyor ki şükredersiniz." (Maide Suresi, Ayet 6)

Yine:

"Orada (Kuba)'da öyle rical var ki çok temizlenmeyi severler. Allahu (Teâlâ) da çok temizlenenleri sever." (Tevbe Suresi, Ayet 108)

Bu açık ayetlerden anlaşılacağı gibi, Allahu Teâlâ Hazretleri maddi ve manevi temizliğe çok ehemmiyet vermiştir.

Hz. Muhammed (S.A.V) birçok hadislerinde, maddi ve manevi temizliği açık olarak emretmiştir. Bir hadis-i şerifte: "Temizlik imanın yarısıdır." Buyurmuştur. Diğer bir hadiste " Namazın anahtarı temizliktir." Buyurdu.

Temizliğin dört derecesi vardır:

a) Dış bedeni cenabet, pislik ve kirden temizlemek: Cenabet olan bir şahıs, Allah'ın huzuruna çıkabilmesi için mutlaka dış bedenini tamamen yıkaması lazımdır. Aksi takdirde Kur'an-ı Kerim okuyamaz, Kur'an-a el süremez, camiye giremez, tavaf edemez ve namaz kılamaz. Ayrıca bedeni her türlü pislik ve kirden tamamen temizlemek lazımdır. Bu aynı zamanda insanın sağlığı için de şarttır.

b)Bütün azalarını günahtan temizlemek: Bir insana yalnız zahiri temizlik kifayet etmez, ayrıca bütün azalarını günahtan ve cürümden temizlemesi lazımdır. Dilini, gözünü, kulağını, ellerini ve diğer azalarını kötülüklerden tamamen çekmesi gerekir.

c) Kalbi, kötü huylardan temizlemek: Kalbi kötü ve sevilmeyen huylardan, bozuk inançlardan tamamen temizlemektir.

d) Kalbi, Allah'ın gayrısından temizlemek: Kalbinde, Allah'tan başka her ne varsa hepsini atması gerekir. Mal, mülk, makam ve çocuk sevgisini kalbinde yer etmemesi lazımdır. Bu kalp temizliği ancak peygamber ve sıdıklar içindir.

TEMİZLEME VASITALARI

Temizleme vasıtaları dörttür:
1) SU,
2) TAŞ,
3) TOPRAK,
4) DABAĞATTIR.

SUYUN NEVİLERİ

Su dört nevidir:

1) Temiz ve temizleyici olup mekruh olmayan sular: Rengi, tadı ve kokusu hiç bozulmamış olan mutlak bir sudur. Bu gibi sularla her türlü temizlik yapılabilir. Abdest alınır, gusül edilebilir.

2) Temiz ve temizleyici olmakla beraber kullanılması mekruh olan sular: Çok sıcak veya çok soğuk olan sularla abdest almak ve gusletmek mekruhtur. Ancak bir zaruret hali varsa kullanılabilir. Aynı şekilde güneşte ısıtılan bir su ile yıkanmak mekruhtur.

3) Temiz olmakla beraber temizleyici olmayan sular:_Kavun, karpuz, portakal ve elma suları temizidir. Fakat bunlarla abdest almak, gusletmek ve pisliği gidermek asla caiz değildir.

4)Temiz olmayan sular: Akıcı olmayan az sulara, bir pisliğin düştüğü belli olsa, artık o sular temiz sayılmaz. Aynı şekilde akıcı olan bir suya düşen pisliğin suyun rengini, tadını ve kokusunu değiştirebiliyorsa, yine o su temiz sayılmaz.

ABDESTİN MAHİYETİ

Allahu Teâlâ Hazretlerinin emrettiği bazı ibadetleri yapabilmek için abdest almak lazımdır. Bir insanın vücudu ve elbisesi ne kadar temiz olursa olsun, yine bazı ibadetler için abdest gerekir. Mesela abdesti olmayan namaz kılamaz, tavaf edemez ve Kur'an-ı Kerim'e el süremez. Abdestin bildiğimiz gibi maddi ve manevi birçok faydaları vardır.

ABDESTİN FARZLARI

Abdestin farzları altıdır:
1) Niyet,
2) Yüzü yıkamak,

3) Elleri dirseklerle birlikte yıkamak,
4) Başın bir cüz'ünü mesh etmek,
5) Topuklarla birlikte iki ayağı yıkamak,
6) Tertibe riayet etmek.

Niyet; bir şeyi yapmaya azmetmektir. Bu, esasında kalp ile yapılır. Fakat kalp ile birlikte dil ile söylenmesi sünnettir. "Niyet ettim küçük hadesin hükmünü kaldırmaya." Veya " Niyet ettim Allah rızası için abdest almaya" şeklinde dil ile söylenir. Niyet elleriyle yüzünü yıkmaya başladığı bir zamanda yapılır.

Yüzü yıkamak; iki kulak yumuşaklığı arasından, alında saç bitişiği yer ile çene altı arasında kalan kısma yüz denir. Bu kısımları güzelce yıkamak gerekir.

Elleri dirseklerle yıkamak; elleriyle beraber dirseklerine kadar kolları güzelce yıkamak.

Başın bir cüz'ünü mesh etmek; yüzün hududu dışında kalan başın bir kısmını mesh etmektir. (yani ıslak elini başına sürmektir.

Topuklarla birlikte iki ayağını yıkamak; ayakları topukları ile beraber iki tarafını da güzelce yıkamak lazımdır.

Tertibe riayet; niyet ile yüzü yıkamak, sonra kolları yıkamak, sonra başını mesh etmek, sonra ayakları yıkamak. Bu sırayı gözetmek gerekir.

ABDESTİN SÜNNETLERİ

1) Dişleri misvaklamak veya fırçalamak: Misvak ile dişleri temizlemek lazımdır. Bu hususta Peygamberimizin birçok hadis-i şerifleri vardır. Bir hadiste: "Misvak kullandıktan sonra kılınan namaz, misvaksız kılınan yetmiş beş namazdan daha faziletlidir." Buyurmuştur. Yine Peygamber diğer bir mübarek sözünde: "Misvaka devam edin, zira misvak hem ağız temizliği hem de Allah'ın razı olacağı şeydir." Buyurmuştur.

2) Abdeste Besmele-i Şerifle başlamak: Abdestin başında şayet besmele çekmeyi unutursa, abdest esnasında onu söyleyip telafi edilir. Peygamber Efendimiz: "Besmele ile başlamayanın abdesti kâmil değildir." Buyurmuştur.

3) Elleri bileklerine kadar yıkamak: Elleri temiz olsa dahi bunları yıkamak gerekir. Eğer eller temiz değilse, o zaman sair uzuvlar da kirlenir.

4) Ağzına ve burnuna su vermek: Sağ eliyle ağzına ve burnuna beraberce su vermektir. Bu esnada: "Allah'ım, Kur'an okumakta ve seni çok zikretmekte bana yardımcı ol." Duası okunur.

5) Her azayı üç kere yıkamak: Her azayı bir sefer yıkamak zaten

farzdır. Diğer defası da sünnettir. Üç defadan fazla yıkamak mekruhtur.

6) Suyu lüzumundan fazla kullanmamak,

7) Yüzünü yıkarken en üstten başlamak,

8) Daima sağ azalardan başlamak,

9) Azaların hududunu aşarak yıkamak,

10) Abdesti ara vermeden yapmak: Yani bir aza kurumadan diğerini yıkamak.

11) Abdest alırken azaları ovuşturmak,

12) Abdeste kalp ile niyet etmek,

13) Abdest alırken kıbleye karşı bulunmak,

14) Abdest almak için ibriği sol tarafına almak,

15) Abdesti tek başına almak: Mümkün olduğu kadar abdest için yardım istememek gerekir. Azaları başkasına yıkatmak mekruhtur.

16) Bütün başı mesh etmek,

17) Kulakların içini ve kulak arkalarını mesh etmek, (Serçe parmaklarını kulak içlerine sokarak mesh edilir.)

18) El ve ayakların parmaklarını hilallemek,

19) Sık olan sakalı, parmaklarla hilallemek,

20) Abdesti aldıktan sonra elleri silkelememek,

21) Kurulanmamak,

22) Abdest alırken, yüzüğünü oynatmak,

23) Abdest esnasında zaruret olmadıkça dünya lakırdısı yapmamak,

24) Suyu azalarına hızlı çarpmamak.

25) Abdest bitince, kıbleye karşı şahadet kelimelerini okumak,

26) Abdestten sonra iki rek'at namaz kılmak.

ABDESTİ BOZAN ŞEYLER

1) Ön veya arka avret kısmından çıkan pislik,
2) Bayılmak,
3) Sarhoş olmak,
4) Çılgınlık,
5) Uyku,
6) Kendisinin veya küçük dahi olsa başkasının tenasül azasına elin içiyle dokunmak,
7) Erkeğin vücudu, kendisine mahrem olmayan bir kadının vücuduna değmesi. (Saç, tırnak ve kemiklerin değmesi ile yedi yaşına gelmeyen çocuklar abdesti bozmaz.)

ABDESTİN FAZİLETLERİ

Abdestin faziletleri, sayılamayacak kadar çoktur. Her şeyden önce abdestin maddi faydaları, hepimizin bildiği gibi temizlik oluşudur. Manevi faydalarına gelince, Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.) şöyle buyurmuşlardır: "Kim ki abdestini alır, abdestini tamamlar, hatırına maddi bir şey gelmeden iki rek'at namaz kılarsa, yeni doğmuş gibi bütün günahlarından sıyrılmış olur. (Diğer rivayette) Hiç sehvetmeden bu namazı kılarsa, bütün geçmiş günahları bağışlanır."

Yine diğer bir hadisinde: "Müslüman bir kul abdest alırken ağzına su verdiği vakit, ağzıyla işlediği hatalar ağzından çıkar. Yüzünü yıkadığı vakit yüzündeki hatalar yüzünden hatta kirpiklerin bittiği göz kenarından, ellerini yıkayınca tırnaklarının altına varıncaya kadar bütün hatalarından, başını mesh edince kulaklarını altına varıncaya kadar başının bütün hatalarından, ayaklarını yıkayınca, ayak tırnaklarına varıncaya kadar bütün hatalarından sıyrılıp çıkmış olur." Buyurmuştur.

GUSÜL (BOY ABDESTİ)

Bütün vücudu hiç kuru yer bırakmadan tepeden tırnağa kadar su ile yıkamaktır.

GUSLÜN FARZLARI

Guslün farzları ikidir:

1) Niyet,
2) Bütün bedeni yıkamak.

GUSLÜN SÜNNETLERİ

1) Su kabını sağ tarafına koymak,
2) Gusle besmele ile başlamak,
3) Bedende bir pislik varsa temizlemek,
4) Avret yerlerini güzelce yıkamak,
5) Gusülden evvel abdest almak,
6) Suyu üç kere başına, üç kere sağına üç kere soluna dökmek,
7) Suyu bedeninin her tarafına ulaştırmak için bedeni ovmak,
8) İsraftan kaçınmak için abdest aldığı zaman ayak yıkamasını sonraya bırakmak.

GUSÜL NASIL YAPILIR?

Önce su kabını sağ tarafına kor, sonra avret mahallini ve bedenine bulaşan bir pislik veya meni varsa güzelce temizler. Namaz için alınan abdesti alır. Sonra cünüplükten temizlenmeye niyet eder. Üç kere başına, üç kere sağına, üç kere soluna su döker ve bütün vücudunu oğuşturur. Sonra saçı sakalı hilallemek suretiyle suyu diplerine ulaştırır.

GUSÜL KİMLERE FARZDIR?

1) Cünüp olmak (her ne suretle olsun bakmak, rüyalanmak ve ellemek suretiyle menin akması)

2) Erkeğin sünnet yerinin, kadının ferce duhul halinde, meni akmasa dahi gusül farz olur.

3) Hayız (Kadının aybaşı adedi. Kanı kesilip adedi bitince gusletmek farzdır.)

4) Nifas (Kadının lohusalık hali, çocuk doğurduktan sonra gelen kandır. Bundan temizlenince yıkanmak farzdır.)

Bunların dışında kalan hallerde yıkanmak sünnettir. Cuma ve bayram günleri, ihram giyerken ve vakfe ederken yıkanmak gibi. Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadiste şöyle buyurmuştur: “Cumaları gusletmek her Müslüman’a lazım.”

CÜNÜPLÜK HALİNDE YASAK OLAN ŞEYLER

1) Namaz kılmak,
2) Kur’an-ı Kerim’e el sürmek (Bir ayet veya yarım ayette olsun el ile dokunamaz.)
3) Camiye girmek ve Kâbe’yi tavaf etmek. Haramdır.

TEYEMMÜM

Niyet edip, elleri toz verecek şekilde temiz olan bir toprağa vurmak suretiyle yüzünü ve kollarını mesh etmektir.

TEYEMMÜMÜN ŞARTLARI

1) Teyemmüm için bir özür bulunmak. (Suyu arayıp bulamayan, insan korkusu veya yırtıcı hayvan korkusundan gidemeyen, suyun kendisine arkadaşına veya hayvanına kifayet edecek miktar olması, suyu bedene dökmeye mani yara veya hastalığın bulunması.)
2) Toprağın temiz ve toz verecek şekilde yumuşak olması.
3) Niyet. (Temizlenmeye ve yahut namaza niyet etmiş olmak.
4) Yüzü mesh etmek.
5) Kolları mesh etmek.

TEYEMMÜM NASIL OLUR?

Parmakları önce sıkıştırarak temiz toprağa vurur ve her iki eliyle yüzü bir defa mesh eder. Bu arada ne için teyemmüm edecekse ona niyet eder. Daha sonra parmakları açmak suretiyle sol elinin içi ile sağ kolu, sağ elinin içi ile sol kolu dirseklerle birlikte mesh eder.

TEYEMÜMÜ BOZAN HALLER

Abdesti bozan veya guslü icap ettiren şeyler teyemmümü bozar. Su bulunmadığından veyahut bir hastalık dolayısı ile teyemmüm yapılmışsa, su bulunduğu veya hastalık zail olduğu anda teyemmüm yine bozulur.

KADINLARA MAHSUS BAZI HALLER:

HAYIZ (AYBAŞI):

Hayızın lügat manası akmak demektir. Bu hal dokuz yaşına giren bir kızın rahminden akan kandır. Buna adet görme denir ve bu tarihten itibaren artık kız buluğa girmiş sayılır. Dokuz yaşından önce akan kan varsa adet kanı olmayıp, hastalıktan mütevellit bir kandır. Hayızın en azı bir gün bir gecedir. Çoğu ise on beş gündür. Bu hal kadınlarda altmış yaşına kadar devam eder. Hayız halinde buluna bir kadın, kocası ile cinsi münasebete bulunamaz, namaz kılamaz, oruç tutamaz, Kur’an okuyamaz, camiye giremez ve Kâbe’yi tavaf edemez.

NİFASTAN SONRA LOHUSALIK

Nifasın lügat anlamı doğumdur. Çocuğun doğumundan itibaren,

kadının rahminden akan kandır. En azı için bir had yoktur, en çok altmış gündür. Cünüp ve hayız için hangi şeyler mahzurlu ise nifas için de mahzurludur.

İSTİHAZA VE ÖZÜR KANI

Hastalık sebebi ile kadından akan kandır. Böyle bir durumda kadın özür sahibi sayılır. Dokuz yaşından önce altmış yaşından sonra ve gebe olan kadından gelen kan gibi. O kan rahimden değil bir damardan gelmektedir. Böyle bir kadın namazını ve orucunu terk edemez.

NAMAZ

İmandan sonra, farzların en mühimi namazdır. Allah ile kul arasında en büyük bir rabıtadır. Müminin Mi'racıdır. Allah hiçbir zaman insanın yapacağı ibadete muhtaç değildir. Fakat insan bir kul olarak, Allah'a karşı kulluğunu izhar etmek mecburiyetindedir. Bu da nacak ibadetle olur. Kur'an-ı Kerim'de namazı emreden altmıştan fazla ayet vardır. Namazın bu kadar Kur'an'dan tekrarla zikredilmesi şüphesiz faydasız değildir. Namaz, Hicret'ten bir buçuk sene evvel Mi'rac gecesinde farz kılındı. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de:

"Muhakkak namaz müminler üzerine vakitlenmiş olarak farzdır." (Nisa Suresi, Ayet 103)

Bu hususta Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.) şöyle buyurdu:

"Beş vakit namazı, Allah, kullarına farz etmiştir. Eksiksiz olarak erkân ve adabına riayetle o namazları kılan kimseye Allahu Teâlâ'nın cennete koyacağını vaadi vardır. İstenildiği gibi o namazları kılmayan kimseye Allahu Teâlâ'nın vaadi yoktur. D€ilerse onu ta'zib eder, dilerse de cennete kor." Yine Peygamberimiz buyuruyor: "Cennetin anahtarı namazdır."

NAMAZIN VAKİTLERİ

Namazın farz olabilmesi için vaktin girmiş olması gerekir. Vakit girmeden namaz farz olamaz. Her namaz ancak kendi vaktinde kılınır. Vakit çıktıktan sonra namaz kaza edilir.

1) Sabah namazının vakti: Göğün etrafındaki karanlık tamamen açıldığı zamandan, güneşin doğumuna kadar devam eder.

2) Öğle namazı vakti: Güneş tam ortaya geldikten sonra başlar. Yani her şeyin gölgesi uzamaya başladığı zamandır.

3) İkindi namazı vakti: Her şeyin gölgesi bir misli olunca başlar ve güneş batıncaya kadar devam eder.

4) Akşam namazı vakti: Güneşin batışından, kırmızı şafak kayboluncaya kadar devam eder.

5) Yatsı namazı vakti: Kırmızı şafağın batmasından, sabah namazının vakti gelinceye kadar devam eder.

EZAN VE İKAMET

Ezan, lügatte bildirmek demektir. Farz olan namaz vakitlerini bildirmek için söylenen bazı mübarek muayyen sözlerdir. Ezan okuyana "müezzin" denir. Ezan, yüksek sesle ve ağır okunur. Ezan, şu mübarek sözlerden ibarettir. (Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber, Eşhedü en la ilahe illallah, Eşhedü en la ilahe illallah, Eşhedü enne Muhammeden Rasulallah, Eşhedü enne Muhammeden Rasulallah, Hayye alassalat, Hayye alassalat, Hayye alelfelah Hayye alelfelah, Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber.)

Sabah namazında ise (Hayye alelfelah)'dan sonra iki kere "Esselatü hayrün minen nevm – namaz uykudan hayırlıdır." Diye okunur.

Ezanın faziletini ifade eden hadisler çoktur. Bir hadiste Hz. Muhammed (S.A.V.) buyuruyor: "Kıyamet günü, insanlar hesabı bitirinceye kadar üç kimse siyah miskten mumul bit tepe üzerinde oturur, onlar için ne korku ve ne de hesap münakaşası vardır. (Birincisi) Kur'an-ı yalnız aziz ve celil olan Allah rızası için okuyan ve kendisinden razı oldukları halde bir kavme imamlık yapan kimsedir. (İkincisi) Aziz ve celil olan Allah rızası için mescitte müezzinlik edip insanları ibadete davet eden kimsedir. (Üçüncüsü) Dünyada mal ve servete sahip olup bu servet kendisini Allaha kulluktan ve ahret amelinden alıkoymayan kimsedir." Müezzinliğin ne kadar faziletli bir görev olduğu bu hadisle sabittir.

NAMAZIN VUCUB ŞARTLARI

Namazın vucub şartları şunlardır:

1) Müslüman olmak. Her şeyde önce namaz imana dayalı bir ibadettir. Ancak Müslüman olanlara farzdır. Kâfir olanlara farz değildir. Çünkü iman etmemişlerdir. Şayet kâfir Müslüman olsa, küfürde geçen süreyi kaza etmez. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Sen kâfirlere de ki: Onlar küfürden vazgeçseler, geçmiş günahları af olunacaktır."

2) Akıllı olmak. Deli olanlar için namaz farz değildir.

3) Baliğ olmak. Buluğ çağına gelmemiş olan kimseye namaz farz değildir.

4) Göz, kulak ve dil gibi uzuvların salim olması.

5) Temiz olmak. Aybaşı veya nifas durumunda olan kadına namaz farz değildir.

6) İslam'dan haberi olmak. İslam'dan haberi olmayan kimseye namaz farz değildir.

NAMAZIN SIHHAT ŞARTLARI

1) Necasetten Taharet. Namaz kılacak olan bir kişinin vücudu, elbisesi ve namaz kılacağı yerin temiz olması gerekir. Yani guslü veya abdesti icap eden şeylerden tamamen temiz bulunmaktır. Ayrıca, elbisenin ve bir de namaz kılınan yerin temiz olması lazımdır.

2) Büyük ve küçük abdestten temiz olmak. Maddeten pis olan büyük ve küçük abdestten temiz olmak gerekir.

3) Namazın nasıl kılınacağını bilmek.

4) avret yerini örtmek. Erkek için, diz kapağından göbek kısmına kadar olan kısmına kadar kısım avret sayılır. Kadınların ise el ile yüzü müstesna bütün vücududur. Fakat namazın dışında, kadının bütün vücudu el ile yüzü dahi avret sayılır.

5) Vakit. Her namazın kendisine ait bir vakti vardır. Namazı kılabilmek için o vaktin girmesi şarttır. Vakitten evvel kılınan namaz sahih değildir.

6) Namazda Kıbleye dönmek. Müslümanların kıblesi, Mekke'de bulunan Kâbe'dir Namaz kılacak olan şahıs, yönünü Kâbe'ye çevirmesi farzdır.

7) Konuşmayı terk etmek. Namazda iken iki harf konuşmak, ağlamak veya inlemek namazı ifsad eder.

8) Rükû ve sucud gibi fiilleri bilerek fazla yapmamak. Sehven yaparsa bir şey olmaz.

NAMAZIN RÜKÜNLERİ

1) Niyet etmek: Niyet mahalli kalptir. Farz namazları kılan kimse ile önce namaz kılmayı azmetmesi gerekir. Ondan sonra farz olduğunu açıkça belirtmesi ve hangi ait namaz olduğunu da söylemesi gerekir.

2) İftitah Tekbiri (Başlama Tekbiri): Niyetten sonra “Allahu Ekber” denir. Ve namaza başlanır. Söylerken Allah kelimesinin (A) sını ve Ekber'in

(B) sini uzatmaması gerekir.

3) Kıyam: Namazda ayakta durmaktır. İktidarı olan bir kimsenin oturarak namaz kılması caiz değildir.

4) Fatiha Suresini sonuna kadar okumak.

5) Rükû'a varmak: Yani elleri dizlerine varacak şekilde eğilmek. Rükû'da üç kere "Subhane Rabbiyel- azim" denir.

6) Tumaninet: Eğilmesini kalkmasından ayıran azaların hareketsizliğidir. Yani beden tamamen hareketten kesilecek.

7) İtidal: Rükû'dan dik ayağa kalkmaktır. Yani Rükû'a varmadan önceki eski hali almaktır.

8) İtidalda tumaninet yapmak.

9) Sücud: Ellerle birlikte alnı yere koymaktır. Her rek'atta iki kere secde etmek ve her defasında üç kere "Subhane Rabbiyel a'la" demek.

10) Secde tumaninet yapmak.

11) İki secde arasında oturmak.

12) İki secde arasındaki oturuşta tumaninet yapmak.

13) Selamdan önceki oturuş.

14) Son teşehhüdü okumak.

15) Son teşehhüdün sonunda peygamber üzerinde salâvat getirmek.

16) Birinci selamı vermek.

17)Tertibe riayet etmek.

<u>NAMAZIN SÜNNETLERİ</u>

1) Namazda iftitah tekbirini alırken yani "Allahu Ekber" derken, ellerini kulak yumuşaklarına kadar kaldırmak.

2) Namazda bulunan bir şahıs Allahu Teâlâ Hazretlerinin huzurunda olduğundan, bütün dünyevi işlerden alakasını kesecek. Tam huşu ile namaz kılmak.

3) Namazda sağa sola bakmamak, muayyen bir noktaya yani secde yerine bakmak.

4) Kıyamda ellerini göbeğinin üstüne koymak, sağ el sol elini tutmak.

5) Fatiha Suresinin sonunda "Âmin" demek.

6) Fatiha'dan sonra sure okumak.

7) Birinci rek'atı, ikinci rek'atın kıraatinden daha fazla uzatmak.

8) Rükûa gidince yine elleri kaldırmak.

9) Rükûdan kalkınca yine elleri kaldırmak.

10) Rükûda, sucuda ve doğrulurken okunan dualar.

11) İkinci selam, yani sola selam vermek.

NAMAZI BOZAN ŞEYLER

1) Namazda lakırdı etmek namazı bozar. Velev ki bir iki harf olsun. Bu durum ister kasıtlı bir şekilde olsun, ister unutarak olsun namazı bozar.
2) Yemek yemek ve su içmek. Velev ki bir damla su içsin veyahut bir buğday tanesi yesin namazı bozar. Fakat kasten değil de unutursa, yemesi ve içmesi az bir şey olsa zarar vermez.
3) Namaz kılan yüzünü kıbleden döndürürse, namazı bozulur. Aynı anda zaman geçmeden tekrar kıbleye dönerse namaza bir zarar gelmez.
4) Namaz esnasında gülmek. Ancak kendine hâkim olmadan iki harf çıkarsa namaza zarar vermez. İki harften fazla olsa, o zaman namazı fesada gider.
5) Namaz esnasında “ah” “ah” demek veya ağlamak. Yine aynı şekilde kendine hâkim olmadan iki harf çıkarsa namaza zarar vermez. Daha fazla olsa namazı fesada gider.
6) Kasten avret mahallini açmak. Unutarak açılırsa ve hemen örterse namaza bir zarar vermez.
7) Namazı kılan şahsın vücuduna, elbisesine veya namaz kıldığı yere namaza mani olan bir pisliğin düşmesi.
8) İmama iktida etmiş olan bir muktedi, bilerek imamdan evvel iki rükn-i fiiliyi getirmek. Mesela imam Fatiha’yı okurken, ondan evvel hem rükû hem de itidal getirmek.
9) Fiil ve söz olsun birine selam vermek veyahut selamı almak.
10) Niyetini değiştirmek. Yani namazda iken, namazdan çıkma niyetini getirmek.
11) Rükû ve sucud esnasında bilerek fazla bir şey yapmak. Mesela namazdan olmayan, üç hareket namazı bozar.
12) Namazda iken büyük veya küçük hadesin arız olması. Şüphesiz bu durumlar abdesti bozacağı gibi, namazı da bozar.

NAMAZIN ADABI

Namazın adabına uymak, büyük bir sevap kazanmaya sebeptir. Çünkü Müminin Mi’racıdır. Namaz kılan bir şahıs, Allahu Teâlâ Hazretlerinin manevi huzurunda olduğundan, edebe riayet etmesi şarttır. Namazın başlıca adabı şunlardır:
1) Namazda sükûnet, huzur ve haşyet içinde bulunmak. Namaz kılan kişi, Allahu Teâlâ Hazretlerinin manevi olduğundan gafletten uzak kalması gerekir.

2) Namazda esnemek, halinde ağzını tutmak.

3) Tek başına namaz kılan, rükû ve sucud'da tespihleri üçten ziyade yapmak.

4) Her iki ayak üzerinde durmak. Mazereti olmadan bir ayak üzerinde durmak mekruhtur.

5) Namazda secde yerine bakmak. Etrafa bakmamak.

NAMAZIN MEKRUHLARI

1) Mezar üstünde, hamam içinde veya pisliğe yakın yerde namaz kılmak.

2) Namazda iken zihnini meşgul eden bir durum varda (Mesela abdesti dar iken, sevdiği bir yemek sofrası hazır iken veya camide ayakkabısını arkaya koyup önde namaz kılmak mekruhtur.) Çünkü bu durumlarda kendini tamamen namaza veremez.

3) Namazda gözlerini kapatmak.

4) Parmaklarını birbirine geçirmek, parmak çıtlatmak.

5) Namazda elleri kalçasına koymak.

6) Baş açık namaz kılmak.

7) Namazda iken yüzünün terini silmek.

8) Namazda canlı bir şeyin sureti üzerinde secde etmek.

9) Kor halindeki bir ateşe doğru namaz kılmak.

10) Namazda elbisesiyle oynamak. Elbisesini çekmek veya katlamak.

11) Kıbleye karşı tükürmek.

SECDE-İ SEHV (YANILMA SECDESİ)

Farz olsun, nafile olsun bazı sebeplerden dolayı, namazın sonunda iki tarafa daha selam verilmeden yapılır. Son oturuşta “Etehiyyat” okunduktan sonra iki tarafa selam vermeden “Allahu Ekber” denilerek secdeye varılır., üç kere “Subhane Rabbiyel’ala” okunur, tekrar “Allahu Ekber” denilerek kalkılır, sonra tekrar “Allahu Ekber” diye, ikinci secdeye varılır, yine “Allahu Ekber” denilerek kalkılır. Evvela sağa, sonra da sol tarafa selam verilir.

Sehiv secdesini icap ettiren şeyler; ilk teşehhüdün bir kısmını bilerek veya bilmeyerek terk eden, sabah kunut’-un okumayan, teşehhüdün akabinde Peygamber’e salâvat’ı şerife getirmeyen ve kaç rek’at namaz kıldığında şüpheye düşene secde-i sehiv yapmak gerekir.

SECDE-İ TİLAVE

Kur’an-ı Kerim’in secde ayetlerinden biri okunduğunda dinleyen, işiten ve okuyan için secde etmek sünnettir. Kur’an da on dört secde ayeti vardır. Secde edenin hadesten ve pislikten tamamen temiz olması, setri avret ve kıbleye yönelmesi şarttır. Secde ayetini okuyan ve işiten, niyet getirip ellerini kaldırarak iftitah tekbiri alır, bir defa secdeye varır, secdeden kalkıp selam verir.

CEMAATLE NAMAZ KILMAK

Cemaatle namaz kılmak farz-ı kifayedir. Müslümanlık, cemaatle namaz kılmaya çok büyük ehemmiyet vermiştir. Cemaat; Müslümanlar arasında birliği, beraberliği, sevgiyi ve tesanütü sağlar. Bilmeyenler, bilenlerden istifade eder. Büyük sevaba ermek için, mümkün mertebe cemaatle namaz kılmak gerekir. Peygamber Efendimiz buyuruyor: “Cemaatle kılınan namaz, münferit kılınan namazdan yirmi yedi derece faziletlidir.” Yine başka bir hadis-i şerifte: “ Yatsı namazını (cemaat ile) kılan, yarı geceye kadar ibadet etmiş, sabah namazını cemaat ile kılan ise gecenin tamamını ibadet ile geçirmiş sayılır.”

İMAMDA ARANACAK VASIFLAR

Cemaatle kılınan namazda, kendisine uyulana “imam” denir. İmama tabi olana da “muktedi” veya “me’müm” denir. İmam olan bir zatın, her şeyden evvel i’tikadı düzgün olacak. Ondan sonra namaza ait meseleleri güzel bir şekilde bilecek. İmam olacak şahısta aranacak şartlar:

1) İmam olacak zatın Müslüman olması gerekir. Müslüman olmayanın arkasında asla namaz kılınmaz. Şayet namaz kılındıktan sonra imamın gayri Müslim olduğunu anlarsa, o namazı hemen iade etmek gerekir.

2) Erkek olmak. Kadın erkeğe imam olamaz.

3) İmamın kari olması yani namazı sahih olacak kadar Fatiha ile teşehhüdü bilmesi gerekir. Fatiha ve teşehhüde düzgün olmayanın arkasında namaz kılmak pek caiz değildir.

4) Namazı iade etmemesi. Mesela abdest yerine teyemmüm alan imam, daha sonra namazını iade edeceğinden ona tabi olunmaz.

5) İmamın başka bir kimseye iktida etmiş olmaması. Başka birisine tabi olan müstakil imam olamaz.

6) Âkil ve baliğ olacak. Akıllı olmayanın imameti sahih değildir.

İMAMA UYABİLME ŞARTLARI

1) Muktedi, hem namaza ve hem de imama uyma niyetini getirmek. Mesela "niyet ettim bugünkü sabah namazının farzını edaya, uydum şu hazır olan imama" şeklinde niyet eder.

2) Muktedinin, imamı veya ona uyan bir şahsı görmesi. Çünkü muktedi imamın hareketlerini şüphesiz bilmesi gerekir. Bilmese aralarındaki irtibat kesilir. Namaz fesada girer.

3) Muktedi ile imamın bir yerde bulunması. Şayet imamı ile muktedi aynı camide iseler, aralarındaki mesafe ne kadar uzak olursa olsun, uymak caizdir. Eğer bu arada araya başka bir bina girmişse, irtibat sağlamak için kapı ve pencerenin bulunması gerekir. Kapı ve pencere yoksa uymak caiz değildir.

Eğer camide değil de bir binada iseler, muktedi imam arasında 150 metreden fazla bir mesafenin bulunmaması gerekir. Kırda ise durum yine ayın şekildedir.

4) Muktedinin, imamın gerisinde bulunması şarttır. Yani imamın ayak topuğu; muktedinin ayak topuğundan ileri olması gerekir.

5) İmam ile muktedinin kıldıkları namazların şekilleri birbirine uymaları lazımdır. Mesela, biri farz namazı, diğeri secde-i şükrü, öbürü de cenaze namazını kılamazlar. Çünkü bu namazlar şekil itibariyle birbirine uymaz.

6) İmam tekbir aldıktan sonra, muktedinin tekbir alması.

7) İmama uymuş olan bir muktedi bütün hareketlerinde, daima imamdan sonra kalacaktır.

8) Muktedinin, iki rükn-i fiiliyle imamı geçmemesi. Mesela muktedi secde yaptıktan sonra kıyama kalkar, imam iki secde arasında olursa o namaz fesada gider.

9) Muktedinin, iki rükn-i fiiliyle imamdan geri kalması. Eğer bu durumu biliyor ve bunu kasten yapıyorsa namazı fesada girer. Ama bilmeden veya sehven imamda geri kalırsa, namazı fesada gitmez.

CUMA NAMAZI

Her gün kılınan beş vakit namaz farzdır. Fakat bu namazları camide veya cemaatle kılmak şart değildir. Yalnız başına evde, camide, dağda ve her çeşit vasıtalarda kılınabilir. Fakat Cuma namazı öyle değildir. Camide veya özel bir yerde, cemaatle iki rek'at Cuma namazını kılmak farzdır. Cemaatle namaz kılmak, Kur'an-ı Kerim'i dinlemek, hutbe okumak ve Allahu Teâlâ Hazretlerinin huzurunda hep birlikte toplu bir şekilde namaz

kılmak, şüphesiz insana büyük etki eder. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"Cuma günü namaz için ezan okunduğu vakit, alışverişi terk ederek Cuma namazına gidin. " (Cuma Suresi, Ayet 9)

Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis-i şerifinde: "Allahu Teâlâ bu günde ve burada sizlere cumayı far etmiştir."

Diğer bir hadiste: "Özürsüz üç cumayı terk eden kimsenin kalbini Allah mühürler." Yine: "Güneşin doğduğu en hayırlı gün, Cuma günüdür. Âdem o günde yaratıldı. Cennete o gün girdi, yeryüzüne o gün indi, Tevbesi o gün kabul oldu, o günde öldü. Kıyamet o gün kopacak Allah katında bugün "Yevmü'l-Mezid'dir.. Halen göklerde melekler ona "Yevmü'l-Mezid" derler. Cuma günü, cennet halkının Allah'a nazar edeceği gündür." Buyurmuştur.

CUMA NAMAZININ SIHHAT ŞARTLARI

1) Vakit: Cuma namazı ancak öğle vakti devam ettiği bir süre içinde kılınabilir. Mesela, öğle vakti Cuma namazına başlar, namazda iken ikindi vakti girerse, iki rek'at daha ilave ederek bunu öğle namazı olarak tamamlar.

2) Mekân: Cuma namazının kılınacağı yer, şehir veya köy hudutları dâhilinde olması gerekir. Yani yaz ve kış oturulabilecek bir yer olmalıdır. Göçebe olarak çadırlarda veya çölde yaşayanlar, Cuma namazını kılamazlar.

3) O yerde daha evvel Cuma namazı kılınmamalıdır. Cuma namazının gayelerinden birisi de Müslümanları bir arada toplamaktır. Onun için tek bir yerde kılınması daha münasiptir. Ancak, fazla kalabalıktan bu mümkün değilse, ihtiyaç nispetinde birkaç yerde kılınabilir. Aksi takdirde zaruret olmadan birkaç yerde Cuma namazı kılınırsa, ilk tekbiretül- ihramı getiren cemaatin namazı sahih olur. Diğerlerinin Cuma namazı sahih olmadığı için öğle namazını kılmaları şarttır.

4) Cuma namazının, cemaatle kılınması.

5) Kırk kişinin toplu olarak imama uyması. Yani Cuma namazının kendisine farz, hür ve mükellef olan kırk kişinin hazır bulunmasıdır. Bunlardan biri ayrılırsa, Cuma sahih olmaz. Cuma namazının başından sonuna kadar, bu evsafa haiz kırk kişinin bulunması gerekir.

6) İki hutbe okumak: İki hutbeyi ayakta okumak ve bu iki hutbe arasında oturmak farzdır.

HUTBENİN RÜKÜNLERİ

1) Her iki hutbede Allah'a hamd etmek. En az "Elhamdülillah" demek.
2) Hz. Muhammed (S.A.V.)'e salâvatı şerife getirmek.
3) Takva ile tavsiye etmek.
4) Bir ayet okumak.
5) Müminlere dua etmek.

HUTBENİN ŞARTLARI

1) Hutbenin bütün rükünlerinin Arapça okunması. Şayet Arapça okuyacak yoksa o belde sakinleri mesul olur. O zaman da Cuma namazını değil; öğle namazını kılarlar. Fakat vaaz ile nasihatler, Arapçanın dışında başka bir lisanla yapılmasında mahzur yoktur.

2) Hutbeleri vakit içinde okumak. Yani her iki hutbeyi de öğle vaktinde okumak.

3) İki hutbe arasında oturmak. Yani iki hutbe arasında az bir miktar, üç ayet okuyacak kadar oturmak.

4) İki hutbeyi cemaat huzurunda okumak. Yani okunan hutbeleri kırk kişinin işitmesi gerekir. Bunlardan bir kısmı sağır olup, hutbeleri işitmesi mümkün olmasa, Cuma namazları sahih değildir.

5) Hutbe ile namaz arası, başka bir şey ile kesilmemek.

6) Hatip hades ve her türlü pislikten temiz olmak.

7) Hatibin avretlerinin örtülü olması.

8) Hatibin hutbeleri ayakta okuması. Şayet gücü yetmese veya hasta olsa oturarak okuyabilir.

9) Her iki hutbenin, namazdan evvel okunması.

10) Hatibin, en az kırk kişinin işitebileceği bir sesle hutbeleri okuması.

TERAVİH NAMAZI

Ramazan ayına mahsus olup, azı iki çoğu yirmi rek'attan ibaret bir sünneti müekkededir. Teravih namazının vakti, yatsı namazından fecre kadar devam eder. Her dört rek'atında bir az oturup istirahat edildiği için buna "Teravih" denilmiştir.

Her iki rek'atta bir selam vermek ve on selam ile teravih namazını bitirmek gerekir. Sabah namazının sünneti gibi kılınır, yalnız teravih namazını kılabileceği gibi, cemaatle de kılınabilir.

Teravih namazını acele etmek suretiyle erkâna riayet etmeden ve kelimelerin hakkının verilmeden kılınması caiz değildir. Namazın erkânına

riayet ederek yavaş yavaş kılmak sünnettir.

BAYRAM NAMAZI

Müslümanların, senede iki bayramı vardır: Ramazan bayramı ile kurban bayramıdır. Her iki bayram kadın erkek ve her mükellef için sünneti müekkededir. Tek başına kılınacağı gibi, cemaatle de kılınabilir. Vakit gün doğuşundan, zevaline kadardır.

Bayram namazı, iki rek'attır. İlk önce iftitah tekbiri alınır. Sonra yedi tane tekbir alınır. Ve her tekbir arasında "Subhanallahi ve'lhamdülillahi velâ ilâhe illâllâhu vallahu ekber" denir. Daha sonra Fatiha ve "Kaf" suresi okunur. Rükû ve secdeye gidilir. Tekrar ikinci rek'atta ise aynı şekilde Fatiha'dan önce beş tekbir alınır. Fatiha ve "el-kamer" suresi okunduktan sonra rükû ve secdeye varılır. Ka'deye oturulur, tahiyyat okunduktan sonra selamla namaz biter. Namazdan sonra Cuma namazı gibi iki hutbe okunur.

Bayram namazından evvel yıkanmak, güzel elbise giymek ve koku sürmek sünnettir. Ayrıca koç kurban etmek. Bir hadis-i şerifte: " Aleyhis salatü ves-selam Efendimiz çok güzel iki koç kurban etti ve bunları bizzat kendi eliyle keserek bunların biri benim diğeri ümmetimden kurban kesemeyenler içindir diye niyet ederek Bismillahi Allahu Ekber dedi ve kesti."

MİSAFİR (YOLCU) NAMAZI

Vatanından kalkıp, muayyen bir mesafeye gitmeye başlamış olan kimseye misafir denir. Bu durumda olan şahıslara ibadetlerinde çeşitli kolaylıklar gösterilmiştir.

Takriben seksen beş kilometrelik bir yol gidecek olan kişi, ramazanda oruç tutup tutmamakta tamamen muhayyerdir. Yani isterse oruç tutar, istemezse hiç tutmaz, bilahare kaza eder. Eğer yolculuk meşakkatli değilse, oruç tutması daha hayırlıdır.

Şayet gideceği yol, 127 kilometreden fazla ise dört rek'atlı namazları kısaltabilir. Ayrıca öğle namazını ikindiye, akşam namazını da yatsıya tehir edebilir. Yine ikindi namazını öğleye, yatsı namazını da akşama getirip beraberce kılabilir.

Dört gün bir yerde kalmaya niyet eden kimse, giriş ve çıkış günleri hariç oraya vardığında yolculuğu sona ereceğinden, seferi namaz kılamaz. Şayet işin ne zaman biteceği belli olmasa ve her zaman biteceğini umarsa, on sekiz güne kadar seferi namaz kılabilir. Daha işi devam ederse seferi

namaz kılamaz.

SEFERİ NAMAZIN ŞARTLARI

1) Bir maksat için yola çıkmak. Bu hem dünya hem de dini bir iş için olabilir.

2) Yolculuk hırsızlık yapmak, yol kesmek ve adam öldürmek gibi caiz olmayan işler için olmaması.

3) Muayyen bir yere gitmek. Nereye gideceği belli olmasa, ne kadar dolaşırsa dolaşsın seferi namaz kılamaz.

4) İlk tekbirde namazı kısaltma niyetini göstermek.

5) Namazın sonuna kadar, yolculuğun devam etmesi.

6) Namazları kısaltmanın caiz olduğunu bilmesi.

CEM'İ TAKDİM VE TE'HİR

127 Kilometreden fazla bir yolculuk yapan kimse, dört rek'atlı namazları iki rek'at olarak kısaltabilir. Muhayyerdir, dilerse de farzları yine dört rek'at olarak kılabilir.

Ayrıca öğle namazını ikindiye, akşam namazını da yatsıya tehir edebilir. Buna "CEM'İ TEHİR" denir. İkindiyi öğleye, yatsıyı da akşama getirebilir. Buna da "CEM'İ TAKDİM" denir.

CEM'İ TAKDİM İÇİN ŞARTLAR

a) Tertibe riayet: Şayet öğle ile ikindi namazı birlikte kılınacaksa, önce öğle, sonra da ikindi namazı kılınır. Eğer akşam ile yatsı namazı kılınacaksa, önce akşam sonra yatsı namazı kılınır.

b) İlk namazda, diğer namazı da cem'i takdim olarak kılacağına niyet getirmek. Mesela öğle namazını kılarken, ikindi namazını da cem'i takdim olarak kılacağına içinden niyet getirmesi gerekir. Yani, kıldığı ilk namazın içinde, tekbirden selam arasında herhangi bir yerde niyet getirebilir.

c) Cem'i takdimde kılınan namazlar arasında, iki rek'at miktarından fazla bir fasıla vermemek. Mesela öğle namazını kıldıktan sonra; iki rek'at miktarı kadar fasıla vermeden hemen arkasında ikindi namazını kılmak gerekir.

d) Cem'i takdim edilen ikinci namazın başına kadar yolculuğun devam etmesi icap eder.

CEM'İ TEHİR İÇİN ŞARTLAR

a) Birinci namaz vaktinde, bu tehir edeceğine dair niyet etmek. Mesela öğle namazını ikindi namazının vaktine tehir edeceğine dair niyet etmek. Aksi taktirde namaz kazaya kalır.

b) Yolculuğun iki namazı kılıncaya kadar devam etmesi gerekir.

HASTALARIN NASIL NAMAZ KILACAKLARI

Hasta olup, ayakta namaz kılamayacak kadar çok aciz olan kişiye İslam dini, çeşitli kolaylıklar göstermiştir. İslam ibadetlerinde asla güçlük yoktur, herkes gücüne göre hareket eder. Kişi ayakta namaz kılacak güçte değilse, oturarak namaz kılar. Ona da gücü yetmese sağa veya sola yaslanmak suretiyle namaz kılar. Buna da gücü yetmese sırt üstü yatarak namaz kılar. Nihayet buna da gücü yetmiyorsa işaretle dahi namaz kılabilir. Yani, namaz hastanın kendisine nasıl kolay ve zararsız olursa öylece kılabilir. Hiçbir mani durum yoktur. Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis-i şerifte şöyle buyurdu: "Ayakta namaz kıl, gücün yetmezse oturarak, buna da gücün yetmezse yaslanarak buna da gücün yetmezse sırtüstü uzanarak namaz kıl" Bu hadis'ten anlaşılacağı gibi namazın terkine asla müsaade verilmemiştir. Hatta rükû ve sucuda gitmeyecek kadar aciz ise, o zaman namazı başı ile işaret ederek kılar. Rükû'da başını biraz eğer, sucuda ise ondan biraz daha fazla eğmek suretiyle kılar.

GEÇMİŞ NAMAZLARIN KAZASI

İslam dini namaza çok ehemmiyet vermiştir. Namazı vaktinde kılmak gerekir. Hiçbir meşru özrü yok iken, bile bile vaktinden sonraya namazı bırakmak çok büyük günahtır. Bu durumda hem Tevbe etmek, hem de geçirdiği namazı kaza etmek gerekir.

Namazın sukutunu mubah kılan özürler şunlardır: Hayız ve lohusalık halinde, kadınların geçirmiş oldukları namazları kaza etmezler. Ayrıca sar'a gibi bir baygınlık veya cinnet geçirmiş olanlar bu durumdan özürlü sayılırlar. Unutkanlık veya uyku gibi özürlerde ise, geçirdiği namazlardan dolayı günahkâr sayılmaz. Yalnız geçen bu namazları kaza etmesi gerekir. Fakat bilerek sarhoş olanlar, bilahare geçirmiş oldukları bütün namazları kaza etmeleri gerektiği gibi, bu durumlardan da Tevbe etmeleri şarttır.

Kaza ederken tertibe riayet etmek sünnettir. Mesela, sabah namazını uyku ile geçiren bir kimse, öğle namazını kılmadan evvel onu kaza etmesi

lazımdır. Kazası olan geçirmiş olduğu namazların hepsini, hesap etmek suretiyle eksiksiz olarak kaza etmesi gerekir. Aksi takdirde hiçbir nafile namazı kılamaz.

İSKAAT-I SALAT

İskat; lügat manası düşürmektir. İhtiyarlıktan dolayı oruç tutmayan kimse kefaret vermeye mecburdur. Yemin içinde kefaret verilir. Ancak terk edilen namazlar için Cumhuru ulemaya göre kefaret yoktur. Bazı büyük ulemaya göre kefaret vardır.

Buna göre ölen kimse terk ettiği her namaz için, bir avuç buğday verecektir. İskat, ölünün bıraktığı mirastan yapılır. Eğer ölü hiç miras bırakmamış ise, iskattan mahrum kalmaması için, borç alınıp merasimle yapılmasında fayda vardır.

Bu durum ibadet için bir ihtiyattır. Ve ölü kendisine yapılan bu iskaat-ı salâttan mutlaka fayda görür. Çünkü fakir ve muhtaç olanlara yardım etmek, onları sevindirmek şüphesiz faydalıdır. Ölü, Allahu Teâlâ Hazretlerinin fazlı keremi ile af edileceği umulur.

CENAZE NAMAZI

Cenaze namazı farz-ı kifayedir. Orada bulunanlardan bir kısmı bu vazifeyi yaparsa, diğerleri bu borçtan kurtulur. Cenaze namazı ölü için yapılan bir duadır. Allah'tan ölünün affolunmasını istemektir.

Cenaze namazında ölü kıbleye karşı konur. İmam tam ölünün göğsü hizasında durur. Üç saf cemaat yapılarak namaz kılınır.

CENAZE NAMAZININ RÜKÜNLERİ

1) Niyet getirmek: Allah rızası için cenaze namazını kılmaya niyet eder. Ölü erkek ise "şu erkek için" kadın ise "şu kadın için" diye niyet eder. Eğer ismini söyler ve yanılırsa namazı fesada gider.

2) Kıyam: Gücü yeterse, cenaze namazını ayakta kılmak.

3) Dört tekbir almak.

4) Birinci tekbirin sonunda Fatiha okumak.

5) İkinci tekbirden sonra, Hz. Muhammed (S.A.V.)'e salâvat getirmek.

6) Üçüncü tekbirden sonra ölüye dua etmek.

7) Dördüncü tekbirden sonra, selam vermek.

Gayri Müslimlerin, İslam'ın bir kısmını inkâr edenlerin anasını veya

babasını kasten haksız yere öldürenlerin ve öldürülmüş yol kesicilerin namazı kılınmaz.

ŞEHİT

Allah yolunda canını feda eden Müslüman'a "Şehit" denir. İslam dininde, şehitlik büyük bir mertebedir. Allahu Teâlâ Hazretleri şehit olanın, kul hakkı dışında kalan bütün günahlarını affeder. Şehit, yıkanmayarak sırtındaki elbise ile gömülür.

İki çeşit şehit vardır:

1) Ahiret şehidi: Zulmen ve haksız yere öldürülen, gurbette ölen ve suda boğulan gibi. Yalnız bunlar yıkanır, kefenlenir ve namazları kılınır.

2) Dünya ve ahiret şehidi: Allah'ın ulu adı için muharebede öldürülen kimsedir. Şayet yarayı aldıktan sonra dünya menfaatlerinden faydalanamayarak ölmüşse, şehit yıkanmayarak elbisesiyle gömülür. Eğer yemiş, içmiş, uyumuş ve tedavi görmüşse o zaman yıkanır.

TAZİYE

Ölü defnedildikten sonra, onun hısım ve akrabalarına gidilerek, taziye etmek sünnettir. Ölünün akrabalarına sabrı tavsiye etmek ve onları teselli etmek gerekir. Bu arada ölüye de dua etmek lâzımdır. Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis-i şerifte şöyle buyuruyor: "Herhangi bir Müslüman bir musibetten dolayı Müslüman kardeşini taziye ederse, mutlaka Allah (C.C.) kıyamet gününde kendisine taltif elbiselerini giydirecektir."

Ölünün akrabalarına o gün ve o gece yemek götürmekte sünnettir. Çünkü onların yemek yapacak halleri yoktur. Aç kalmamaları için yemek götürmek gerekir.

Ayrıca ölü vefat ettiği yerde gömülmesi lazımdır. Nakli pek caiz değildir. Ancak Mekke veya Medine şehrine yakın yerde ölse, onu oraya nakletmekte bir sakınca yoktur.

KABİRLERİ ZİYARET

Kabirleri haftada bir gün giderek, ziyaret etmek faydalıdır. Hem ölümü hatırlamak ve hem de bu arada ölülere dua etmek lazımdır. Bilhassa Cuma ve cumartesi günü gidilmesinde büyük yarar vardır. Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis-i şerifte şöyle buyuruyor: "Kabirleri ziyaret ediniz. Çünkü onlar size ölümü hatırlatır."

Erkeklerin kabirleri ziyaret etmesi sünnettir. Kadınların ise mekruhtur. Ayakta kıbleye doğru ölünün yüzüne karşı durarak ona dua etmek lazımdır. Daha sonra oturarak “Yasin” veya başka bir Kur’an-ı Kerim suresini okumak büyük sevaptır.

Kabirleri ve kabristanı her zaman temiz tutmak gerekir. Mümkünse kabristana yaş ağaçların dikilmesinde büyük fayda vardır. Çünkü ağaçlar hal lisanı ile Allahu Teâlâ Hazretlerini tespih ederler ve orada yatan iman sahibi ölüler şüphesiz bu durumdan istifade ederler. Ulemanın, Salih zatların kabirleri kaybolmaması için yanlarına bir taş dikmek ve isimlerini yazmakta hiçbir sakınca yoktur.

ZEKÂT

Zekât, lügat manası temizlemektir. Hür ve Müslüman olan her şahsa farzdır. Seneden seneye malın muayyen bir miktarını fakirlere vermektir. Bunun için buluğ şart değildir. Hatta mecnun (deli) olanların mallarından da zekât verilir.

Zekât namaz ile birlikte otuz yedi yerde Kur’an-ı Kerim’de zikredilmiştir. Ayrıca on yerde zekât ayrı olarak emr olunmuştur. Kur’an-ı Kerim’in birçok yerlerinde zikredilmesi, zekâta gösterilen büyük ehemmiyeti belirtir. Ayrıca bu emri yerine getirmeyenin de şiddetle cezalandırılacağını gösterir. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur’an-ı Kerim’de şöyle emretmiştir:

“Ve namaz kılın ve zekât verin.” (Bakar Suresi, Ayet 43)

Yine:

“Eğer onlar, Tevbe ederler, namaz kılarlar, zekât verirlerse, din kardeşleriniz olurlar.” (Tevbe Suresi, Ayet 11)

Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis-i şerifte: “Mallarınızı zekât ile koruyunuz, hastalıklarınıza sadaka ile deva ediniz, bela dalgalarını dua ile niyaz ile karşılayınız” diye buyurdu.

İslam dininin, zekâtı farz kılınmasında büyük hikmetler vardır. Her şeyden önce yoksul, fakir, muhtaç ve aciz olanlara yardım etmek insanlık görevidir. Ayrıca yardım cemiyete bir ahenk ve düzeni sağlar. Zekât, Allahu Teâlâ Hazretlerine karşı bir şükran vazifesidir. Bu da ancak zenginlerin maddi olarak muhtaçlara yapacakları yardımla olur. Kendisine verilen servetten yardım etmeyen şahıs Allaha karşı nankörlük etmiş olur.

ZEKÂT LAZIM OLAN MALLAR

1) Ehli hayvan (koyun, keçi, sığır, manda ve deve)

2) Toprak mahsulleri (ekinden, ağaçtan)
3) Gümüş ve altın (para)
4) Ticaret
5) Maden
6) Asari atika

HAYVANLARIN ZEKÂTI
(ZEKÂTIN ŞARTI)

Zekât, hür ve Müslüman'a farzdır. Zekât vermek için buluğa girmek şart değildir, mecnunlarda velileri vasıta ile zekât vermeleri gerekir.

HAYVANLARIN ZEKÂT ŞARTI

1) Deve, sığır, koyun ve keçi gibi hayvanlardan zekât verilir. Çünkü bunların faydaları sayılamayacak kadar çoktur. Hz. Muhammed (S.A.V) bir hadis-i şerifte şöyle buyuruyor: "Müslüman'ın ne kölesine, ne de atına zekât vardır."

2) Hayvanları hariçte otlatmak. Eğer dışarıda otlatılmayıp, yemlendirilen hayvansa zekâtı yoktur. Çünkü bu durumda hayvanların masrafları çok olduğundan zekât yoktur.

3) Bir sene üzerinden geçmesi. Yani bu hayvanların bir sene elde bulundurulması lazımdır. Sene içerisinde malını satar, devreder, hibe eder veya tamamen telef ederse yine zekât düşer. Bir hadis-i şerifte: "Üzerinden bir sene geçmeyince hiçbir malda zekât yoktur."

4) Mala malik olmak. Eğer malı ancak borcunu karşılıyorsa ona zekât yoktur. Çünkü zekât mal fazlası için çıkarılır.

5) Nisaba malik olmak. O nisaba malik olmayan kişi, yine zekâttan muaftır.

DEVE NİSABI

Beş deveye kadar zekât yoktur.

5'ten 10'a kadar iki yaşına girmiş bir koyun veya üç yaşına girmiş bir keçi.

10'dan 15'e kadar iki koyun.

15'ten 20'ye kadar üç koyun.

20'den 25'e kadar iki yaşına girmiş dişi deve veya üç yaşında erkek deve.

25’ten 36’ya kadar üç yaşında bir erkek deve.
36’dan 46’ya kadar dört yaşında bir deve.
46’dan 61’e kadar beş yaşında bir dişi deve.
61’den 76’ya kadar beş yaşında bir deve.
76’dan 91’e kadar üçer yaşında iki dişi deve.
91’den 121’e kadar dört yaşında iki dişi deve.
121’den 130’a kadar üçer yaşında üç dişi deve.
Bundan sonra her 40 devede üç yaşında bir dişi deve.

SIĞIRIN ZEKÂTI

29 Sığıra kadar zekât yoktur.
30’dan 39’a kadar iki yaşına girmiş dana.
40’tan 60’a kadar üç yaşında bir dana.
Bundan sonra her 40’ta bir, üç yaşında bir inek verilir.

KOYUN VE KEÇİNİN ZEKÂTI

40’a çıkıncaya kadar koyun ve keçiden zekât yoktur.
40’tan 120’ye kadar bir yaşında bir koyun veya üç yaşında bir keçi.
121’den 200’e kadar aynı yaşta iki koyun.
201’den 399’a kadar üç koyun.
400 koyunda ise dört koyun verilir.

TOPRAK MAHSULLERİNİN ZEKÂTI

Toprak mahsullerinden, buğday, arpa, pirinç, nohut, mercimek, bakla, mısır, darı ile hurma ve üzümün zekâtı vardır. Diğer meyvelerin ise zekâtı yoktur. Bir hadis-i şerifte: “Beş (vesk) olmayan hububat ve hurmadan zekât yoktur.” Beş vesk’in karşılığı şöyle gösteriliyor. 390 okka: 499,3 kilo eder. Bu miktardan aşağısına zekât yoktur.

Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerifte: “Gök ve pınar suyunun sulandığında onda bir, dolapla sulandığında onda birin yarısı vardır.” Buyurmuşlardır.

Ekin, akarsu, yağmur, nehir ve baraj kanalıyla sulanıyorsa zekâtı onda birdir. Kova, dolap, hayvan ve motor gibi şeylerle sulanıyorsa yirmi de bir zekât verilir.

ALTIN VE GÜMÜŞÜN ZEKÂTI

Altının nisabı yirmi miskal, gümüşün ise iki yüz dirhemdir. Bir hadis-i şerifte: “Ne yirmi miskala baliğ olmayan altına, ne de iki yüz dirhemden az olan gümüşte zekât vardır.”

Bu günkü ölçülere göre 85 gram altın, gümüşün ise nisabı 595 gramdır. Bu miktar bir sene bir adamda kalsa kırkta bir itibariyle zekât verir. Yani altın ve gümüşün zekât miktarı kırkta birdir.

MADEN ZEKÂTI

Altın ve gümüş olmayan madenlerden zekât yoktur. Eğer altın ve gümüş çıkarıyorsa, kırkta birini zekât verir. Yalnız bu durumda bir senenin geçmesi şart değildir. Nisab tamamlanınca zekât verecektir.

TİCARET MALLARININ ZEKÂTI

Ticaret malının da zekâtı vardır. Ticaret niyetiyle getirilen eşyanın üzerinden bir sene geçmekle nisaba baliğ olduğu anda zekâtı kırkta bir olarak verilir.

FITR ZEKÂTI

Fıtr zekâtının farz oluşunun çeşitli hikmetleri vardır. Her şeyden önce fakirlere fıtr zekâtını vermekle onlara maddi olarak yardım edilmiş olunur. Hali vakti yerinde olan, dar bir günde fakirleri sevindirmiş olduğundan, Allahu Teâlâ Hazretlerinin rızasına mazhar olacağı umulur. Ayrıca fıtr zekâtı ramazan ayı veya bayramda verildiğinden orucun kabulüne bir vesile olabilir.

Günlük, yani 24 saatlik nafakasından fazla bir serveti olan, fıtr zekâtını vermekle mükelleftir. Fitre bir sa’dır. Yani iki kilo yüz altmış altı gramdır. Bunu yediği şeyin aynı cinsinden veya daha iyisinden çıkarıp vermesi gerekir. Mesela buğday yiyiyorsa arpa çıkaramaz. Fitre; buğdayı, arpa, pirinç, mısır ve hurma gibi herkesin yediği şeyden verilebilir. Zekât kime veriliyorsa, fıtr zekâtını da o şahıslara dağıtması gerekir. Aile reisi bakmakla mükellef olduğu şahısların fitresini vermesi gerekir. Bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz (S.A.V.): “Faydalandığınız her şahsın sadaka-i fıtrını veriniz.” Buyurdu.

Aile reisi evvela çocuklarının, sonra ailesinin, daha sonra hizmetçilerinin fitresini çıkartması lazımdır.

ZEKÂTIN EDASI

Zekât verecek olan şahsın şu hususlara riayet etmesi gerekir:

1) Niyet: Zekât çıkartıldığı vakit niyet etmek gerekir. Şöyle ki: malımın farz olan zekâtını veriyorum, diye niyet etmesi lazımdır. Mecnunun veya buluğa girmemiş olanın malına ait zekât verilince, velisinin onun yerine niyet etmesi kâfidir.

2) Sene sonu tamamlanınca hemen zekâtı vermek. Zamanında zekâtını vermeyen günahkâr olur. Ayrıca meşru bir mazereti yok iken, zekâtı tehir eder ve bilahare bu mal elinden telef olursa zekât borcu sakıt olmaz.

3) Zekâtı aynen ödemek. Mesela altının zekâtını gümüşten, gümüşün zekâtını ise altından ödeyemez. Bu hususta Şafii'nin kesin kavli budur.

4) Zekât alanın, zekâtı müstahak olması. Müstahak olmayan şahıslara, zekât vermemek gerekir. Verildiği takdirde başkalarının hakkı gasp edilir.

ZEKÂT VERİLECEK KİMSELER

Kur'an-ı Kerim'in Tevbe Suresi'nin 60. ayetinde zekâtın sekiz sınıf insana verileceği kesin olarak bildirilmektedir. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Sadakalar , (zekâtlar) Allah tarafından bir farz olarak ancak şunlar içindir: Fakirler, miskinler, Zekât toplayıcılar, kalpleri Müslümanlığa ısındırılmak istenenler, mükatab köleler, Allah yolundaki gaziler ve yolda kalmışlar, Allah Âlim'dir, Hâkimdir." (Tevbe Suresi, Ayet 60)

Şimdi bu sekiz sınıfı izah edelim:

1) Fakir: Malı ve kazanma imkânı olmayan kişidir. Bir günlük yiyecek ve elbisesi olan fakir değil, miskindir. Eğer kazancı günlük nakafasına yetmiyorsa, yine fakir sayılır. Şüphesiz iş ve güç sahibi olması değildir.

2) Miskin: Geliri giderini karşılamayan kimsedir. Meskeni, tarlası kitapları, sanat aletleri ve giydiği elbise onu hiçbir zaman miskinlikten kurtarmaz. Yeter ki bunlara ihtiyacı olsun, ihtiyaçtan fazlası varsa bunları hemen satması gerekir. Aksi takdirde miskin sayılmaz.

3) Zekât memuru: Zekâtı toplayan memurlardır. Eğer topladıkları zekât kendi maaşlarına yetmezse, maaşları devlet hazinesinden tamamlanır.

4) Kalpleri İslam'a ısındırılmış olanlar: Yani Müslüman olmuş, Fakat

tam olarak İslamiyet'e ısınmamış kişilerdir. Bu zatlara zekât vermekle hem bunları İslam'a ısındırmak, hem de diğer gayri Müslimleri teşvik etmek babından çok faydalıdır.

5) Köleler: Para ile azad edilebilecek kölelere zekât verilir. Mesela, Müslüman olmuş bir köle, efendisinden satın alınarak azad edilebilir. Böylelikle Müslüman olan köle esaretten kurtarılmak suretiyle hürriyetine kavuşturulur.

6) Borçlu olanlar: Borçlu olup borcunu ödeyecek bir durumda olmayanlara zekât verilir. Eğer borçlu bu parayı kötü yolda harcamışsa ve Tevbe etmişse yine ona zekât verilir. Çünkü borç kişinin hürriyetini tam olmasa da kısmen kısıtlar. Onun için o Müslüman'ı bu durumdan kurtarmak gerekir.

7) Gaziler: Allah yolunda savaşanlardır. Şayet nafakaları devlet tarafından karşılanmıyorsa, zengin olsalar dahi savaş devam ettiği müddetçe onlara zekât verilebilir.

8) Yolcular ve misafirlerdir: Yola çıkmış yolcu veya misafir fakir ise ona zekât verilebilir. Şayet bu yolcu veya misafirin memleketinde malı mülkü varsa, sadece ona yerine gidecek miktar kadar zekât verilebilir.

Zekât Müslümanların hakkıdır. Gayri Müslimlere verilemez. Ayrıca zekât veren kişi anasına, babasına, dedesine, ninesine, zevcesine, oğullarına, kızlarına bunların çocuklarına ve torunlarına zekât veremez. Çünkü bunlara zekât verecek olursa menfaat kısmen dahi olsa kendisinde kalmış olur.

Zekât veren şahıs, ilk önce fakir ve muhtaç olan akrabalarına dağıtması daha hayırlıdır. Erkek kardeşlere, kız kardeşlere ve bunların evlatlarına, dayılara, teyzelere ve bunların evladına dağıtması daha efdaldir.

ZEKÂTI ALANIN VAZİFELERİ

1) Zekât, muhtaç ve yoksul olan kişinin ihtiyacını gidermek için verilir. Zekâtı alan, aldıklarını bakmakla mükellef olduğu kişilerin nafakası için harcamalıdır. Yolda aldığını kötü yollarda harcarsa, şüphesiz Allahu Teâlâ Hazretlerinin vermiş olduğu nimete nankörlük etmiş olur ve böylece Allah'ın gazabına da müstahak olur.

2) Zekâtı verene dua etmek. Rızkı veren Allah'tır. Kul hiçbir zaman rızık verici değildir. Allahu Teâlâ Hazretleri ile zekâtı alan arasında, veren kişi sadece bir vasıtadır. Yoksa rızık verici asıl gaye değildir. Buna rağmen yine zekâtı verene dua ve teşekkür etmek gerekir. Bir hadis-i şerifte Hz. Muhammed (S.A.V.) şöyle buyurmuştur: "Size bir hediye verildiğinde ona

misliyle mukabelede bulunun. Eğer buna gücünüz yetmiyorsa, ona karşılayacak derecede kendisine dua ediniz.”

3) Aldığı zekâtın helal olup olmadığına bakmalıdır. Şayet zekâtı verenin kazancı haram yollardan ise, o zekâtı kabul etmemelidir. Çünkü haram para hiçbir zaman zekâttan sayılmaz. Ancak; helal paradan zekât çıkarılabilir. Zekâtı alan şayet çok muhtaç bir vaziyette ise, ihtiyacı nispetinde bu paradan alabilir. Aksi takdirde alması caiz değildir.

4) Zekâtı alan şahıs, müstahak olmalıdır. Yani yukarıda saydığımız sekiz sınıfın, birisine dâhil olması gerekir. Aksi takdirde müstahak olmadığı halde zekât alsa başkasının hakkını tamamen gasp etmiş olur.

ORUÇ

İslam’ın beş şartından birisi de ramazan-ı şerifte oruç tutmaktır. Oruca niyetlenip tan yeri ağarmaya başladığı zamandan, güneş batıncaya kadar, yememek, içmemek ve cinsi münasebette bulunmamaktır. Oruç Hz. Muhammed (S.A.V.)’in Medine’ye hicretinin ikinci senesinde farz olunmuştur. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyuruyor:

“Ey iman edenler! Üzerinize oruç farz yazıldı. Farz kılındı. Nitekim sizden evvelkilere yazılmış, farz kılınmıştı. İçinizden her kim hasta ve yolcu olursa; tutmadığı oruçlar yerine diğer günlerde tutsun. İhtiyarlık veya başka sebeplerden dolayı oruç tutmaya takatleri yetmeyenler fidye versinler. Fidye ise, bir fakiri doyurmaktır. Kim ki iyilik isteyerek fazlaca verirse bu onun için bir hayırdır. Eğer siz orucun büyüklüğünü bilseniz; her nerede olursa olsun oruç tutmanın daha hayırlı olduğunu kabul ve tasdik edersiniz. Kur’an-ı Kerim’in indirildiği Ramazan ayı, insanlar için hidayet kaynağıdır. Bu ay Kur’an-ın ve hakka giden yolun öncüsüdür. (Çünkü Kur’an ilk olarak Ramazan ayında nazil oldu.) İçinizden her kim bu aya ulaşırsa; onda oruç tutsun. Her kim hasta veya yolcu olursa; başka günlerde yerine tutsun. Allah sizin için kolaylık ister. Sizin için zor şeyleri emretmez. Orucun adedini tamamlayınız. Size doğru yolu gösteren Allah’ı tazim ederek “Allahu Ekber” deyin ki şükretmiş olasınız.” (Bakara Suresi, Ayet 183–185)

Orucun faydaları sayılamayacak kadar çok olduğundan bunları sıralamaya imkan yoktur. Her şeyden önce oruç tutan kişi, Allahu Teâlâ Hazretlerinin yanında bir melek gibidir. Çünkü oruçlu kişi melekler gibi yemez, içmez ve cinsi münasebette bulunmaz. Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis-i şerifte şöyle buyurdu: “Allahu Teâlâ abid olan gençle, melekler iftihar eder ve buyurur: Ey benim için şehvetini terk edip gençliğini feda eden genç, sen benim katımda bazı meleklerim gibisin.” Oruç Allah’a mahsus bir ibadet olduğundan sevabı hesapsızdır.

Yine hadis-i kutside Allahu Teâlâ Hazretleri buyuruyor: “Her hasene, on mislinden yedi yüz misline kadardır. Yalnız oruç bana mahsustur, onun mükâfatını da ancak ben veririm.”

Oruç tutan kimse, açtığı zaman muhtaç olanların hallerinden anlar. Bu durumdan sonra onlara yardım etmeyi herhalde arzular. Oruç, insanın merhamet duygularını geliştirir, fakir ve zengini adeta eşleştirir. Sağlık yönünden de insanın vücuduna faydaları vardır.

ORUCUN VACİB OLMASININ ŞARTLARI

1) Müslüman olmak: Ancak Müslüman olanlara oruç tutmak vaciptir. Gayri Müslimlere vacip değildir. Hatta kâfirler Müslüman olduklarında, kâfirlik süresince geçen oruçlarını kaza etmezler. Ancak Müslüman olup daha sonra İslam'dan dönen kimse için, kaza etme mecburiyeti varıdır.

2) Âkil olmak: Deli olanlara oruç tutmak vacip değildir. Çünkü bunlar kalem dışı sayılır. Âkil olan erkek ve kadın her Müslüman'a oruç farzdır.

3)Baliğ olmak: Baliğ olmayan çocuklara oruç borç değildir. Ancak tutmasında hiçbir sakınca yoktur.

4) Oruç tutmaya gücü yetmek: Fazla yaştan mütevellit bir şahıs oruç tutamıyorsa, her gün için yediklerinden birer avuç muhtaçlara verecektir. Şayet zayıf olup, oruç tutunca takatsiz düşecek veya emzikli bir kadının sütü azalıp çocuğa bir zarar gelme korkusu varsa, o zaman orucu bozar ve bilahare tutmadıkları günleri kaza eder.

5) Temiz olmak: Hayız ve nifas halinde olan kadın namaz kılamaz ve oruç tutamaz. Bilahare tutmadığı günleri hesap ederek günü gününe kaza etmek mecburiyetindedir. Namazı ise kaza etmez.

6) Sıhhatli olmak: Kişi hasta olup oruç tutacak bir vaziyette değilse tutmaz. Fakat iyi olduktan sonra tutmadıklarını kaza etmek mecburiyetindedir.

7) Mukim olmak: Misafirler ve seferde olanlar yani 85 kilometrelik bir yola çıkanlar oruçlarını bozabilirler. Ancak seferden döndüklerinde, tutmadıkları günleri günü gününe kaza ederler.

ORUCUN FARZLARI

1) Niyet getirmek: Her gün için ayrı ayrı niyet getirmek şarttır. Bütün ramazan ayı için tek bir niyet kâfi değildir. Şöyle niyet getirilir: “Allahu Teâlâ’nın bana farz ettiği ramazan orucunu tutmaya niyet ettim .” diye açık bir şekilde söylemek gerekir.

2) Ramazan ayının ilk gününü beklemek: Ancak bu da hilali görmekle olur. Âdil bir kimsenin şahadetiyle ay görülürse oruç tutulur. Şayet hava bulutlu, ay görülecek bir değilse, o zaman şaban ayı otuz gün olarak hesap edilir ve böylece oruç tutulur.

3) Oruç hatırında iken orucu bozan şeylerden kendini men etmek: Orucu bozan şeyler şunlardır: Yemek, içmek, burna akıtmakla dimağa giden ilaç ile arkadan yapılan şırınga orucu bozar. Fakat oruçlu olduğunu unutan bir şahsın yemesi ve içmesi halinde orucu bozulmaz.

4) Kasten kusmamak: Kendi isteğiyle kusarsa orucu bozulur. Ama kendiliğinden istemeyerek kusarsa, ne kadar fazla olursa olsun orucu bozulmaz. Zaruret halinde boğazda bulunan balgamı yutarsa, oruca zarar vermez. Ama bunu ağzına aldıktan sonra yutarsa oruç bozulur.

5) Cinsi münasebetten kendini alıkoymak: Bilerek cinsi münasebette bulunan şahıs hem orucu bozulduğu gibi ona ayrıca kefaret de lazım gelir. Ama unutarak münasebette bulunursa bir şey lazım gelmez. Gece cünüp olduktan sonra sabahlarsa yine orucu bozulmaz sadece yıkanır.

6) İsteğiyle meninin çıkmasından sakınmak: Eliyle veya sürtmekle menisini getiren bir şahsın orucu bozulur. Fakat buna kefaret lazım gelmez.

7) Deli, baygın veya sarhoş olarak bütün gün şuurunu kaybetmemek: Eğer günün sadece bir kısmını bu şekilde geçirirse o zaman orucu bozulmaz.

8) Hayız ve nifas görmemek: Hayız ve nifas halinde oruç bozulur.

ORUCUN MEKRUHLARI

1) Bir şey tatmak. Ancak bir zaruret hali varsa tadabilir.
2) İftarı geciktirmemek. Vakit dolunca orucu bozmak gerekir.
3) Sakız çiğnememek. Eğer sakızdan mideye bir şey gitse oruç bozulur. Mesela sakız çiğnenmemiş tadı içeriye girse oruç tamamen fasid olur.
4) Öpmek ve kucaklaşmak. Eğer bu durumda şehvet ve tahrik edilerek inzal vukua gelirse oruç bozulur.
5) Kan aldırmak veya hacamat yapmak. Zayıf düşüreceğinden mekruhtur.
6) Hamama gitmek.
7) Misvak kullanmak. Bu zevalden sonra olursa mekruhtur.
8) Gözüne sürme çekmek.
9) Lezzet veren şeylere bakmak.

ORUCUN SÜNNETLERİ

1) Sahurda kalkıp yemek yemek. Mümkün olduğu kadar, sahuru tehir ettikten sonra yemek.
2) İftarda acele etmek. Güneş tamamen battıktan sonra yani akşam ezanı okunduğunda iftarda bir az acele etmek gerekir.
3) Hurma veya su ile orucu açmak.
4) Ramazan ayında fazla zikir ve Kur'an-ı Kerim okumak
5) İmkân nispetinde bu ayda bol miktarda sadaka vermek.
6) Ramazanın son on gününde, itikâf'a girmek.

ORUÇ TUTMAMAYI MÜBAH KILAN ÖZÜRLER

1) Yolculuk. En az seksen beş kilometrelik bir yola çıkan kimse oruca niyet etmeyebilir. Bilahare tutmadığı bu günleri kaza eder. Şayet bu yolculuk hiçbir güçlüğe mucip değilse, oruç tutması şüphesiz bozmasından daha çok hayırlıdır.
2) Hastalık. Hasta olanlar oruç tutmayabilirler. İyileştiklerinde tutmadıkları günleri kaza ederler.
3) Gebelik ve emziklilik. Gebe veyahut emzikli olan kadın oruç tuttuğu takdirde şayet kendisine veya çocuğuna bir zarar geleceğinden korkarsa orucunu bozar. Tutmadığı günleri kaza eder ayrıca fidye vermesi de şarttır.
4) İhtiyarlılık. Oruç tutmaya gücü yetmeyen pek yaşlı kimse, her gün için fidye verir. Artık tutmadığı o günler için ayrıca kaza etmesi gerekmez.

ORUÇ YEMENİN CEZALARI

1) Kaza: Özürlü olsun veya olmasın ramazanda oruç tutmayan, tutmadığı o günleri hesap ederek kaza etmek mecburiyetindedir. Hayız ve nifasta olan kadın da bu hükme tabiidir.
2) Kefaret: Oruçlu olduğunu bildiği halde; cinsi münasebette bulunan kimse o günü kaza etmekle beraber ayrıca buna kefaret de lazım gelir. Kefaret bir köle azat etmektir. Gücü yetmezse iki ay fasılasız bir şekilde oruç tutmaktır. Buna da şayet gücü yetmezse, altmış fakiri doyurmaktır. Bilerek yemek ve içmek için kefaret lazım gelmez.
3) Fidye: Oruç tutmayan gebe veya kefaret lazım gelmez.
3) Fidye: Oruç tutmayan gebe veya emzikli kadının her gün için birer avuç (buğday, arpa veya hurma cinsinden bir şey) vermesidir. Ayrıca tutmadığı günleri de kaza eder.

NAFİLE ORUCU

Nafile oruç, farzın dışında kişinin kendi arzusu ile tuttuğu orucudur. Ramazan ayından sonra en faziletli günler Arefe, Zilhiccenin ilk on günü olarak tespit edilmiştir.

Bir insan daimi olarak oruç tutabilir. Buna hiçbir mani durum yoktur. Fakat Peygamberimiz (S.A.V.) ramazanın dışında hiçbir ayı boydan boya oruçlu olarak tutmuş değildir. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerifte şöyle buyurmuşlardır: “En makbul oruç, kardeşim Davud (A.S.)’ın orucudur. Birgün yer bir gün tutardı.” Bir hadiste: “Ramazandan sonra en makbul ay Muharrem ayıdır.” Buyurmuşlardır.

Her ayın on üç, on dört ve on beşinci günleri oruç tutmak faziletlidir. Hafta oruçlarına gelince pazartesi, perşembe ve cuma günleridir. Ayrıca Muharremin dokuz, on ve on birinci günlerini tutmak sünnettir.

İTİKÂF

Bir mescide ve cami gibi bir yerde itikâf niyetiyle oturmaktır. İtikâftan kasıt camide ibadet etmektir. Camide itikâf etmek sünnettir. Ramazan ayının son on gününde itikâf etmek hem sünnet ve hem de çok hayırlıdır.

İTİKÂFIN RÜKÜNLERİ

1) İtikâfa niyet getirmek. Niyetsiz olarak camide kalmak itikâf sayılmaz. İtikâfın muteber olabilmesi için mutlaka niyet getirmek şarttır.

2) İtikâf cami veya mescide yapılmalı. Büyük camilerde yapılması daha hayırlıdır. Mesela Mescidi - El- Haram, Mescid-i Nebevi ve Mescid-i Aksa’da itikâfın yapılması daha hayırlıdır. İmamı Şafiî’ye göre itikâf ta’zime layık olan bir mahalde yapılabilir ki o da ancak cami veya mescittir. Bu itibarla evler bu hükme tabii değildir.

3) İtikâf için az dahi olsa camide kalmak. İtikâf için bir süre camide kalmak şarttır. Bu süre “Suphanallah” denilmesinden, bir lahza kadar fazla olan bir zamandır. Ama sadece camiden geçmek itikâf için kâfi gelmez.

4) Mütekif (İtikâfa giren kimse) Müslüman, akıllı ve temiz olmalıdır. Gayri Müslimler ibadet, deli olanlar ise niyete ehil değildir. Temiz olmayanlarda bilindiği gibi camiye giremezler.

HAC

İslam'ın temel esaslarından birisi de hacca gitmektir. Hac; mal ve bedenen yapılan bir ibadettir. Gücü yetene hayatta bir sefer, hac farzını yerine getirmesi şarttır. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Naspı hac etmeye çağır ki piyade olarak, zayıf develer üzerinde bulunarak her uzak yollardan sana gelsinler." (Hac Suresi, Ayet 27)

Yine Allahu Teâlâ:

"Kendileri için menfaatli olan şeyleri müşahede ve elde etsinler diye." (Hac Suresi, Ayet 28)

Ziyaret edenlerin, Allahu Teâlâ Hazretleri tarafından affedileceği beyan edilmiştir. Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadiste buyuruyor: "Kim ki hac eder, kötü söz konuşmaz ve istikametten ayrılmazsa, annesinden yeni doğmuş gibi, bütün günahlarından sıyrılır." Yine Peygamberimiz (S.A.V.): "Haccı mebrur, bütün varlığı ile dünyadan hayırlıdır. Makbul haccın mükâfatı, ancak cennettir." Yine bir hadiste: "İnsanların en büyük günahkârı Arafat vakfesinde bulunup da, Allahu Teâlâ'nın kendisini mağfiret etmediğini zannedendir."

Hacca gidenlerin, kul hakkı dışında kalan bütün günahları affedileceğine göre, gücü yeten hiç geciktirmeden bu farzı eda etmesi gerekir. Hatta bazı âlimlere göre vakfede bir kimsenin günahı affedildiği zaman, Allahu Teâlâ Hazretleri tarafından Arafat'ta bulunan bütün insanların günahları affedilir.

HACCIN ÂDABI

1) Helal para ile hac etmelidir. Haram ve şüpheli olan paraları götürmekten sakınmalıdır. Haram para ile zahiren hac ederse dahi, Allahu Teâlâ Hazretlerinin yanında herhalde makbul hac değildir. Hatta bazı zatlara göre, helal olmayan para ile hac etmek haramdır.

2) Kul borçları varsa ödemelidir. Yola çıkmadan evvel yanında emanet varsa bunu sahibine ödemeli. Vasiyetini şahit huzurunda yapmalı, şayet vadesi gelmiş borçları varsa tediye etmelidir. Mutlaka kul borçları için hacca gitmeden evvel helalleşmelidir.

3) Bütün günahlarından tamamen Tevbe etmelidir. Şayet kazaya kalmış namaz veya orucu varsa kaza etmelidir.

4) Hac farizasını ifa ederken, muvakkaten ticareti terk etmelidir. Her ne kadar ticaret meşru ise de, huzur içinde ibadet etmek için bunu terk etmek şarttır. Aksi taktirde bu kutsal yolda kendini ibadete değil, ticarete vermiş olur.

5) Hac yolculuğu hakkında, münasip Salih zatlarla müşaverede bulunmak.

6) Kimlerle arkadaş olacağına, hangi yol ve vasıta ile yolculuk yapacağına dair istişare yapmak.

7) Kendisine her hususta yardımcı olabilecek Salih arkadaşlar bulmaya çalışmak.

8) Yolda arkadaşlarıyla çekişmekten sakınmak.

9) Yolculuğun pazartesi veya perşembe günü olmasına dikkat etmek.

10) Yola çıkmadan evvel annesinin ve babasının rıza ve sevgisini kazanmaya dikkat etmek. Eğer nafile hac ise annesi veya babası bu yolculuğa rızası göstermeseler hacca gitmesi uygun değildir. Nafile olmayan hac için mani olsalar, o zaman onlara itaat etmez.

11) Muhtaçlara bu arada bol bol yardım etmek, ayrıca anne v babasına, aile efradına, akrabalarına, dostlarına ve vatanına dua etmek gerekir.

HACCIN HİKMETİ

Hac bedeni ve mali bir ibadettir. Allahu Teâlâ Hazretlerinin insana vermiş olduğu beden sıhhatiyle mali varlığa karşı yapılan şükran ve ayrıca bir kulluk vazifesidir.

Bütün Müslümanların kıblesi olan ve Hz. İbrahim (A.S.) gibi büyük bir peygamberin makamını ihtiva eden Kâbe-i Mükerreme'de yapılacak ibadetin sevabı şüphesiz hesapsızdır. Ayrı ayrı yerlerden gelen Müslüman toplulukları arasında din birliği, din kardeşliği ve din sevgisi adeta yeniden canlanır.

Hz. Muhammed (S.A.V.)'in doğup büyüdüğü beldeyi görmek, onunla birlikte dini yaymaya uğraşan sahabeleri ziyaret etmek şüphesiz çok faydalıdır. Bu durum hiçbir şeyle mukayese edilemez.

Hac'ca gitmenin maddi ve manevi faydaları sayılamayacak kadar çoktur. İnsana dinini ve dünyasını öğreten bir okul gibidir. Ayrıca makbul haccın karşılığı, ahirette cennettir.

HACCIN FARZ OLMASININ ŞARTLARI

1) Müslüman olmalıdır. Hac Allahu Teâlâ'nın farz ettiği bir ibadettir. Her şeyden evvel ibadet edebilmek için iman etmek gerekir. O halde gayri Müslimler iman etmeden evvel, hac etmişlerse sahih değildir. Bunlar Müslüman olduktan sonra şartlar eğer mevcutsa, yeniden hac etmeleri

gerekir.

2) Baliğ olmalıdır. Bir çocuk yani buluğa ermeden evvel hac'ca gitse, bu onun için nafile ibadet sayılır. Hac sayılmaz. Buluğa erdikten sonra eğer şartlar mevcutsa, tekrar hac'ca gitmesi gerekir.

3) Âkil olmalıdır. Deli olan hac ile mükellef değildir.

4) Hür olmalıdır. Köleler ve cariyeler hac ile mükellef değildirler. Çünkü başkalarının emrindedirler. Şayet bu arada hac'ca gitmişlerse onlara nafile ibadet sayılır. Hür olduktan sonra şartlar tahakkuk ederse, yeniden hac'ca gitmek gerekir.

5) Hac'ca gidip gelinceye kadar kendisinin yapacağı bütün masraflarla, aile efradının nafakaları bulunmalıdır. Hac'ca gidip gelinceye kadar bakmakla mükellef olduğu aile efradının nafakasını temin etmelidir. Ayrıca kendisi için lazım olan vasıta ve yolda yapacağı bütün masraflara mukabil parası bulunmalıdır.

HACCIN EDASININ ŞARTLARI

1) Vücut sıhhatte bulunmalıdır. Bizzat hacca edecek olan şahsın vücudunun sıhhatte olması gerekir. Hasta, kötürüm, felçli ve çok ihtiyar olan kimse bizzat hac'ca gidemeyeceği için başkasını yollamakla mükelleftir. Şayet âmâ olan bir şahıs diğer şartlar tahakkuk etmişse ve ona rehber olacak birisi varsa bizzat hac'ca gitmesi gerekir.

2) Hissi mânialardan hâli bulunmalıdır. Hapis yatan veya dış memleketlere çıkması yasak olan bir şahıs, bizzat hac'ca gidemeyeceği için şayet şartlar tahakkuk etmişse yerine başkasını göndermekle mükelleftir.

3) Yolda emniyet bulunmalıdır. Yolda can ve mal emniyeti bulunmasa, hac'ca gitmesi farz olmaz. Başkasına da emniyet bulunmadığından yerine yollamakla mükellef değildir.

4) Hac için en az seksen beş kilometrelik bir yolculukta bulunacak olan kadının yanında kocası, mahremi veya kendisinden başka iki kadın bulunmalıdır. Beraberinde böyle kimseler bulunmasa bir kadın için farz olmaz.

HACCIN SIHHAT ŞARTLARI

1) İslam olma. İslam olmak haccın farz olmasının şartı olduğu gibi, sıhhatinin de şartıdır. Gayri Müslimlerin hac'ca gitmesi sahih değildir.

2) Akıllı olma. Deli olanlar mükellef olmadıkları için hacca etmeleri sahih değildir.

3) Mekânı mahsus. Haccın rükünlerini ifa edebilmek için tayin edilmiş olan yerlerde bulunmak gerekir. O da ancak Arafat ile Kâbe'dir.

4) Vakti mahsus. Şevval, Zilkade ve Zilhiccenin ilk on günüdür. Bu aylardan birinde yapılabilir, daha evvel veya daha sonra yapılması caiz değildir.

HACCIN RÜKNÜ

1) Arafat'ta vakfe. Yani Arafat sahasında hazır bulunmaktır.
2) Tavaf. Kâbe'nin etrafında dönmektir.
3) Sa'y. Safa ile Merve arasında gidip gelmektir.
4) Tıraş olmak.
5) Hac niyetiyle ihram. Hac nevilerinin birine niyet etmektir. Haccı veya umreyi veyahut her ikisini eda için yapılır.
6) Tertip

İHRAMIN YASAKLARI

1) Dikişli elbise giymek. İhrama giren erkek üstünde ki bütün dikişli olan elbiselerini çıkarması gerekir. Aksi takdirde ihrama girmesi haramdır. Yalnız bir peştamal kuşanır, üzerine de bir omuz havlusu alır. Başını ve ayaklarını açık bulundurur. Çünkü başı ihramdadır.

Kadın yalnız yüzünü örtmez. Bunu dışında istediği elbiseyi giyebilir. Kadının yalnız yüzü ihramdadır.

2) Koku sürünmek. İhramdan evvel koku sürülebilir. Fakat ihrama girdikten sonra misk, anber ve kâfur gibi şeyleri süremez.

3) Saçlarını ve tırnaklarını kesmek. İhrama girdikten sonra saçlarını ve tırnaklarını kesemez. Bunlardan birini yaparsa kurban kesmesi gerekir.

4) Cinsi münasebette bulunmak. Zevcesiyle cinsi münasebette bulunamaz.

5) Münasebetin başlangıcı olan öpmek, okşamak, onunla ilgili bir söz söylemek haramdır.

6) Av avlamak. Eti yensin yenmesin hiçbir av avlayamaz.

İHRAMIN SÜNNETLERİ

1) Yıkanmak.
2) Tırnak, koltuk ve kasık temizliği yapmak.
3) Güzel koku sürmek.

4) Saç ve sakalını taramak.
5) Bıyıklarını kesmek.
6) İki rek'at ihram namazını kılmak.

ARAFAT'TA VAKFE

Vakfe yeri Arafat sahasıdır. Arefe günün zeval vaktinden başlar, bayram gününün fecrine kadar devam eder. Bu süre içinde Arafat'ta cüz'i bir miktar dahi kalsa vakfe farizası için kâfidir. İbrahim (A.S.)'in mescidinde vakfe yerine kadar yürümek, Nemire mevki yakınında çadırını kurarak vakfe için yıkanmak, o gece Mina'da yatmak ve imama yakın Kıble'ye karşı durarak bol bol tespih ve dua etmek sünnettir.

TAVAF

Tavafın lügatte manası, bir şeyin etrafında dönmektir. Tavafın adedi Kâbe'nin etrafında yedi defa dolaşmaktan ibarettir. Her bir dönüşe "şavt" denir. Tavafa Haceri Esved'in bulunduğu köşeden başlamak suretiyle, Beyti Muazzam sola alınarak kapısına doğru sağa gidilmekte devir tamamlanır. Kâbe'yi tavaf etmek adeta namaz kılmak gibi bir ibadettir. Yalnız tavafta konuşulabilir.

Tavafül ifaza ise, Arafat'tan indikten sonra yapılan tavaftır.

TAVAFÜL İFAZANIN ŞARTLARI

a) Tavaf, ihram ve Arafat'tan sonra olmalı.
b) Bayram gecesinin yarısından sonra başlamalı.
c) Tavafa niyet etmeli.
d) Kâbe'nin etrafında olmalı.

TAVAFIN SÜNNETLERİ

1) Beden ve elbisenin temiz olması. Tavaf, namaz gibi bir ibadettir. Onun için her türlü temizliğe dikkat etmek gerekir. Ayrıca avret yerini de örtmek şarttır.

2) Sağ kolunu serbest bırakmak. Tavafta, sağ omuzu peştamalla örtmemek açık bırakmaktır.

3) Tavafa, Hacerül Esved'e yakın bir yerden başlamak. Mümkünse Kâbe'ye üç adım mesafede bulunursa daha makbuldür.

4) Remel yapma. Bu yedi dönüşün ilk üçünde koşar gibi yürümek. Bundan maksat gayri Müslimlerin gözünü yıldırmaktır.

5) Hacerül Esved'i istilam edip öpmektir. Fazla izdiham olursa Hacerül Esved'i öpmek mekruhtur. Şayet bu arada başkalarına eziyet yapılıyorsa o zaman haramdır.

6) Yedi kere dönerek tavaf tamamlanınca, Hacerül Esved ile Kâbe kapısı arasında dua etmek.

7) Makam-ı İbrahim'de iki rek'at namaz kılmak.

SA'Y

Safa ile Merve tepecikleri arasında yedi defa gidip gelmektir. Safa kapısından çıkıp, Kâbe'yi görebilecek bir şekilde Safa tepesine tırmanmaktır. Safa tepesini çıktığı zaman Kâbe'ye yönelerek tekbir, tehlil ve salatü selamda bulunur.

SA'YIN SAHİH OLMASININ ŞARTLARI

1) İhramdan sonra olmalı.
2) Bir tavaftan sonra olmalı.
3) Sa'ya Safa'dan başlamalı.
4) Safa ile Merve arasında yedi defa gidip gelmeli.

TIRAŞ OLMAK

Tıraş olmak rükündür, yapılmadığı zaman hac fasit olur ve kurban ile telafi edilemez. Sakalı, bıyığı veya vücudunun herhangi bir tarafını tıraş etmek kâfi gelmez. Erkeklerin bu arada saçlarından en az üç tel tıraş etmeleri şarttır.

HACCIN VACİPLERİ

1) İhrama mikat denilen yerde girmek,
2) Müzdelife'de gecelemek,
3) Mina'da gecelemek,
4) Mina'da cemrelere taş atmak,
5) Veda tavafında bulunmak.

Bunlardan birisini terk etmekle hac fesada gitmez. Yalnız yapmayan günahkâr olur. Ayrıca kurban kesmesi de gerekir.

MÜZDELİFE

Müzdelife Mekke'den dört, Arafat'tan iki saat uzaklıkta bir yerdir. Arafat'tan ayrıldıktan sonra Müzdelife'ye gelinir. Geceyi Müzdelife'de geçirir. Yarı geceden evvel ayrılanın, vakfesi caiz değildir. Kurban cezasına çarptırılır. Gece yarısından sonra ayrılanın vakfesi caizdir.

TAŞ ATMAK

Mina'ya geldikten sonra, Mina'da üç çukur vardır. Bunlara "Cemretül-Akabe", "Orta Cemre", "Küçük Cemre" adı verilmiştir. Bayram günü yalnız Cemretül – Akabe'ye "Bismillah, Allahu Ekber" denilerek yedi taş atılır. Diğer bayram günlerinde ise üçüne de sıra ile ilk önce Küçük Cemre'ye sonra Orta Cemre'ye ve daha sonra Cemretül – Akabe'ye yine aynı şekilde "Bismillah, Allahu Ekber" diyerek yedişer taş atılır.

Bir taş terk edilirse bir avuç buğday, iki taş terk edilirse iki avuç buğday verilmesi gerekir. Üç veya daha fazla taş terk edilirse o zaman kurban kesilmesi şarttır.

TAŞ ATMANIN ŞARTLARI

1) Taşı atmak. Taşı cemreye atmadan oraya gidip koymak kifayet etmez. Mutlaka atılan taşı fırlatmak gerekir.

2) Atılan taş olmalı. Taş yerine başka bir şey atmak caiz değildir.

3) Cemrelere yedişer taş atmak. Şayet bu yedi taş birden atılırsa kifayet etmez, hepsi ancak bir taş yerine geçer. Her taşı ayrı ayrı atmak gerekir.

4) Taşı cemreye atmak. Şayet cemreyi kast etmeden taş fırlatılmışsa olmaz. Mutlaka cemre hedef alınmalı.

TAVÂFÜL – VEDA

Hac vazifesini yapıp bitirdikten sonra memleketine avdet edecek olan şahıs ilk önce Mekke'deki bütün işlerini bitirir ve ihtiyaçlarını temin eder. Daha sonra veda tavafını yapar. Yani yedi kere Kâbe'yi tavaf eder. Makamı İbrahim'de iki rek'at tavaf namazını kıldıktan sonra dua ederek kalkar ve geri geri çekilerek Harem-i Şerif'ten çıkar.

HACCIN SÜNNETLERİ

1) İhrama girerken yıkanmak. Bu mümkün değilse, abdest almak gerekir.
2) İhramdan sonra iki re'kat namaz kılmak.
3) İhramdan evvel güzel koku sürmek.
4) Hz. Muhammed (S.A.V.)'e sık salatü selamda bulunmak.
5) Mekke'ye gündüzün girmek. Mümkün olduğu kadar, Mekke'nin dışında evvela yıkanmak daha sonra gündüzün Mekke'ye girmek.
6) Kâbe'yi sık sık nafile tavaf etmek.

RASULİ EKREM EFENDİMİZİN KABRİNİ ZİYARET

Allahu Teâlâ Hazretlerine erdiren vesilelerden en başta, Hz. Muhammed (S.A.V.)'in kabrini ziyaret etmektir. Çünkü Allahu Teâlâ'nın yanında O'ndan daha değerli ve üstün bir yaratılmış yoktur. Bütün kâinat O'nun nurundan yaratılmıştır. İnsanları vahşetten kurtarıp hakiki medeniyete götüren yine O'dur. Bütün beşeriyetin tek şefaatçisi en son ve en büyük önderidir.

O halde Hz. Muhammed (S.A.V.)'in kabrini ziyaret etmek, en faziletli bir görevdir. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerifte şöyle buyuruyor: "Vefatımdan sonra beni ziyaret eden, hayatta beni ziyaret eden gibidir." Yine Peygamberimiz (S.A.V.) başka bir hadiste buyuruyor: "Yalnız beni görmek maksadıyla ziyaretime gelenler, Allahu Teâlâ'nın izniyle şefaatimi hak etmişlerdir."

Bu durum karşısında hacca gidipte, Hz. Muhammed (S.A.V.)'in kabrini bir imkânsızlık nedeniyle ziyaret edemeyen kimse sünnete muhalefet etmiş olur. Bu inançta olmayan kimse ise İslam halkasından çıkmıştır. Bir hadisi şerifte Peygamberimiz (S.A.V.) şöyle buyuruyor: "Hali müsait iken beni ziyaret etmeyen bana cefada bulunmuş olur." Bu hadisten anlaşılacağı gibi Peygambere eziyet eden, şüphesiz Allah'ın gazabına uğrar.

Hz. Muhammed (S.A.V.)'in bulunduğu Medine-i Münevvere'ye gidecek olan zat, yolda sık sık salatü selam okumalıdır. O beldeye yaklaşınca güzelce yıkanmalı, yeni veya yıkanmış elbisesi varsa giymeli, yaya olarak ve ihtiramlı bir şekilde şehre girmelidir.

Peygamberimiz (S.A.V.)'in mescidine girince evvela iki re'kat namaz kılmalıdır. Çünkü bu mescitte namaz kılmak çok hayırlıdır. Hatta Medine'de bulunduğu müddetçe beş vakit farzlarını cemaatle bu mescitte kılmalıdır. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadisi şerifte şöyle buyuruyor: "Benim şu

mescidimde bir namaz, Mescid-i Haram'dan başka, bütün mescitlerde kılınan bin namazdan daha hayırlıdır."

Sonra Peygamberimiz (S.A.V.)'in kabrine gider, dört adım uzakta hürmetle ve tevazu ile durur, dilediği hayırlı duayı yapar.

Bir arşın kadar ileri giderek Hz. Ebubekr-i Sıdık (R.A.)'ın kabri önüne gelir. Çünkü Hz. Ebubekr-in başı, Hz. Muhammed (S.A.V.)'in omuzları hizasındadır. Hz. Ömer'in başı ise Hz. Ebubekr-in omuzları hizasındadır. Ziyaretçi olan Hz. Ebubekr ile Hz. Ömer'in başları hizasında saygılı bir şekilde durur ve hayırlı duada bulunur.

BAKİ KABRİSTANI ZİYARET

Baki kabristan şehitlerin, mücahitlerin, sahabe-i kiramın ve tabiînlerin yattığı bir mezarlıktır. Bu mübarek kabristanı, bilhassa Cuma günleri ziyaret etmek çok iyidir. İlk önce orada yatanların hepsine selam verilmeli ve duada bulunulmalıdır. Ayrıca Hz. Muhammed (S.A.V.)'in sevgili oğlu Hz. İbrahim ile kızı Hz. Fatıma, Hz. Osman, Hz. Abbas, Hz. Hasan, Hz. Zeynel Abidin, Hz. Aişe ve Peygamberimiz (S.A.V.)'in halası Safiye ile sütannesi Halimetüs-Sa'diyye'yi ziyaret etmelidir.

UHUD ŞEHİTLERİNİ ZİYARET

Uhud dağının eteğinde seyyidüşşüheda Hz. Hamza (R.A.) ve Peygamberimiz (S.A.V.)'in kaynı olan Abdullah bin Cahş ile orada yatan sair bütün şehitlerin mübarek kabirlerini ziyaret etmelidir. Bilhassa Perşembe günü Uhud şehitlerini ziyaret etmek çok daha iyidir.

Hz. Muhammed (S.A.V.) her cumartesi günü Kuba mescidine giderdi. Orada iki re'kat namaz kılar ve dua ederdi. O halde Uhud şehitlerini ziyaretten sonra Kuba mescidine gidip iki re'kat namaz kılmalıdır. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadisi şerifte buyuruyor: "Evinden çıkıp Küba'ya giderek orada iki re'kat namaz kılmak bir umreye muadildir."

Küba'ya yakın bir yerde Eris kuyusu vardır. O'nu da ziyaret etmelidir. Zira Hz. Muhammed (S.A.V.)'in yüzüğü, Hz. Osman'ın elinden buraya düşmüştür.

Medine-i Münevvere'de bulunduğu müddetçe mukaddes makamların hepsini ziyaret etmelidir. Bilhassa Mescidi Nebevi'de farz namazları cemaatle kılmalıdır. Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis-i şerifte buyuruyor: "Kim benim şu mescidimde kırk vakit namaz kılarsa, kendisine azap ateşi ve nifaktan birer berat yazılır."

NİKÂH

Nikâh, evlenmeyi mübah kılar. Nikâh akdedilirken koca, karı veli ve adil iki şahit huzurunda yapılmalıdır. Nikâhı akdetmek "ENKAHTU" sözüne tarafların "nikâhı kabul ettim" demeleri ile tazammum eder. Ancak o zaman cinsi mukarenet helal olur. Aksi takdirde nikâh yapmadan evlenmek haramdır.

Nikâhın faydaları sayılamayacak kadar çoktur. Evlenmekte asıl gaye çocuk edinmektir. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur: "Evleniniz ki çoğalasınız." Yine bir başka bir hadiste: "Kadın, şehvet için değil, evlad için mubah olmuştur."

Nikâh kişiyi haramdan korur. Evlenmek için lazım olan masraf ile mehiri tedarik edebilen kimsenin evlenmesi gerekir. Çünkü dinin emrettiği bir vazife olup ayrıca evlenmek sünnettir. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur: "Ey gençler topluluğu! Sizden evlenmeye gücü yeten evlensin. Çünkü evlenmek gerçekten harama bakmayı engelleyici, namus için en koruyucu bir vesiledir. Evlenmeye gücü yetmeyen oruç tutsun. Çünkü oruç, onun için şehvet kırıcıdır."

Yine başka bir hadiste: "Ey ümmetim! Harama bakmaktan çekinin. Haram kalbe şehvet getirir."

KOCA İÇİN NİKÂHIN SAHİH OLMASININ ŞARTLARI

1) İhramda olmaması. İhramda olan bir şahıs, nikâh akdedip evlenemez. İhramda yapılan nikâh sahih değildir.

2) Muhtar olmalı. Zorla bir erkeği nikâhlandırmak suretiyle evlendirmek caiz değildir. Yapılacak nikâhın kendi rızası ile olması gerekir.

3) Muayyen olması. Erkeğin kiminle nikâh yapacağı, açıkça belli olması gerekir.

4) Şer'i bir maninin bulunmaması. Kendisine şer'en haram olan bir kadınla erkek nikâh yapamaz.

ZEVCE İÇİN NİKAHIN SAHİH OLMASININ ŞARTLARI

1) İhramda olmaması.
2) Muayyen olması.
3) Nikâha mani bir halin olmaması. Başkası ile nikâhlı olan veya idde durumunda olan bir kadın nikâh yapamaz.

HELAL OLMAYAN KADINLAR

İslam dini evlenmeyi meşru kılmıştır. Neslin devamı için şüphesiz evlenmek şarttır. Fakat herkes istediği kadınla evlenemez. Helal olan kadınlar olduğu gibi, kendisi ile evlenmek yasak olan kadınlar da vardır. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de haram kılınmış olan kadınları bildirmiştir. Ayetin Türkçesi:

"Sizlere şunlar haram kılındı: Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeşlerinizin kızları, kız kardeşlerinizin kızları ve sizi emziren sütanalarınızla sütkız kardeşleriniz; kaynanalarınız; kendileriyle zifafa girdiğiniz kadınlarından yanınızda bulunan üveyi kızlarınız –şayet anaları ile zifafa girmemiş iseniz almakta beis yoktur- ve kendi sulbünüzden gelmiş öz oğullarınızın karıları, iki kız kardeşi cem etmeniz." (Kur'an-ı Kerim'in 4. Suresi, Ayet 23)

Bu ayete göre bunlar arasında nikâh asla caiz değildir. Çünkü taraflar arasında nesep yakınlığı ile edebi bir mahremiyet vardır. Onun için anneler, nineler, kızlar, kızların kızları hemşireler, halalar, teyzeler, kardeşler, hemşirelerin kızları, sütkardeşleri ve sütanaları müebbeden haram olan kadınlardır.

Bir Müslüman kadın asla bir gayri Müslim'le evlenemez. Kati surette haramdır. Çünkü İslam'ın şerefine ve menfaatlerine aykırı düştüğü için yasaklanmıştır.

MUVAKKATEN HARAM OLAN KADINLAR

1) Başkasının nikâhında veya iddeti altında bulunan kadınlar. Başkasının nikâhında veya iddeti altında bulunan bir kadın evlenemez. Ancak evlenebilmesi için nikâhın ortadan kalkması gerekir. İddet durumu varsa sürenin bitmiş olması lazımdır.

2) Üç talak boşanmış olan kadınlar. Böyle bir kadının kocası ile tekrar evlenebilmesi için başkası nikâh yapması gerekir. Ancak ondan sonra, eski kocası ile evlenebilir.

3) Dörtten fazla olan kadınlar. Bir erkek, dört kadından fazlasını alması şer'en haramdır.

4) Zevcenin kız kardeşi, hala ve teyzesi.

5) Hiçbir dine mensup olmayan kadınlar. Yalnız semavi kitaplara inanan Yahudi veya Nasranî bir kadınla evlenmek her ne kadar mekruh olmakla beraber haram değildir.

KARI İLE KOCANIN BİRBİRİNE KARŞILIKLI VAZİFELERİ

İslam dini evliliğe gerekli ehemmiyeti göstermiştir. Evli olan karı ile koca birbirlerine karşı ayrı ayrı vazifeleri vardır. Her şeyden evvel karı koca ölünceye kadar beraber aynı çatı altında kalacaklarından birbirlerini sevmeli ve samimi olmalıdırlar.

Erkek aile reisi olduğu için evin bütün ihtiyaçlarının temelidir. Evde daima kadınla iyi geçinmeli nezaketle ve yumuşaklıkla muamele de bulunmalıdır. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerif'te buyurmuştur: “Kadınların hakkına tecavüz etmekten sakının. Onlar size her hususta yardımcıdırlar. Onları Allahu Teâlâ'nın emri ile aldınız. Hak Teâlâ, onları size helal kılmıştır.”

Yine başka bir hadis'te: “Müminlerin imanca en kâmil olanları ahlakı güzel ve ailesine nezaketle muamele edenlerdir. Sizin hayırlınız, karısına hayırlı olandır. Ben aileme karşı sizin en hayırlınızım.” Buyurmuştur.

Kadının sözlerine kızarak onunla gürültü yapmak asla doğru bir hareket değildir. Her zaman erkek ağır başlılığını muhafaza etmelidir. Erkek karısını kıskanmalı ve şeriatın men ettiği yerlere göndermemelidir. Çünkü bu durum karı koca arasındaki sevginin ve aile rabıtasının gevşeyip çözülmesine vesile olabilir. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerif'te şöyle buyuruyor: “Kim ki her sabah ailesinin gönlünün her istediğini yapacak olur, Cenabı Hak o kimseye cehennemi müstahak kılar.”

Aile bağının tam olarak kuvvetlenebilmesi için kadın kocasına riayet etmeli ve onu evin reisi tanımalıdır. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerif'te buyuruyor: “Kocasının bütün vücudundan irin ve cerahat aksa da karısı onu yalamış olsa, yine de onun hakkını ödeyemez. Âdemoğluna secde etmek caiz olsaydı, kadınların kocalarına secde etmelerini emrederdim.”

Yeter ki kocası kendisine günahı emretmiş olmasın. Kadın evin idaresine ve çocukların terbiyesine itina göstermelidir. Kocasının kazancını fuzuli yerlerde israf etmemelidir. Kadın kocasını üzecek her türlü hareketlerden sakınmalı şayet bir kusur görürse sabretmelidir.

ANA VE BABANIN ÇOCUKLARINA KARŞI VAZİFELERİ

Ana ile babanın kendi çocuklarına karşı vazifeleri, sayılmayacak kadar çoktur. Doğan çocuğun, tüm beşeriyette faydalı olabilmesini temin etmek gerekir. Bu görev de ancak ana ile babaya düşer. Çünkü maddi

olsun, manevi olsun çocuk bütün hastalıkları ilk önce ana ve babasından alır.

Çocuğa her şeyden önce güzel terbiye vermek gerekir. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerif'te buyuruyor: "Çocuklarınıza iyi bakınız. Onları güzel terbiye ediniz."

Allahu Teâlâ Hazretleri tarafından çocuk ana babaya temiz olarak verilir. Eğer güzel terbiye edilirse, maddi ve manevi yüksek mertebelere çıkabilir. Aksi takdirde çocuk beşeriyet için bir mikrop olur. Çocuğunu seven ana ve baba onun istikbalini iyi hazırlamalıdır. Tahsil ve terbiyesine gerekli bütün ihtimamı göstermelidir.

Çocuk esasında Allahu Teâlâ Hazretleri tarafından ana ile babaya verilen büyük bir nimettir. Bu nimeti çok güzel kullanmak gerekir. Çocuğu İslam adabı ile terbiye etmek, şüphesiz istikbali için şarttır.

ÇOCUKLARIN ANA VE BABALARINA KARŞI VAZİFELERİ

Ana ve babalarına çocuklar çok saygılı olmalıdır. Onlara her hususta hürmet ve itaat etmek şarttır. Çünkü çocuğun dünyaya gelmesine vesile olan, muhabbet ve şefkatle besleyen ana ve babasıdır. Ana ve babasına bakmayan, ihtiyaçlarını zamanında temin etmeyen çocuk Allahu Teâlâ'nın gazabına müstahak olur. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Rabbin, şunları kat'i olarak ferman buyurdu: İbadeti ancak kendisine ediniz ve babaya anaya ihsan ve iyilik yapın; birisi yahut ikisi de yanında ihtiyarlık haline gelirse, sakın onlara "üf" deme, onlara darılma ve yüzlerine bağırma, ikisine de ikramlı ve tatlı söz söyle. İkisine de merhametten düşünerek, acıyarak, kanat indir ve de ki: Rabbim! İkisine de merhamet buyur, onlar beni küçük iken nasıl terbiye etmiş Sen de her ikisine merhamet buyur, Rabbiniz gönüllerinizdekini daha iyi bilir. Ana, baba haklarında iyilik ederseniz, Allah sizi bağışlar, çünkü O, günaha Tevbe edenlere muhakkak Gafur'dur. (İsra Suresi, Ayet 23,24,25)

Çocuk üzerinde ananın hakkı, babaya nazaran iki kattır. Bir sahabe Peygamberimiz (S.A.V.)'e kime iyilik edeyim diye sorunca şu cevabı vermiştir. "Ananıza, Ananıza, Ananıza, babanıza, daha sonra en yakın olanlara" diye buyurmuştur. Başka bir hadis-i şerif'te Peygamberimiz (S.A.V.): "Cennet, anaların ayakları altındadır." Buyurmuştur.

Hele ihtiyarlayıp muhtaç bir vaziyette olan ana ve babaya bakmaktan daha şerefli bir iş yoktur. Çünkü böyle olan ana ve babaya bakmak Allahu

Teâlâ Hazretlerinin rızasını kazanmaya ve cennete girmeye vesile olur. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerif'te buyuruyor: "Yazıklar olsun o adama ki yanında anası yahut babası veya her ikisi de ihtiyarlıyor da sonra o adam da cennete giremez."

Kur'an-ı Kerim'i dikkatle tetkik edecek olursak "Allah'a ibadet ediniz" emrinden sonra "Anaya, babaya iyilik ediniz" deniliyor. Bu da Allah'ın ana ve babaya gösterdiği büyük ehemmiyettir. Eğer Kur'an-ı Kerim'in bu emrine rağmen çocuk yine ana ve babasını ihmal ederse şüphesiz Allahu Teâlâ Hazretlerinin azabına müstahak olur. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerif'te buyuruyor: "Ey Müslümanlar! Allah'tan korkun ve hısımlarınızı arayıp sorun, çünkü bundan daha çabuk görülen bir sevap yoktur. İsyandan sakınınız. Çünkü bunun cezası her şeyden çabuktur. Sakın anaya, babaya karşı gelmeyin, çünkü cennetin güzel kokuları dört yüz yıllık yoldan duyulduğu halde Allah'a yemin ederim ki anaya, babaya asi olanlarla hısım ve akrabasını tanımayanlar, bu kokuyu duyamayacaklardır."

Çocuklar ölen ana ve babalarına da hayırlı duada bulunmaları gerekir. Kabirlerini sık sık ziyaret etmeli Allah'tan onlara rahmet ve mağfiret istemelidir. Vasiyetlerini yerine getirmeli, borçları varsa ödemeli, dostlarını arayıp sormalıdır.

KADINLAR İÇİN TESETTÜR

İslam dini tesettüre ehemmiyet vermiştir. Cinsi şehvetler çok tehlikelidir. İnsanların başına çeşitli felaketler getirir. Bugün yapılan cinayetlerin hakiki nedenleri araştırılacak olunursa cinsi şehvetlerden meydana geldiği anlaşılacaktır.

Bu çeşitli felaketlere meydan vermemek için, İslam dini tesettüre temas etmiştir. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Mümin erkeklere söyle! Gözlerini sakınsınlar, ırzlarını muhafaza etsinler, bu onlar için daha temizdir. Muhakkak Allah, onların yaptıklarından haberdardır. Mümin kadınlara da söyle! Gözlerini sakınsınlar, ırzlarını muhafaza etsinler, ziynetlerini açmasınlar, ondan zahir olanı müstesna ve başörtülerini yakalarının üzerine koysunlar. Ziynetlerini açmasınlar, ancak kendi kocalarına yahut babalarına yahut kocalarının babalarına yahut kendi oğullarına yahut hizmetçi kadınlarına yahut kendi ellerindeki memluklarına yahut ihtiyacı olmayan erkeklerden uyuntulara, yahut henüz kadınların avretlerine muttali olmayan çocuklara müstesna. Gizledikleri ziynetleri bilinsin diye ayaklarını da vurmasınlar. Hepiniz Allah'a Tevbe ediniz ey müminler ki felaha eresiniz." (Nur Suresi, Ayet 30,31)

Bu ayetten anlaşılacağı gibi Allahu Teâlâ Hazretleri erkek ve kadın

ayırmamaksızın namahreme bakmayı şiddetle yasak etmiştir. Kadın her zaman kendi vücudunu yabancı gözlerden koruması gerekir. Çünkü ona bakacak olan yabancı kem göz, şüphesiz şehvet ve ihtiras ile olacaktır. Onun için kadın kendini bu durumlardan mümkün mertebe sakınmalıdır. Ayrıca yabancı kadınlara bakmak, fitneye yol açabilir. Çeşitli cinayetlerin işlenmesine ve aile ocaklarının sönüp yok olmasına vesile olabilir. Bu itibarla Şafii mezhebinde, kadınların birer gözlerinden başka hiçbir uzuvlarını açmalarına şer'i izin ve cevaz yoktur. Bütün vücudu avrettir. Hanefi mezhebinde ise, ihtiyaç ve zaruretten ötürü kadınların yalnız yüzleri ile ellerini açıp göstermeleri helal kılınmıştır. Vücudunun diğer kısımları ise avrettir.

Kadınların tesettürü hususunda Allahu Teâlâ Hazretlerinin kesin emri vardır. Bu emre riayet etmeyen fertler ve cemiyetler şüphesiz zarar göreceklerdir.

MÜSLÜMANLIKTA KAZANÇ

İslam dini iktisada ait problemleri de çözmüştür. Çünkü bir Müslüman kendisine ait olan vecibeleri gereği gibi tam olarak ifa edebilmesi için mutlaka kazanca muhtaçtır. Peygamberimiz (S.A.V.) buyuruyor: "Kazanç aramak Müslüman olan erkek ve kadın için bir farzdır."

Kazanç yolları çok çeşitlidir. Bunların en önemlisi ticaret, ziraat ve san'attır. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Allah satışı mubah kıldı." (Bakara Suresi, Ayet 275)

Ticaret bir cemiyetin ilerlemesini ve saadetini temin eder. Onun için ticaret, İslamiyet'te meşru bir kazanç yolu sayılmıştır. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadiste buyuruyor: "Rızkın onda dokuzu ticarettir."

İnsanların ve hayvanların faydaları için Allahu Teâlâ Hazretlerinin yaratmış olduğu bu toprağı işlemek gerekir. Bu hususta Peygamberimiz (S.A.V.)'in birçok hadis-i vardır. Bir hadiste: "Rızkını yerin altında gizli bulunan şeylerde arayın." Cemiyet için şart olan ziraatın ve madenciliğin yapılması için söylemiştir.

Kişi kendisine en faydalı olan sanatı seçmelidir. Sanat cemiyet için gereklidir. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerif'te: "Sanat fakirlikten emandır." Buyurmuştur.

SATIŞ MUAMELESİ

1) Bir malı sermayesine satmaktır. Bu satıcıya ait bir hak olduğu için

caizdir. Çünkü satıcı çeşitli nedenlerle almış olduğu bir malı hiç kâr etmeden aynı fiyata satabilir. Bu durumda satıcının riayet edeceği husus, sermaye miktarını karşı tarafa aldatmadan doğru söylemektir.

2) Bir malı sermayesinden noksan satmaktır. Bu da caizdir. Yalnız satıcı yine sermayeyi karşı tarafta doğru söylemesi gerekir. Burada alıcıya da ahlaki bir vazife düşer. Eğer satıcı, muhtaç bir vaziyette ve muhtaç olduğundan dolayı malını sermayesinden noksan bir fiyata satıyorsa, alıcı yine değeri ile bunu satın almalıdır.

3) Bir malı sermayesi ile lüzumlu masraflarını söyleyerek bir miktar fazlası ile satmaktır. Buna kârlı satış denir. Satıcı sermaye ile lüzumlu masrafları doğru söyledikten sonra satış caizdir. Yalnız ki satıcı alıcının o mala olan ihtiyacından istifade ederek, insaf dairesine tecavüz etmemelidir.

4) Malın sermayesini söylemeden satmaktır. Bu satış caizdir. Hatta en iyi satış budur. Çünkü satıcı sermaye ile lüzumlu masrafları hesap ederken yanılabilir. Yeter ki satıcı burada aldatmasın. Mesela malın çok değerli olduğunu, başka hiçbir yerde bulunmadığını söyleyerek onu fahiş bir fiyata satmasın.

İHTİKÂR

İhtikâr, bir şeyi azalıp kıymetlensin diye saklamaktır. İslam dini ihtikârı şiddetle yasaklamıştır. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerifte: “Kırk gece kadar insanların yiyeceğini hapsedip ihtikâr yapan kimse, Allah’tan uzaktır. Allah da ondan beridir. Bir mahalle halkı içinde aç bir kimse bulunursa, Allah’ın zimmeti o mahalleden beri olur.”

İnsanların ve hayvanların yiyecek ve içeceğini 40 gün hapsetmek suretiyle piyasada fiyatların yükselmesi temin etmektir. Kişi kendi şahsi çıkarı için beşeriyeti böyle bir sıkıntıya sokması gerçekten çok çirkin bir harekettir.

Şehrin dışından gelen malları, şehre girmeden evvel dışarıda karşılamak suretiyle satın alması pek caiz değildir. Çünkü beldede malın serbest olarak satılmasına mani bir durum teşkil eder.

Bir kimse kendi malını veya mahsulünü satmayıp, münasip bir zamanda satışa arz edebilir. Bu ihtikârlık değildir. Yalnız o mala şiddetli bir ihtiyaç varsa onu hemen elden çıkarması gerekir.

İyne alışverişi ise İslam’a yakışmayan bir muameledir. Zengin bir kimsenin vade ile fakir olana yüksek fiyatla mal satması, ondan sonra bunu tekrar çok düşük bir fiyatla fakirden geri almasıdır. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadiste : “insanlar öyle bir zaman gelecek ki satış adı altında faizi mubah sayacaklardır.”

Böyle hareketlerle kişi Allah'ı asla aldatamaz. Çok çirkin ve iğrenç verici bir şeydir.

RİBA

Riba, lügatte ziyade manasındadır. Eşit olmayan şeylerin üzerinde yapılan bir akittir. Şafii mezhebine göre riba altın ve gümüş ile mat'umattan olan şeylerle caridir.

Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"Allah satışı mubah, ribayı yasak kılmıştır."

Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerifte: "Allah'ın Resulü, ribayı yiyeni, yedireni, kâtibini ve şahidini lanetlemiştir." Buyurmuştur.

ÜÇ ÇEŞİT RİBA VARDIR

1) Riba El-Fazl: Tartılan ve ölçülen bir şeyin kendi cinsi ile peşin olarak ziyadesiyle satılmasıdır. Mesela altın, gümüş gibi tartılan ve buğday, arpa, tuz gibi ölçülen bir şeyin kendi cinsi ile mübadele edilmesidir. Bunlardan birinin miktarı daha fazla olursa riba olur. Mesela on gram altın, yine on gram altın mukabilinde peşin olarak satılabilir. Fakat on bir gram altın mukabilinde atılamaz. On kilo buğdayı, on kilo buğday mukabilinde peşin olarak satılabilir. Fakat dokuz veya on bir kilo buğday mukabilinde asla satılamaz. Ziyade olan miktar ribadır.

2) Riba E-Nesie: Tartılan ve ölçülen şeylerin birbiri mukabilinde veresiye olarak mübadele etmektir. Bunların miktarı eşit olsa dahi haramdır. Mesela bir kilo buğdayı bilahare harman zamanında verilecek bir kilo buğdaya satmaktır. Birisi peşin diğeri de veresiye olduğu için aralarında büyük bir fark vardır.

3) Riba El-Yed: Teslim ve tesellüm olmadığı halde ribevi şeyleri birbiri mukabilinde satmaktır.

KARZ (ÖDÜNÇ)

Altın, gümüş, nakit para ile tartılan ve ölçülen şeylerin bilahare yalnız misilleri alınmak üzere borç verilebilir. İçtimai bir yardımlaşma olduğundan, borç vermek sünnettir. Bu borç vermeye karşılık fazla bir şey verilmesi şart edilmişse, o zaman riba olur. Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadiste: "Menfaat celp eden her karz ribadır." Buyurmuştur.

Borç verilen şey kendi misilleriyle ödenir. Mesela bir miktar buğday

borç verilmişse yine o miktar buğday verilir. Daha fazla bir şey verilmez. Şayet borç veren ile alan arasında herhangi bir şart koşulmamışsa, borç verene hediye verilebilir. Hediye vermek sünnettir. Borç veren bunun tamamını veya bir kısmını borçlusuna bağışlayabilir.

Bir kimse muayyen miktar parayı başkasına vermek suretiyle hâsıl olacak kârın belli miktarını alması caizdir. Çünkü bunlar kendi aralarında bir şirket muamelesi yapmışlardır. Fakat her ay veya sene kendisine şu kadar meblağ vermek üzere, bir miktar para tevdi etmesi caiz değildir. Çünkü alanın bir kazanç elde edip etmeyeceği belli değildir.

Muhtaç bir vaziyette olanlara borç vermek sadakadan çok daha hayırlıdır.

İSLAM'IN HARAM VE YASAK EYLEDİĞİ ŞEYLER

1) Allahu Teâlâ Hazretlerine şirk koşmak. Affedilmeyecek büyük bir günahtır. Şirkin dışında kalan bütün günahların cezaları çekilmek veya Cenabı Hakkın sonsuz rahmetiyle affı umulur. Fakat şirkin affedilemeyeceğini Allah kesin olarak beyan etmiştir.

2) Ana ve babaya asi olmak. Ana ve babaya asi olmak büyük günahlardandır. Dünya ahirette helak olmaya sebeptir

3) Amentünün altı esasından birine iman etmemek. Böyle davranan bir kişi imandan çıkmış olur. Mesela peygamberlerden bazılarına iman edip, bazılarını inkâr etmek gibi.

4) Haksız yere zulmen bir mümini öldürmek.

5) Yalan yere şahitlik yapmak ve yalan yere yemin etmek.

6) Zina etmek.

7) Her türlü sarhoş edici şeyleri kullanmak.

8) Kumar oynamak ve faizcilik yapmak.

9) Hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekârlık ve yankesicilik suretiyle başkasının malını almak.

10) Başkasına iftira etmek. Namuslu bir kimseyi lekelemek.

11) Sihir ve sefat yapmak. Büyü yapma veya bu gibi şahısların sözlerini kabul etmek günahtır.

12) Bir Müslüman'ı çekiştirmek. Müslüman kardeşinin ayıplarını araştırarak teşhir etmek, ona kötü ad takmak.

13) Başkalarıyla alay etmek.

14) Müslüman kardeşinden dargın durmak ve ona kin gütmek.

15) Harpte düşmandan kaçmak.

16) Yetim malını yemek ve mirasta mirasçıya haksızlık yapmak.

17) Tartıda ve ölçüde hakka riayet etmemek. Alırken fazla, verirken

noksan vermek.

18) Emaneti yerine getirmemek. Her yerde adalet üzerinde bulunmak gerekir. Allah'a peygambere ve ona tevdi edilmiş olan emanetlere hıyanet etmemek şarttır.

19) Ahde vefa etmemek. Ahdi bozmak.

20) Kendisine tevdi edilen sırrı ifşa etmek.

21) İnsanlar arasında nifak saçmak.

22) Komşu hakkına riayet etmemek.

23) Batıl yolda mal yemek. Mesela rüşvet vermek gibi.

24) Günaha para harcamak.

25) Başkasının meskenine tecavüz etmek.

26) Kibir ve gururlu olmak. Kendisini büyük görüp başkasını küçük görmek gibi.

27) Ölüme hazırlanmamak. Mal ve evladın çokluğuna güvenerek Allah'ı unutmak.

28) Allah'a iftira etmek. Kur'an-ı Kerim ayetlerini kendileri ile tefsir ederek, zahir manasından çıkmak.

29) Bilmediği bir şey hakkında kesin hüküm vermek.

30) Başkasının ana veya babasına lanet okumak.

31) İbadetleri Allah için değil gösteriş için yapmak.

32) Zalimlere yardımcı olmak.

33) Avret yerini açmak.

34) Allahu Teâlâ'nın azadından kendini kurtulmuş saymak.

35) Allahu Teâlâ'nın rahmetinden ümidini kesmek.

36) Münkirleri dost edinmek.

37) Ahiretini vererek, dünyayı almak.

38) Nimetlere şükretmemek.

39) Belalara sabır, kazaya rıza göstermemek.

40) Nikâhı haram ve müşrik bir kadını nikâhlamak.

41) Besmelesiz kesilmişi yemek. Allahu Teâlâ'dan başkasının adına kesilmiş bir eti yemek.

42) Domuz eti, kan, murdar ve ölmüş bir hayvanın etini yemek.

43) Harama bakmak.

44) Haram yemek.

45) Hayızlı ve nifaslı kadınla cinsi münasebette bulunmak.

Allahu Teâlâ Hazretlerinin haram ve yasak ettiği şeyleri yapmak günahtır. Çünkü Allah'ın emirlerine karşı gelmektir. Mutlaka yasak edilen şeylerin içtimai hayatta maddi ve manevi zararları vardır. Kul hakkı dışında kalan büyük ve küçük günahların hepsi Tevbe ve istiğfar ile Cenabı Hak affeder. Kul hakkı için sahibiyle helalleşmek gerekir.

KUL HAKKI

İnsan bütün hareketlerinde adil olmalıdır. Her zaman kul hakkını gözetmeli, başkalarını zulmetmelidir. Bir cemiyet ancak adaletle ayakta durur, yoksa yıkılmaya mahkûm kalır. Kulların hak ve hukuku asla çiğnenmemelidir. Çünkü Allahu Teâlâ Hazretlerine karşı borçlu olsak, O'nun rahmeti sonsuzdur, bizi rahmet edip affedebilir. Fakat kul hakkı değildir, onu ancak ödemek suretiyle kişi kendini kurtarabilir.

Kulluk yalnız belli başlı birkaç ibadet yapmak değildir. Esasında Allah'ın bütün emirlerini noksansız bir şekilde yerine getirdiğimiz zaman kulluk vazifemizi yerine getirmiş oluruz. Cenabı Hak, kulun yaptığı ibadetlere asla ihtiyacı yoktur. Maksat O'nun bütün emrettiklerine noksansız bir şekilde uymaktır. Hiç kimse kendisine bir zulüm yapılmasını arzu etmez. Başkasına da zulmetmek o halde uygun değildir. Peygamberimiz (S.A.V.) buyuruyor: "Biriniz, kendi nefsi için neyi arzu ediyorsa, Mümin kardeşine de arzu etmedikçe (olgun) Mümin olamaz."

İnsanların mallarını almak, onlara zulmetmek, dövmek, sövmek, gönüllerini kırmak ve canlarına tecavüz etmek büyük günahtır. Böyle günahlara tevessül etmemek için Cenabı Hakkı her zaman hatırdan çıkarmamak gerekir.

Kul hakkı ile ahirete giden kişi, ilk önce borcu mukabilinde sevap hak sevap hak sahibine verilir. Şayet sevabı yoksa veya yetmiyorsa o zaman hak sahibinin günahı borçluya yükletilir. Kâfirle ödeşilmesi daha müşküldür. Çünkü kâfire sevap fayda vermez, onun yaptığı günah ve şirk Mümin'e yükletilemez. Ancak Cenabı Hak Mümin'e merhamet ederse, kâfirin cehennemdeki azabını hafifletir ve böylelikle kâfiri razı eder.

Elli kuruş kadar bir hak için sahibi borçlusunun yedi yüz adet kabul olunmuş namazını alır.

İÇKİ

İçkinin ferde ve topluma yapmış olduğu büyük zararlardan dolayı, İslam dini onu haram etmiştir. Ezelden beri içki, beşeriyetin bünyesinde tedavisi mümkün olmayan büyük yaralar açmıştır.

İçki insanı madden ve manen yıkar. Çünkü kişinin kazanmış olduğu parayı içkiye vermekle, üç günahı birlikte irtikâp etmiş olur. Birincisi, içki Allah'ın emriyle yasaklanmıştır. Bu emre riayet etmeyerek karşı oluyor. İkincisi, bakmakla mükellef olduğu aile efradının bu kazançta çok büyük

hakkı vardır. Kazancı aile efradının ihtiyacı için sarf edeceğine, fuzuli yere kullanıyor. Üçüncüsü ise bu kazançtan cemiyetin ve muhtaç olan kişilerin hak hukuku vardır. Parayı içkiye vermekle cemiyet içindeki mevcut muhtaçlara yardımdan kaçınıyor demektir.

İçkinin manevi zararlarına gelince, insanın ruhunu söndürüp yok eden ve hayatı çekilmez bir hale getiren en büyük afettir. Nice aile ocaklarının sönüp yok olmasına, çeşitli cinayet ve rezaletin işlenmesine sebep olmuştur. Onun için Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.) bir hadis-i şerifte buyuruyor: “İçki, her çirkinlik ve kötülüklerin anasıdır.”

Bugünkü yapılan zinaların çoğu alkol tesiri ile yapılmaktadır. Çünkü kişi içkili halde iken, aklına ve düşüncelerine hâkim olamıyor. Onun için her türlü kötülüğü hiç çekinmeden cesaretle işleyebilir. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur’an-ı Kerim’de içki hakkındaki yasak hükmü kesindir. Cenabı Hak Kur’an-ı Kerim’de:

“Ey iman edenler! İçki, kumar, putlar, kısmet çekilen zorlar hep şeytan işi murdar bir şeydir; onun için siz ondan kaçının ki felaha eresiniz. İçki ile kumarda şeytan sırf aranıza adavet ve kin düşürmeyi ve sizi Allah’ı anmaktan ve namaz kılmaktan alıkoymayı ister, artık vazgeçiyorsunuz değil mi?” (Maide Suresi, Ayet 90–91)

Kur’an ayetlerinden anlaşılacağı gibi şarap, içki ve kumar şeytanın amelinden sayılmıştır. Kişi dünya ve ahiretteki selameti için, bu kötü alışkanlıkları terk etmesi gerekir. Çünkü insanları birbirine düşman eden, her türlü kötülük ve fenalığı işleten en büyük kuvvettir. Ayrıca kişi sayılı olan kıymetli vaktini bu gibi şeytani işlerde sarf etmekle namaz ile Allah’ı zikretmekten geri kalır.

Bazı insanlar, içkinin dertleri indirdiğini iddia etmektedirler. Durum bunun tamamen tersidir. Çünkü üzüntü ve sıkıntı insanın içindedir. Kişi içki içmekle bu sıkıntıları tamamen dışa çıkarır ve böylelikle suç işler.

Cemiyet için en büyük felaket içkidir. İnsanların sıhhatini ve vaktini boş yere kaybettirir.

KUMAR

Kumar haksız bir kazançtır. Kumar şebekesinde bulunan şahıslar adeta ortaklaşarak birlikte birbirlerinden hırsızlık yapmaktadırlar. Cemiyetleri ve fertleri ezelden beri yıkan kumarı kanunlarımız dahi şiddetle yasak etmiştir.

Kumar alışkanlığı insanda gayri meşru kazanma hırsını arttırır. Az bir zamanda büyük servetlerin kumarda eriyip yok olduğu çok görülmüştür. Dost ve arkadaşlar arasında düşmanlık ve kavgaya sebep olur. Nice büyük

aileler kumarda yıkılıp perişan olmuş, parasız kalmış ve cemiyetteki bütün itibarını kaybetmiştir. Para kazanmak hırsı ile oturan kumarcı günlerce uykusuz, yemeksiz ve işsiz kalır. Böyle bir kişinin sinir sistemi ve sıhhati bozulduğu gibi hayat düzeni de bozulur. Bu vaziyette iken, namaz veya Allah'ı zikretmek kişinin hatırından geçer mi? Her yönü ile pis ve çirkin olan kumarı İslam dini de yasak etmiştir. Kumarda parasını kaybeden yıkılır. Çünkü bu para ile hem kendine ve hem de aile efradına bakacaktı. Kazanan içinde aynı şekilde yıkımdır. Çünkü kazanılan bu haram para ile aile efradına bakacak olursa onları haram ile beslemiş olacak ve bundan dolayı kendini asla mes'uliyetten kurtaramaz. Haram olan bu para ile hiçbir şey yapamaz. Ne yaparsa hayır değil, günah kazanır.

Fert ve cemiyet için yıkım olan kumarı, onun için İslam dini yasak etmiştir. İslam dini hayatın hep elem ve ızdırap içinde geçmesine müsaade etmemiştir.

ZİNA

Zamanımızda insanları dejenere eden ve ahlaklarını bozan, en büyük hastalık zinadır. Zina, insanı madden ve manen yıkar. Çünkü kişi, zina yaptığı müddetçe ruhi bir bunalım geçirir. İçi hiçbir zaman rahat etmediği gibi kuşku ve korku içinde yaşar. Çünkü başkasının namusu olan kızına ve karısına göz dikmiştir.

Zina peşinde koşan kişi ayrıca kendi sıhhatini de tehlikeye atmış olur. Çünkü frengi ve belsoğukluğu bu pis yollardan insana bulaşır. Her zaman endişe ve korku adamı yıpratır. Çeşitli hastalıklara vesile olabilir. Her şeyden önce zina, çok büyük ahlaksızlık olduğu için insanın başına her türlü felaketi getirebilir. Çeşitli boşanmalara, cinayetlere ve aile ocaklarının yıkılmasına vesile olur. Hele evli olanların zinaları ise çok daha kötüdür. Cemiyet içindeki tüm değer ve itibarlarını bir anda yitirirler. Bir topluluk karşısına çıkmaya yüzleri tutmaz. Onun için İslam dini zinayı yasaklamıştır. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Zinaya da yaklaşmayın. Çünkü o şüphesiz bir hayâsızlıktır, yol bakımından da kötüdür." (İsra Suresi, Ayet 32)

İslam dini zinayı o kadar çirkin görmüş ki, bunu yapan evlileri recm (ölümle) cezalandırmıştır. Cemiyeti harap edip ahlakını bozanın cezası ancak budur. Helal olan evlilik durum varken, böyle kötü yollara düşmenin hiçbir anlamı yoktur. Başkasının sırtından ve şerefsizce yaşamanın cemiyet için ne kadar tehlikeli olduğu sayın okuyucuların takdirine bırakıyoruz.

ZULÜM

Kimin tarafından yapılırsa yapılsın, her türlü haksızlık zulümdür. En büyük cihat ise yapılan zulme karşı gelmektir. Çünkü ilk başta yapılan zulme karşı gelinmezse, ilerde katliama dönüşebilir. Ve masum insanların bu arada öldürülmesine yol açabilir. Tarih yapılan bu tür zulüm ve katliamların misalleriyle doludur.

İnsan ilk önce kendini kontrol etmelidir. Yani kendi nefsine zulmetmemesi gerekir. Çünkü nefsin her istediğini, ona vermekle zulmedilmiş olur. İlerde zapt edilmez bir duruma gelir, ruhuna zarar verir ve manevi varlığını harap eder. Kişi ne kendi nefisini ve ne de başkasına zulmetmemesi gerekir. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Allah kullarına zulmetmez." (Fussilet Suresi, Ayet 46)

Herkesçe malum olduğu gibi Cenabı Hak, başkasını zulmederek kul hakkını boynuna geçireni asla affetmez. Kullar onu affetmedikçe zulmeden cemiyetler, hiçbir zaman ayakta durmamışlardır. Tarih kısaca tetkik edilecek olunursa, mutlaka zulmeden cemiyetlerin helak olduğu görülecektir.

Hakkı tanıyan kişi başkasına zulmetmez. Kendi hakkını bilir, başkasının hak ve hukukuna hiçbir zaman tecavüzde bulunmaz. İslam dini Müslümanların haktan ve adaletten ayrılmalarına müsaade etmemiştir. Hatta Müslüman olanların, düşmanlarına bile zulüm yapmasını kabul etmemiştir. Her zaman adalet esaslarına uymalarını emretmiştir. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Sakın bir kavme buğzunuz, sizi adaletsizliğe sevk etmesin, adalet edin, takvaya en yakın olan budur." (Maide Suresi, Ayet 8)

Dinler tarihi iyice tetkik edilecek olunursa dünyada zulme karşı gelen ve beşeriyeti himaye eden İslam dinidir. Daima adaleti emretmiştir. İslam büyükleri, dillere destan çok adalet örnekleri vermişlerdir.

GIYBET

Her insana düşen en büyük görev kendi nefsini ıslah etmektir. Kendi günahlarını görmeden, başkalarının günahlarını görüp anlatmakta hiçbir mana yoktur. Çünkü kişiye düşen kendi günahları ile meşgul olmaktır. Her insanın iyiliği ve kötülüğü kendisine aittir. Hiç kimse başkasının yerine mes'ul edilemez. Atalarımız bu durumu çok güzel dile getirmişlerdir. "Her koyun kendi bacağından asılır."

Durum böyle iken, başkasını çekiştirmek asla doğru bir hareket değildir. Mümkün olduğu kadar Müslüman kişinin böyle kötü durumlara

mani olması gerekir. Mani olamıyorsa o gıybet meclisini terk etmesi gerekir. Çünkü o meclis gıybet yapmakla Allah'a isyan etmiştir. Allah'a isyan edilen yerde kalmak caiz değildir. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Ey iman edenler! Zannın çoğundan kaçının, çünkü zannın bazısı günahtır. Tecessüs de etmeyin, bazınız bazınızı da gıybet etmesin. Hiç arzu eder misiniz ki biriniz kardeşinin ölü halinde etini yesin. Demek ki tiksindiniz, o halde Allah'a (asi olmaktan) korunun, çünkü Allah; tevaptır, Rahim'dir." (Hucurat Suresi, Ayet 12)

Kur'an-ı Kerim gıybeti ölü kardeşinin etini yemeye benzetiyor. O halde İslam dininin bu kadar iğrenç gördüğü bu durumdan vazgeçmek gerekir. Eğer hakkında konuşulan Müslüman kardeşinin durumu yine gerçekten böyle kötü ise ona acımak gerekir. Kendisi de bu duruma düşmediği için ayrıca Cenabı Hakka şükretmelidir.

İslam dini su-i zannı kabul etmemiştir. Su-i zan mahiyeti bilinmeyen bir kişinin, kötülüğüne hükmederek hakkın da fikir yürütmektir. Bir kimse hakkında, kötü tahminler de bulunmak doğru değildir. Zannın hilafına iyi çıkabilir. O zaman su-i zan yapan günaha girer.

Tecessüse gelince, başkasının ayıplarını araştırıp, insanlar arasında ifşa etmektir. Bu durumu da İslam dini yasaklamıştır. Çünkü tecessüs, Müslümanlar arasında düşmanlık meydana getirir.

HASET

Haset, insanı insanlara düşman eden en kötü huydur. Başkasının maddi ve manevi varlığını kıskanmak doğru bir şey değildir. Kişiye düşen çalışıp kazanmaktır. Haset insanı her zaman üzer ve iç sıkıntılara yol açar. Çünkü başkasının mal ve mülkünün her zaman zail olmasını düşünmek ve takip etmek adamı yorar.

Bu günkü cemiyetimizde bu haset hastalığı alıp yürümüştür. Fakir zengini, mevki olmayan mevki sahibini ve cehil bilgini kıskanır. Başarıya ulaşanları gözden düşürmek için her türlü yollara başvurur. Netice itibariyle haset ettiği adamın mal ve mülkü ve mevki zail olsa da kıskananın eline hiçbir şey geçmez. Bilakis fertler arasında düşmanlık tevlit eder. Konu ile ilgili Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Bir de Allah'ın bazınıza diğerinden fazla verdiği şeyleri temenni etmeyin, erkeklere (çalışıp) kazandıklarından bir nasip vardır. Kadınlara da (çalışıp) kazandıklarından bir nasip vardır. (Çalışın da) Allah'tan fazlını isteyin, Muhakkak Allah her şeyi (kemaliyle) bilici olmaktadır. (Nisa Suresi, Ayet 32)

Kıskançlığın doğru bir hareket olmadığını Kur'an-ı Kerim bizlere bildiriyor. Başkasının malını istemek veya zail olmasını beklemek yerine, Allah'ın fazlı ihsanını talep etmek daha uygundur.

İSRAF

İslam dini israfı şiddetle yasaklamıştır. Zaruri olan ihtiyaçların dışında yapılan her türlü masraf israfa girer. Lüzumsuz derecede aşırı giyim, lüks arabalar, düğün ve nişan masrafları hep israf olduğu için İslam bunları tasvip etmemiştir. Çünkü bu durumlar şahsa hiçbir şey kazandıramaz. Lüks yaşantı, fakirlere karşı öğünmektir.

Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Yiyin, için ancak israf etmeyiniz. Allah müsrifleri sevmez." (A'raf Suresi, Ayet 31)

Diğer bir ayet:

"Ve saçıp savurma, çünkü saçıp savuranlar şeytanın kardeşleridir, şeytan ise Rabbine çok nankör olmaktadır." (İsra Suresi, Ayet 27)

Aşırı derecede lüks yaşamanın akıbeti perişanlık ve fakirliktir. Çünkü verilmiş olan o nimete nankörlük etmiş oluyor. Cenabı Hakkın vermiş olduğu nimeti daha faydalı, beşeriyetin istifade edebileceği işlerde sarf etmesi gerekir.

ŞİRK

Şirk, Allah'a bir eş ve ortak isnat etmektir. Affedilemeyecek büyük günahtır. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de şirk ve küfür üzerinde olanları affetmeyeceğini kesin olarak beyan etmektedir. Ahirette her çeşit günahın affedileceği ümit edilir, ama şirk asla.

Allah'a şirk koşmak çeşitli şekillerde olur:

1) Allah'ın birliğine tek ilah olduğuna inanmayarak, iki ilahı kabul etmek. Hayır ve şer için ayrı ilah kabul eden Mecusiler gibi. Bunlara müşrik denir.

2) Allah'ın baba- oğul- Ruhu'l-Kudüs gibi unsurlardan meydana geldiğine inanan Hıristiyanlar gibi. Bu durum vahdaniyete muhalif olduğundan şirktir.

3) Putlara tapmak. Allah'ın bir olduğunu söylerse dahi putları kendisine şefaatçi olarak kabul etmek şirktir.

4) Tabiat yapıyor demek. Hakiki müessir tabiattır, her şeyi o yapıyor demek şirktir. Fakat bir şeyi sebebe bağlamak ve hakiki yaratanın Cenabı

Hak olduğuna itikat etmek şirk değildir.

5) İbadeti şahsi maksat ve çıkarlar için yapmak şirktir. İbadeti sadece Allah'ın emri olduğu için yapmak gerekir.

Herkes fikir ve kanaatlerinde hürdür. Dinde zorlama olmaz. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"İsteyen iman, isteyen inkâr eder." (Kehf Suresi, Ayet 29)

Dinden ötürü kişiyi tahkir etmek veya onunla alay etmek doğru bir hareket değildir. Çünkü iman veya inkâr ikrar edilmedikçe belli olmaz. Alenen inkâr etmek, inanan kişi için büyük bir hürmetsizliktir.

İSLAM'DA İLİM

İslam dini ilme gerekli büyük ehemmiyeti vermiştir. Bilen ve bilmeyeni asla bir tutmamıştır. İlerlemeyi ve ilim yapmayı amaç edinen İslam dini, insanlığın izzetini korumuştur.

Orta çağda kilisenin görüşüne aykırı bir fikir beyan eden ilim adamları yakalanır ve hapsedilirdi. Bu arada çok değerli ilim adamları ve mücedditler yok edilmiştir. Fakat İslam dininin ilme değer vermiş olduğuna bütün dünya tarihçileri ittifak etmişlerdir.

İlim bir şeyi bilmektir. Bilen kişi iyi ve rahat bir şekilde yaşayabilir. İlim sayesinde bütün maddi ve manevi her türlü sorumluluklara karşı hazır olabilir. İnsanı yükselten yine ilimdir. Cehalet ise her zaman insanı küçük ve gülünç bir duruma düşürür.

Müslümanların gayri Müslimlerden her hususta üstün olabilmeleri için ilim yapmaları ve çok çalışmaları gerekir. Onun için Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde ilim ve irfan tavsiye etmiştir. Şimdi bu konu ile ilgili Kur'an-ı Kerim ayetlerine bakalım:

"De ki, hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Ancak temiz akıl sahipleri anlar. (bunları)" (Zümer Suresi, Ayet 9)

"Allah içinizden iman etmiş olanlarla kendilerine ilim verilmiş kimselerin derecelerini ref'eder." (Mücadele Suresi, Ayet 11)

"Kulları arasında Allahu Teâlâ'dan en çok korkanlar âlimlerdir." (Fatır Suresi, Ayet 28)

"İşte misaller! Biz onları insanlar için irâd ediyoruz. Âlim olanlardan başkası, onları anlayamaz." (Ankebut Suresi, Ayet 43)

İlim hususunda Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.)'in söylemiş olduğu hadis-i şeriflere gelince:

"İlim öğrenmek her Müslüman'a farzdır."

"İlim, Çin'de bile olsa öğreniniz."

"Âlimler, peygamberlerin varisleridir."

“Yer ve gök ehli, âlim için Allah’tan mağfiret diler.”

“Bir kabilenin ölümü, bir âlimin ölümünden ehvendir.”

“Kıyamet gününde âlimlerin mürekkebi, şehitlerin kanı ile tartılır.”

“Âlim, yeryüzünde Allahu Teâlâ’nın güvendiği kimsedir.”

“Kıyamet günüde üç sınıf insan şefaat eder. Bunlar da peygamberler, sonra âlimler sonra da şehitlerdir.”

“Âlim olan Mümin, ibadet eden Müminden yetmiş derece üstündür.”

İslam büyüklerinden Hz. Ali (R.A.) şöyle buyuruyor:

“Malı, sen koruyacaksın, fakat ilim seni korur. İlim hâkim, mal mahkûmdur. Mal sarf etmekle azalır, ilim sarf etmekle çoğalır.”

“Herkesin derecesi bilgisi ile ölçülür. Cahiller ise âlimlere düşmandırlar.”

“Âlim ol ki ölmeyesin. Çünkü insanlar ölür, fakat âlimler diridirler.”

İbni Abbas (R.A.):

“Benim için gecenin azıcık bir vaktini ilme ayırmak, bütün geceyi ibadetle geçirmekten daha sevimlidir.”

Hasan Basri:

“Âlimlerin mürekkebi, şehitlerin kanı tartılır ve ağır gelir.” Buyuruyor.

İSLAM AHLÂKI

İslam dini, insanın her zaman olgunlaşıp yükselmesine uğraştığı için ahlâk ile sık bir ilgisi vardır. İslam’ın gayesi insanların ahlâkını güzelleştirmektir. Tarih ve sosyolojik araştırmalardan anlaşılacağı gibi, ahlâkın kaynağı her zaman din olmuştur. İslam’ın nazarında din ile ahlâk ayrı ayrı düşünülemez. İkisi birbirine gayet sıkı bir şekilde bağlıdır. Ahlâki bir emir de aynı şekilde bir din vazifesidir. Allah’a inanınız veya namaz kılınız emrindeki kuvvet ne ise, yalan söylemeyiniz veya hırsızlık yapmayınız emrindeki kuvvet de aynıdır.

Peygamberimiz (S.A.V.)’in ahlâkının nasıl olduğunu Hz. Aişe (R.A.)’ye sorulduğu zaman şu cevabı vermiştir. “O’nun ahlâkı Kur’an’dan ibaretti.” Kur’an-ı Kerim bütün emirleri insanı güzel ahlâk sahibi yapmak içindir. Allah’a ibadet eden bir kişinin ahlâksızlık yapmaması gerekir. Çünkü ahlâksızlık ibadetin ruhuna tam aykırı düşer. Kötülük yapan kişinin ibadeti sadece bir şekilden öteye geçmez.

Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerifte şöyle buyurmaktadır: “Ben en güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim.” Hz. Muhammed (S.A.V.)’in çizmiş olduğu hak yoldan gidersek, şüphesiz İslam’ın ahlâkı ile ahlâklanmış oluruz. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur’an-ı Kerim’de buyuruyor:

“Muhakkak sen en büyük bir ahlâk üzerindesin.” (Kalem Suresi, Ayet

4)

Beşeriyetin önderi olan Peygamberimiz (S.A.V.)'in ahlâkından üstün bir ahlâk yoktur. O'nun ahlâkını örnek almamız gerekir. Hz. Muhammed (S.A.V.)'in ahlâkını ne kadar çok tatbik edersek ne kadar çok emirlerine uyarsak şüphesiz o kadar güzel ahlâk sahibi oluruz.

İnsanlar hayatlarını muntazam bir şekilde devam ettirebilmeleri için, ahlâk kurallarına uymaları gerekir. Ahlâksız olan bütün toplumlar yıkılmışlardır. Onun için yetişen nesil, gerek okullarda olsun gerek aile ocaklarında olsun iyi bir terbiye edilmeleri gerekir. Çünkü hangi hareketin iyi veya hangi hareketin kötü olduğunu bilebilmek ancak eğitimle mümkündür.

Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerifte şöyle buyuruyor: "Hepiniz çobansınız, güttüğünüz sürüden mes'ulsünüz."

Çocuk annesinden babasından ve ailesinden ne gördüyse onu yapar. Çocuk hem kendine hem de cemiyetine faydalı bir eleman olabilmesi için, ana babasının her hususta iyi örnek olmaları şarttır.

İSLAM'DA EŞİTLİK VE ADALET

Tarihler kısaca tetkik edilecek olunursa, hakiki eşitliği yeryüzünde İslam dini yerleştirmiştir. Bugün dahi Birleşik Amerika, avurpa sömürgeleri ve Rusya'da eşitlik yoktur. Beşer cinsini tabakalara ayırmak suretiyle, birbirinden tamamen ayrı muamele yapmaktadırlar.

İslam dini, bütün insanları haklarda eşit ve bir tutmuştur. Zenginin fakire, siyahın beyaza, efendinin kölesine üstünlüğü hiçbir zaman kabul edilmemiştir. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Ey bütün insanlar! Biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık, hemde sizi şube şube, kabile kabile yaptık ki tanışasınız. Haberiniz olsun Allah yanında en iyiniz en takva olanınızdır. Şüphesiz Allah Âlim'dir, Hâbir'dir." (Hucurat Suresi, Ayet 13)

Bu ayeti kerimede Cenabı Hak bütün insanlara hitap ediyor. Zenginlere, efendilere, beyazlara ve bir millete değil. Bütün insanların Allah katında eşit oldukları kimsenin kimseden bir üstünlüğü olmadığını, üstünlüğün ancak takva ile olabileceği kesin olarak beyan buyurmuştur.

İslam dini, adalete gerekli ehemmiyeti göstermiştir. Allahu Teâlâ Hazretleri hakkın hak sahibine verilmesini sık sık emretmiştir. Bir yerde adalet mevcut oldu mu orası madden ve manen aydınlanır ve saadete mazhar olur. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Muhakkak ki Allah adaleti, iyiliği ve akrabaya vermeyi emreder. Zinadan, fenalıklardan ve zulüm yapmaktan da nehyeder. Size böylece öğüt verir ki benimseyip tutasınız." (Nahl Suresi, Ayet 90)

Yine Kur'an-ı Kerim'de:

"Bir kavme olan kininiz, sizi adalet yapmamanıza sevketmesin. Adalet yapın ki o takva ya çok yakın olandır." (Maide Suresi, Ayet 8)

Beşeriyet hayatında adalet çok mühimdir. Hukuk ancak adaletle korunabilir. Çünkü adalet, zulmü yok eder. Hakkın kaybolmamasını, kuvvetlinin zayıfı çiğnememesini önler.

Adil olmak, her insan için bir görevdir. Gücü nispetinde kişi, yapacağı bütün işlerde adaletle hareket etmesi gerekir. Durum böyle olsa cemiyet düzelir ve sosyal adalet gerçekleşir. Ferdî adalet olmadan, sosyal adaletin gerçekleşmesi bizce mümkün değildir. Fakat şu hususu asla unutulmamalı ki mutlak adalet ancak Allah'a mahsustur.

CİHAD

Yaşayan varlıklar hayatlarını devam ettirebilmeleri için, bazı şart ve sebeplerden mahrum olmamaları gerekir. Aksi takdirde mevcudiyetlerini koruyamazlar. İslam dini de kendine göre bir fikir ve inanca dayalı olduğu için onunda bir zıddı vardır. Çünkü her şey zıddı ile tanınır. Bu zıddı olan kuvvetle mücadele etmek gerekir. Dünya da zulmü ortadan kaldırıp, hakkı yerleştirmek için bütün Müslümanların birlikte cihat yapması şarttır.

Peygamberimiz (S.A.V) bir hadisi şerifte buyuruyor: "Küçük cihaddan büyük cihada döndük" Bu hadisi şerifte, düşmanla silahla savaşmak küçük cihat olarak görülmüştür. Asıl iç düşmanımız olan nefsimizle cihat etmektir. Büyük cihat budur. Bu da ancak ilim ve amel ile olur. Beşeriyetin en büyük düşmanı cehalettir. Her türlü kötülük ve ahlaksızlık cehaletten gelir. Amelsiz hiç çalışmadan yapılacak olan müdafaa şüphesiz tam sayılmaz. Kişi kendi nefsini yenemiyorsa, mutlaka ilim veya amelinde bir eksiklik vardır. Bunları ancak tamamladıktan sonra yenebilir. Düşmanla silahlı olarak savaşmanın küçük cihat olmasının sebebi, düşman ve hedef belli olduğundandır. Çünkü düşman gözümüzün önünde ve bellidir. Ona göre kesin tedbirimizi alabiliriz. Peygamberimiz (S.A.V) başka bir hadisi şerifte: "dindar olmanın başı hakkıyla Müslüman olmak, esası namaz kılmak bunların hepsinin başı ve en yüksek zirvesi Cihad'dır."

Müslümanlar maddi ve manevi bütün güçleriyle kendi iç ve dış düşmanları ile cihad yapmaları gerekir. Kişi ilk önce kendi nefsini ıslah ettikten sonra, dünyada mevcut olan zulmü ortadan kaldırmak ve hakkı meydana çıkarmak için bütün gücü ile uğraşmalıdır.

Allahu Teâlâ Hazretleri cihad yapmamızı emretmiştir. Kur'an-ı Kerim'in yirmi dokuz yerinde ayrı ayrı cihad zikredilmiştir. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

“Ya Muhammed de ki! Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşlerinizi milletiniz, ele geçirmiş olduğunuz mallar, kesata uğramasından korktuğunuz ticaret ve hoşunuza giden evler size Allah Resulü ve Allah yolunda Cihad etmekten daha sevgili ise, Allah sizin hakkınızda ki emrini verinceye kadar bekleyin. Allah fâsık milletleri hidayet etmez” (Tevbe Suresi, Ayet 24)

İslam’ın müdafaasını yapmayan her Müslüman bundan mesuldür. Zengin, fakir, cahil ve âlim herkes kendi durumuna göre cihad yapacaktır. Zengin maddi gücü ile âlim ilmi ile fakir ve cahil beden ile uğraşcaktır. Allahu Teâlâ yine Kur’an-ı Kerim’de buyuruyor:

“Şüphesiz Allahu Teâlâ müminlerden Allah yolunda savaşan, öldürülen, öldürülenlerin canlarını ve mallarını, mukabilinde - onlara – cennet’i vermek suretiyle satın aldı. Allah bunu, Tevrat, İncil ve Kur’an da katî olarak taahhüt etmiştir. Allah’tan başka kim taahhüdünü noksansız yerine getirir. O halde yapmış olduğunuz satışta size müjdeler olsun. İşte büyük kazanç budur” (Tevbe Suresi, Ayet 111)

Allah yolunda çalışıp, cihad edenlere cennet vaad ediliyor.

TEVEKKÜL

Tevekkül, hakka bağlanmaktır. Bir iş yapıldığı zaman, lazım olan maddi ve manevi bütün sebeplerin hepsi tam yapıldıktan sonra Allah’a güvenerek ötesini O’na bırakmaktır. Sebebe bağlanmadan ve çalışmadan Allah’ın nimetler vereceğini beklemek yanlış bir telkindir. Allah her şeyi yapmaya Kadir’dir. Ama her şeyi bir sebebe bağlamıştır. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur’an-ı Kerim’de buyuruyor:

“Her şeyin bir sebebi vardır.” (Kehf Suresi, Ayet 84)

Kişi tarlasını güzelce çift sürer, tarlasına tohumunu atar, lazım olan ne varsa yapar. Ondan sonra Allah’a tevekkül etmek caiz değildir.

Bütün nimetler, Allahu Teâlâ’dandır. Kişiye sadece sebebe yapışmak suretiyle çalışmak gerekir. Bunun dışında kişinin yapabilecek hiçbir kudret ve kuvveti yoktur. Çünkü insanoğlu aciz olarak yaratılmıştır. Cenabı Hak Kur’an-ı Kerim’de buyuruyor:

“Bu Allah’ın fazl u lutfudur ki, istediğine verir.” (Cuma Suresi, Ayet 4)

Bütün nimetler Allah’tandır, istediğine lutuf ve keremi ile verir.

Her işe başladığımızda, Allah’a tevekkül etmemiz şarttır. Yeter ki yaptığımız işin doğru olduğuna inanmamız lazımdır. Cenabı Hak yine Kur’an-ı Kerim’de buyuruyor:

“Bir işe karar verip başladıktan sonra Allah’a tevekkül et.” (Âl-i İmran Suresi, Ayet 159)

Kişi tevekkül ettikten sonra Allah’ın yardımcı olacağını beyan buyurmuştur.

İHSAN

İhsanın, lügat manası iyiliktir. İnsan iyilik veya beşeriyette faydalı bir iş yaptığında, kendi içinde huzur ve ferahlık hisseder. Bir kötülük yaptığı zaman da içinde üzüntü ve keder yerleşir, huzursuz olur. Her zaman iyi işler, insanın ahlâkını güzelleştirir. Kişiyi dünyevi sıkıntılardan kurtarır ve onu Allah’a yaklaştırır.

Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadisi şerifte ihsanı şöyle izah etmişlerdir: “İhsan Cenabı Hakk’ın huzurunda bulunuyormuş gibi ibadet etmendir. Her ne kadar sen onu görmüyorsan da o seni görmektedir.”

Bu hadisi şerifteki ibadet, sadece farzların edası için söylenmiş değildir. Esasında hadisteki ibadet kelimesi, Allah rızası için yapılan her türlü hayırlı işi içine almaktadır. Din görevlileri bu hadisi çoğu zaman namazın huzur ve huşu içinde kılınmasına hasr etmişlerdir. Hâlbuki insanların hayrına, iyiliğine ve menfaatlerine yapılan her türlü iyi içine alır. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur’an-ı Kerim’de buyuruyor:

“İyiliğin karşılığı ilikten başka nedir?” (Rahman Suresi, Ayet 60)

Diğer ayette:

“İyilik yaparsanız kendinize iyilik etmiş olursunuz, yok eğer kötülük yaparsanız o da ona.” (İsra Suresi, Ayet: 7)

Bir diğer ayette:

“Allah adaleti, ihsanı ve yakınlarınızı görüp gözetmeyi emreder, hayâsızlıktan ve her türlü kötülükten ve emirlere karşı gelmekten sizleri sakındırır.” (Nahl Suresi, Ayet 90)

Adalet, şüphesiz mülkün temelidir. Adalet olamayan yerde, mülkten bahsedilemez. Menfaat ve ihtiras her zaman kişiyi adaletsizliğe sevk eder. Bir cemiyette, zulmün artması ile mülkün devamı artık bahis konusu olamaz.

İslam dini, ihsana çok ehemmiyet vermiştir. Cenabı Hak kendisine ibadetten sonra ana babaya ihsanı sık sık emrediyor. Her hususta ana babaya ihsan etmek şarttır. Kendi ana babasına yaramayan bir kimse başkasına faydası dokunamaz. Böyle bir kişiden iyilik beklemek artık yersiz olur. Çünkü ana babasına asi olan Allah’ın gazabına uğramıştır.

Bütün akrabalara yakın ve uzak komşulara, fakirlere, miskinlere, muhtaçlara, yetimlere ve hatta bütün Müslümanlara ihsan etmek gerekir.

ŞÜKÜR

Allah'ın insana vermiş olduğu nimetleri itiraf ederek bedenen ve lisanen şükretmek gerekir. Bu vecibeyi yerine getirmeyen kişi gerçekten Allah'ın vermiş olduğu sonsuz nimetlere nankörlük etmiş olur.

Her şeyden evvel dünyaya gelmemize vesile olan ana ve babamıza şükran ile borçluyuz çünkü bizi hayata kavuşturmaya sebep olan, elimize geçen çeşitli nimetler hep onların sayesindedir. Cenabı Hak, Peygamberimiz (S.A.V)'in dünyada yapmış olduğu büyük vazifesinden dolayı, ona muhabbetini bildirmiştir. Hak Peygamberimiz (S.A.V) rahmet ve gufran ile selam ediyor. Meleklerde dua ediyor. Müminlerinde salatü selam getirmelerini emir buyuruyor. Çünkü beşeriyeti küfürden imana, zulümden adalete, gafletten hidayete ve gazaptan rahmete götüren o yüce Peygamberimize (S.A.V)'e salatü selam her mümine düşen en büyük şükür borcudur. Peygamberimiz (S.A.V) bir hadisi şerifte buyuruyor: "İnsanlara teşekkür etmeyen Allah'a şükretmiş olmaz."

Bir insandan zerre kadar iyilik gördüğü zaman ona teşekkür etmek gerekir. Çünkü iyiliğin vasıtası olmuştur. Zengin olan kimse Allah'ın vermiş olduğu o nimeti muhtaç ve fakirlere, hayır kurumlarına yardımda bulunmazsa şüphesiz şükredici sayılmaz. Âlim olan bir kişi de, ilmini insanlara aktarmaz ise yine Allah'ın vermiş olduğu o nimete nankörlük etmiş olur. İnsanoğlu her zaman Allah'ın kendisine vermiş olduğu çeşitli nimetlere şükretmesi gerekir. Göz, kulak, burun ve dilin çok büyük bir nimet olduğunu asla unutmamalıyız. İnsanoğlu ancak âmâyı gördüğünde, gözün ne kadar büyük bir nimet olduğunu anlar.

Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Ey iman edenler! Size kısmet ettiğimiz rızıkların hoş olanlarından yiyin ve Allah'a şükredin, eğer ancak O'na ibadet ediyorsanız." (Bakara Suresi, Ayet 172)

Her an Allah'a şükretmek bir dini görevimizdir. Cemiyette şükür saadet ve refahı temin eder. İnsanların birbirlerine daha fazla yardım etmeleri için vesile olur.

TEVBE

Tevbenin lügat manası rûcu, dönmektir. Tevbe eden kişi, yapmış olduğu bütün günahlardan rûcu etmek suretiyle pişman olması ve bir daha günaha yanaşmamak için azmetmesidir. Yoksa yaptığı günahları, tekrar

tekrar irtikâp ederse bu tevbe değildir.

Dünyada yalnız peygamberler günahlardan masumdur. Bunun dışında kalan her insan günah işleyebilir. Onun için büyük veya küçük günah irtikâp eden her kişi, tevbe etmesi gerekir. Tevbeyi geciktirmekte büyük zararlar vardır. Öyle bir an gelir ki artık günahlardan rûcu etmek mümkün olmaz. Tedavisi adeta mümkün olmayan hastalık gibi. O zaman kişi helak olmaya mahkûm kalır.

Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Rabbiniz kendi üzerine rahmeti yazdı: İçinizden bilmeyerek kim bir fenalık yapıp ta sonra arkasından tevbe etmiş ve düzelmiş ise şüphesiz ki o, çok bağışlayıcı ve esirgeyicidir." (En'am Suresi, Ayet 54)

Allah'ın rahmeti sonsuzdur. Tevbe eden kulun, tevbesini kabul eder. Bütün günahlarını defterden siler, sanki hiçbir günah işlememiş gibi temiz kalır. Elde imkân varken, tevbe etmekte acele yapmak şarttır. Allah, gerçek olarak yaptıklarına pişman olup, günaha bir daha yanaşamayan kişinin büyük veya küçük bütün günahlarını affeder. Günahta ısrar etmek çok büyük bir suçtur.

İHLÂS

Yapılan bütün ibadet ve taatların Allah rızası için olması gerekir. Hakkın rızasını unutup, halkın teveccühü için yapılacak olan ibadet ve taattan hiçbir hayır yoktur.

İslam dini, gösteriş için yapılan bütün ibadetleri şiddetle red etmektedir. Böyle davranan kişi ayrıca büyük bir günah irtikâp eder. Bazı kişiler şöhret kazanmak, makama ulaşmak ve servet temin etmek için hareket ederler. Niyetleri halis değildir. Hâlbuki amel niyete göredir. Eğer niyet temiz ise amel de şüphesiz temiz olur. Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Hâlbuki onlar Allah'a, onun dininde ihlâs erbabı ve muvahhit olarak ibadet etmelerinden namazı dosdoğru kılmalarından, zekâtı vermelerinden başkasıyla emrolunmamışlardır. En doğru din de budur." (Beyyine Suresi, Ayet 5)

Kişi ihlâslı bir şekilde bildiği ile tam amel etmelidir. Şayet ilmi ile amel ettiği, birbirini tutmuyorsa kendi kendini yalanlamış olur. Ve o kişiye karşı cemiyette güven kalmaz. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Kendinizi unuturda başkalarına mı iyiliği emredersiniz?" (Bakara Suresi, Ayet 44)

Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadisi şerifte buyuruyor: "Ameller ancak niyetlere göredir." Yine başka bir hadiste: "Kıyamet gününde en ağır azabı

görecek olan, Allahu Teâlâ'nın ilminden kendisini faydalandırmadığı âlimlerdir."

İhlâsla hareket etmeyen âlimlerin cezaları, cahil olanlardan daha çoktur. Çünkü yaptıkları İslam dinine bağdaşmaz.

ZİKİR

İnsanı yıpratan maddi ve manevi üzüntülerdir. Bu ızdırap ve üzüntüleri insan ancak Cenabı Hakkı zikretmekle içinden atar. Çünkü zikir insanda sûkuneti sağlar. Zikre dair Kur'an-ı Kerim ayetler çoktur. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Siz beni zikredin ki ben de sizi zikredeyim." (Bakara Suresi, Ayet 152)

Ne zaman kişi Cenabı Hakkı zikrederse, Cenabı Hakta onu zikreder. Allah'ın bir kişiyi zikretmesi kadar büyük mükâfat acaba ne olabilir.

Diğer ayette:

"Onlar ayakta iken, otururken ve yanları üstüne yatarken Allah'ı zikrederler." Buyruluyor. (Âl-i İmran Suresi, Ayet 191)

Bir diğer ayette:

"Namazı kıldıktan sonra, ayakta, otururken ve yanınız üzerinde iken de Allah'ı zikredin." Buyruluyor. (Nisa Suresi, Ayet 103)

Kişi her nerede olursa olsun hangi durumda bulunursa bulunsun Allah'ı gece ve gündüz zikretmesi gerekir.

Yine Cenabı Hak buyuruyor:

"Allah'ı çok zikredin." (Ahzab Suresi, Ayet 41)

Ancak münafık olanlar, Allah'ı pek az zikrederler.

Diğer ayette:

"Allah'ı zikir her şeyden büyüktür." Buyruluyor.(Ankebut Suresi, Ayet 45)

Allah'ı zikretmek, şüphesiz zikirsiz olan her çeşit ibadetten üstündür.

Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadisi şerifte buyuruyor:

"Akşam ve sabah Allahu Teâlâ'yı zikir etmek, Allah yolunda kılıçların kırılmasından ve yine Allah uğrunda malı saçarcasına infaktan efdaldir."

Başka bir hadiste ise:

"İhlâs ile şahadet getiren cennete girer." Buyurmuştur.

Çünkü ihlâs ile şahadet bütün günahları yok eder. "La ilahe illallah" denildiği zaman amel defterini dolaşır ve her nerede bir günah bulursa onu siler.

DUA

Dua, kul ile Allah arasında en büyük rabıtadır. Dua etmek insanın yaratılışında fıtridir. Her türlü güçlük ve zorluklarla karşılaşan kişi, ilk yapacağı şey dua etmektir. Allah'a bu beladan kurtulmak için yalvarmaktır.

Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor:

"Kullarım, sana benden sordukları zaman (bilsinler ki) şüphesiz ben onlara yakınım. Benden isteyenin, dua ettiğinde duasını kabul ederim. Artık onlar da benim davetime icabet etsinler." (Bakara Suresi, Ayet 186)

Diğer bir ayeti celilede de:

"Bana dua edin, size icabet edeyim." (Mü'min Suresi, Ayet 60) buyuruyor.

Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadisi şerifte:

"Allah katında duadan makbul ve kıymetli hiçbir şey yoktur." Buyurmuştur.

Allahu Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de kullarının dualarını kabul edeceğine dair vad-i ilahisi vardır.

DUANIN ADABI

1) Şerefli vakitleri aramak. Seher vakti (yani imsaktan evvel) ile Cuma saatinde dua etmektir. Arefe günleri ile Ramazan ayında da makbuldür.

2) Şerefli olan hallerden istifade etmek. Ezan ile kamet arasında, yağmur ve rüzgârda dua makbuldür.

3) Kıbleye dönerek dua etmek. Dua ederken abdestli ve kıbleye karşı bulunmak.

4) Duayı, hafif sesle yapmak. Dua gizli yapılırsa daha hayırlıdır.

5) Huzû ve huşu içinde dua etmek. Allahu Teâlâ'ya sığınmak suretiyle halis bir kalp ile dua etmek.

6) Duaya besmele ve salâvatı şerife ile başlamak. Allahu Teâlâ'nın yüce adı ve salâvatı şerife ile başlanan dua makbul olur.

Duada dikkat edilecek hususlar şunlardır: Günahlı şey istememek, günahlardan tevbe etmek, hak sahipleriyle helalleşmek ve helal yemektir. Allah'ın yanında mazlumun, oruçlunun, gazinin, hacının, tanrı misafirinin, tevbe edenin ve yetimin duası makbuldür.

DİNİ TERİMLER

MÜKELLEF: Âkil ve baliğ olan her insana mükellef denir. Cenabı Hakkın "yapın" veya "yapmayın" şeklindeki emir ve yasaklardan sorumlu

olan kişidir.

FARZ: Allah'ın yapılmasını kat'i olarak emrettiği şeylerdir. Namaz kılınız, oruç tutunuz ve zekât veriniz gibi. Farzın yapılmasında büyük sevap, özürsüz terkinde ise günah vardır. Allah'ın emrettiği farzları inkâr eden kişi, İslam dininden tamamen çıkmış olur.

FARZ İKİ KISMA AYRILIR

1) FARZ-I AYN: Kesin olarak her mükellefin yapmak mecburiyetinde olduğu emirlerdir. Mesela namaz kılmak ve oruç tutmak gibi.

2) FARZ-I KİFAYE: İşlenmesi farz olup, Müslümanlardan bir kısmının yapması halinde diğerlerinin üzerinden düşmesidir. Mesela cenaze namazı. Bir kısım Müslümanlar cenaze namazını kılarsa kılmayanlar günaha girmiş sayılmaz. Yalnız hiç kimse cenaze namazını kılmazsa, o mahalle sakinlerinin hepsi günahkâr olur.

VACİP: Farz kadar kesin olmayıp, Cenabı Hak tarafından emredilen bir kısım ibadetlerdir.

SÜNNET: Farz kadar kesin olmayıp, Peygamberimiz (S.A.V.)'in yaptığı veya emrettiği ibadetlerdir.

SÜNNET İKİ KISMA AYRILIR

1) MÜEKKED SÜNNET: Peygamberimiz (S.A.V.)'in her zaman yapıp pek az terk ettiği sünnetlerdir. Mesela sabah, öğle, akşam ve yatsı namaz sünnetleri gibi.

2) MÜEKKED OLMAYAN SÜNNET: Peygamberimiz (S.A.V.)'in bazen yapıp bazen de terk ettiği ibadetlerdir. İkindi namazı sünneti gibi.

MÜSTEHAB: Farz ve vacip olmayıp, Peygamberimiz (S.A.V.)'in sevap kazanmak için bazen yapıp bazen terk ettiği ibadetlerdir.

MÜBAH: Yapılması istenmiş, yapılmaması da yasak edilmemiş olan şeylerdir. Mesela istediği zaman yatmak veya dilediği vakit yiyip içmek gibi.

HARAM: Allah'ın kesin olarak yapılmasını yasak ettiği şeylerdir. Adam öldürmek, içki içmek, hırsızlık yapmak, ana babaya karşı gelmek ve kumar oynamak gibi.

MEKRUH: Yapılması hoş görülmeyen şeylerdir.

MEKRUH İKİ KISMA AYRILIR

1) TAHRİMEN MEKRUH: Harama yakındır. Yapılması yasaktır. Fakat

bu yasak kat'i olmayan bir delil ile bellidir. Mesela güneş batarken nafile namaz kılmak.

2) TENZİHEN MEKRUH: Helale yakındır. Yapılması yasak edilmemiştir. Mesela abdest alırken fazla su kullanmak gibi.

MÜFSİD: Başlanmış ibadeti bozan şeye müfsid denir. Mesela i

ESERİN HAZIRLANIŞINDA İSTİFADE EDİLEN KAYNAKLAR

1) Allah'ın varlığı ve sıfatları	Hasan Ül- Benna
2) Müspet ilim ve Allah	Mehmet Aydın
3) Allah vardır	Halim Hilmi Bilsen
4) İlim iman etmeyi gerektirir	Diyanet Yayınları
5) Anglikan kilisesine cevap	Abdülaziz Çavış
6) Dinler Tarihi	Ahmet Kahraman
7) Şafii İlmihali	Halil Günenç
8) İslam İlmihali	Ömer Nasuhi Bilmen
9) İslam Dini	A. Hamdi Akseki
10) İhyau'ulumi'D-Din	İmam Gazali
11) Âmentü Şerhi	Numan Kurtulmuş
12) İslam'da İbadet	Ali Özbek
13) Din Dersleri	A. Hamdi Akseki
14) Din ve Cemiyet	Mâhir İz
15) Büyük Âmentü Şerhi	Kadızade Ahmet
16) Sönmeyen Nur	Naim Erdoğan
17) Hz. Muhammed (S.A.V.)'in olağanüstü haller	Mehmet Öten

İÇİNDEKİLER